

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVA GORICA**

Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica

LETNO POROČILO 2025

Letno poročilo sestavlja:

- **POSLOVNO POROČILO**
- **RAČUNOVODSKO POROČILO**

UVOD

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica s svojimi dejavnostmi pokriva zahodni del teritorija Slovenije, ki sega od Bovca in Kobarida, Idrije na severu do Pirana na jugu ter vse od italijanske meje na zahodu in do Postojne in Ilirske Bistrice na vzhodu.

Zavod ima status regijskega javnega zavoda. Ustanovljen je za izvajanje javnih služb na področju kmetijstva, gozdarstva in ribištva, za izvajanje strokovnih nalog v pridelavi kmetijskih rastlin, strokovnih nalog v živinoreji, nalog genske banke, za izvajanje javnih pooblastil ter je hkrati zadolžen za prenos znanstvenih dosežkov v prakso na področju vseh kmetijskih panog, ob zagotavljanju okolju prijaznega in tržno učinkovitega kmetovanja, poseljenosti prostora in uravnoteženega razvoja podeželja.

Zavod je s sklepom (Uradni list RS št. 122 z dne 28.12.2000) ustanovila Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, kot javni zavod za območje naslednjih občin: Ajdovščina, Ankaran, Bovec, Brda, Cerknjo, Divača, Hrpelje-Kozina, Idrija, Ilirska Bistrica, Izola, Kanal, Kobarid, Komen, Koper, Miren-Kostanjevica, Nova Gorica, Piran, Pivka, Postojna, Renče-Vogrsko, Sežana, Šempeter-Vrtojba, Tolmin in Vipava.

Zavod izvaja tudi strokovno in nudi tehnično pomoč svetom OE in odborom izpostav KGZS: Koper, Nova Gorica in Postojna.

Poleg osnovnega poslanstva v javni sferi se na zavodu ločeno opravljajo še proizvodne dejavnosti in posredovanje storitev ter izvajanje projektov, ki so tržne narave.

Sedež zavoda

Kromberk, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica

Tel: 05/ 33 51 200

Faks: 05/ 33 51 260

Matična številka: 5051754

Davčna številka: 19169884

Šifra dejavnosti: 84.130 Urejanje gospodarskih področij za učinkovitejše poslovanje

Reg. sodišče: Okrožno sodišče Nova Gorica, št. vložka 10005200

Direktor: mag. Jana Čuk

Organizacija in kadrovska struktura

Izvedba programov dela je v letu 2025 potekala po zastavljenem delovnem načrtu in programu.

Poslovanje smo spremljali skupno in ločeno po stroškovnih mestih, glede na organizacijsko enoto in na vir financiranja zaradi preglednosti poslovnih dogodkov in zagotavljanja namenske porabe javnih sredstev.

V okviru Zavoda delujejo naslednji oddelki: splošni posli, finance in računovodstvo, kmetijsko svetovanje, živinoreja, sadjarski center, selekcijsko trsničarsko središče, poskusni center za oljkarstvo, drevesnica, varstvo rastlin, agroživilski laboratorij, raziskovalni ter projektni oddelek.

Zakonske in druge pravne podlage, delovnega področja

- Zakon o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 26/08, 7/09 – odl. US, 109/23 in 33/24 – odl. US)
- Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23)
- Zakon o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12, 35/23 – odl. US in 95/24)
- Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 62/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/10, 40/14 – ZIN-B in 21/18 – ZNOrg)
- Zakon o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 32/12, 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18)
- Zakon o varstvu novih sort rastlin (Uradni list RS, št. 113/06 – uradno prečiščeno besedilo in 90/12 – ZdZPVHVVR)
- Zakon o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D)
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE)
- Zakon o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)
- Zakon o krmi (Uradni list RS, št. 127/06 in 90/12 – ZdZPVHVVR)

- Zakon o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS, 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18)
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE)
- Predpisi izdani na podlagi zakonov navedenih v prejšnjih alinejah, oziroma izdanih na podlagi drugih zakonov, ki urejajo področje javnih služb v kmetijstvu
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23)
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2020 in 2021 (Uradni list RS, št. 75/19, 61/20 – ZDLGPE, 133/20 in 174/20 – ZIPRS2122)
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F)
- Drugi zakoni in podzakonski akti ter interni pravilniki

Izvajanje nalog in dejavnosti

Zavod v okviru javne službe izvaja sledeče naloge:

- Svetovanje, izobraževanje in usposabljanje kmetov, lastnikov in zakupnikov gozdov ter prenos znanja na tehnološkem, gospodarskem in okoljevarstvenem področju
- Svetovanje za preprečevanje nezgod in varovanje zdravja pri delu v kmetijstvu in gozdarstvu
- Selekcija, reprodukcija, kontrola proizvodnosti in rodovništvo v živinoreji
- Označevanje in registracija domačih živali
- Načrtovanje in izvajanje programov celostnega razvoja podeželja in obnovo vasi in na drugih področjih pomembnih za razvoj kmetijstva in živilstva
- Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske in ekonomske politike, svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva, pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij in drugih oblikah združevanja kmetijskih pridelovalcev
- Svetovanje in pomoč pri izdelavi programov razvoja podeželja in sodelovanje pri agrarnih operacijah in prostorskem načrtovanju
- Napovedovanje pojava škodljivih organizmov, diagnosticiranje, spremljanje zdravstvenega stanja rastlin in dajanje nasvetov za njihovo uničenje ter druge naloge določene z zakonom
- Dajanje nasvetov za pravilno rabo fitofarmaceutskih sredstev
- Diagnostika karantenskih in gospodarskih škodljivcev ter predlaganje ukrepov kmetom za njihovo zatiranje ter izdelava ocen tveganja v primeru pojava le teh
- Spremljanje predpisanih tehnologij in metod predelave grozdja in vina
- Selekcija in introdukcija sadnih sadik, oljk in vinske trte ter tehnološki poskusi
- Vzgoja matičnega materiala in podlag
- Ocenjevanje škod v kmetijstvu
- Izobraževanje, svetovanje in praktično usposabljanje kmetijskih pridelovalcev in rejcev
- Oskrba veterinarskih postaj z repro-materialom za osemenje govejih plemenic
- Reja plemenskih bikov za potrebe odbire za osemenjevalne centre za proizvodnjo in prodajo semena ali za naravni pripust ter pridelava krme za plemenjake
- Svetovanje in pomoč pri načrtovanju, organizaciji in izvajanju dopolnilnih dejavnosti

Druge dejavnosti z področja analitike živil ter varstva rastlin :

- Laboratorijska dejavnost na področju pedologije in ugotavljanja skladnosti kmetijsko-živilskih proizvodov
- Organoleptične ocene mošta in vina
- Izvajanje laboratorijskih analiz zemlje, krme, grozdja in vina ter drugih proizvodov iz grozdja in vina, izdajanje certifikatov in druge naloge določene z zakonom
- Spremljanje dozorevanja grozdja za določitev roka trgatve
- Izvajanje analiz oljčnega olja
- Izvajanje obveznih zdravstvenih pregledov izhodiščnega in sadilnega materiala večletnih rastlin iz uvoza
- Opravljanje bioloških prvih preiskav vzorcev sredstev za varstvo rastlin, proizvedenih iz novih aktivnih snovi

- Izvajanje uradne diagnostike karantenskih in gospodarsko škodljivih organizmov, izdelave ocen tveganja in ukrepov za njihovo zatiranje ter vodenje podatkovne baze

Poleg zgoraj naštetih dejavnosti zavod opravlja še druge gospodarske in storitvene dejavnosti, ki so neposredno povezane z opravljanjem javne službe oziroma se z njo dopolnjujejo:

- Vzreja plemenskih bikov in pridelava krme za lastne potrebe ter prodaja plemenske živine
- Raziskovalna dejavnost za področje kmetijstva in sorodnih dejavnosti
- Izdelava poslovnih načrtov za investicije v kmetijstvu
- Priprava in izdajanje strokovnih navodil in publikacij

Proizvodno tržno dejavnost predstavlja pridelava in prodaja sadnih sadik ter drugih rastlin za potrebe kmetijstva.

Dolgoročni zastavljeni cilji

- Ohranjanje kmetijskih gospodarstev
- Usmerjanje kmetij v skladu z dolgoročnim programom razvoja Slovenskega kmetijstva
- Dvig profesionalne ravni in izobrazbene ravni kmetov
- Uvajanje novih tehnologij na kmetijskih gospodarstvih
- Uvajanje okolju prijaznejšega načina kmetovanja (ekološka pridelava)
- Pomoč kmetom pri zagotavljanju izpolnjevanja pogojev in zahtev EU standardov
- Uvajanje in razvijanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah
- Usmerjanje kmetij v smislu izvajanja učinkovitejšega trženja kmetijskih pridelkov
- Usposabljanje kmetijskih gospodarstev za izvajanje ukrepov PRP in SKP

Letni zastavljeni cilji

- Izvajanje načrtovanega programa dela zavoda
- Izvajanje ukrepov kmetijske politike
- Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva
- Sodelovanje z občinami pri izvajanju programa razvoja podeželja
- Sodelovanje pri izvajanju strokovnih nalog v živinoreji
- Organizacija in izvajanje vnosa subvencijskih vlog
- Sodelovanje z drugimi inštitucijami
- Spodbujanje delovanja strokovnih društev

Izvajanje zastavljenih ciljev z oceno uspeha

Uresničevanje letnih ciljev poslovanja zavoda je letos teklo po zastavljeni načrtih. Program začasnega financiranja po dvanajstih je ugodno vplivalo na likvidnost zavoda, večji problem pa vsekakor predstavlja še vedno nezadostno proračunsko financiranje javnih nalog, ki jih izvaja oddelek za kmetijsko svetovanje in oddelek za živinorejo. Ne glede na vse pa smo v letu 2025 v primerjavi s prejšnjim letom tekom leta pridobili še dodatna sredstva na obeh oddelkih, kar v veliki meri vplivalo na končen rezultat zavoda. Dodatna sredstva smo dobili tudi na drugih javnih službah, predvsem je bilo tudi več denarja za investicije, na oddelku za varstvo rastlin pa tudi sredstva za dodatno zaposlitev.

V skladu s cilji smo izvajali varčevalne ukrepe na področju: materialnih stroškov, omejitev pri najemanju študentskega dela ter sklepanju podjemnih pogodb ter intenzivneje izvajali pogajanja z dobavitelji. Nadaljevali smo aktivnosti pri zagotavljanju sistema vodenja kakovosti po standardu ISO/IEC 17025 v mlečnem in agroživilskem laboratoriju ter potrebne posodobitve in nadgradnje opreme za delo v laboratoriju.

Delo oddelkov za kmetijsko svetovanje, oddelka za živinorejo, oddelka za varstvo rastlin, selekcijsko trsničarskega središča, sadjarskega centra ter poskusnega centra za oljkarstvo je potekalo skladno s sprejetim programom dela in finančnim načrtom za leto 2025.

Na področju projektov smo izvajali planirane projektne aktivnosti. Delo tržnih oddelkov smo izvajali skladno s sprejeto poslovno strategijo in zastavljenimi cilji Zavoda.

Organizirali smo številna strokovna izobraževanja kmetovalcev, NPK, tečaje, seminarje, prireditve, srečanja, okrogle mize. Sodelovali smo tudi na vseh pomembnejših sejmih v Sloveniji in krepili sodelovanje s številnimi strokovnimi institucijami v Italiji, Avstriji, Nemčiji in na Hrvaškem.

POSLOVNO POROČILO

Oddelek za kmetijsko svetovanje

LETNO POROČILO O DELU ODDELKA JSKS ZA LETO 2025

Kot prednostne naloge so se v letu 2025 izvajale naslednje naloge:

1. izvajanje strateškega načrta Skupne kmetijske politike

Izvedene _____ aktivnosti:

Zainteresirano javnost smo obveščali in informirali o vseh odprtih razpisih Strateškega načrta SKP. Obveščanje in informiranje smo izvajali z objavami na spletni strani, družbenih omrežjih, radiu, po e-pošti in osebno. Ob vsakem odprtem javnem razpisu smo za zainteresirane vlagatelje pripravili webinar predstavitev uredbe, razpisa, meril in obveznosti. Na izpostavah, kjer je bilo veliko zanimanje za določen razpis, smo pripravili delavnice, kjer smo podrobneje predstavili pogoje in merila in reševali specifične primere. Tekom vseh razpisov smo upravičencem nudili osebno svetovanje po telefonu, e-mailu in na izpostavah oziroma kmetijah. Posebej smo nagovarjali mlade, ki razmišljajo o prevzemu kmetije. Tistim, ki so se odločili oddati vlogo in pripraviti poslovni načrt za prijavo na razpise, smo nudili individualno podporo. Upravičencem z izdano odločbo o dodeljenih sredstvih smo pomagali pri sami izvedbi naložb. Aktivno smo sodelovali z Mrežo za podeželje pri izvajanju SN 2023–2027 ter skrbeli za redno promocijo uspešnih praks mladih kmetov, ki so se odločili za vstop v kmetijsko dejavnost. Pred začetkom kampanje za oddajo zbirnih vlog v tekočem letu smo organizirali informativna usposabljanja za vlagatelje, na katerih smo predstavili novosti, postopke vlaganja zahtevkov in obveznosti, ki jih morajo izpolnjevati. Kmetom smo poleg pogojev za pridobitev sredstev predstavljali zahteve dobrega kmetijskega in okoljskega stanja ter predpisane standarde ravnanja. Prav tako smo jih seznanjali s kmetijskimi praksami, ki prispevajo k blaženju podnebnih sprememb, varovanju okolja in ohranjanju kmetijskih površin, ter z vsebino in cilji ukrepov za zaščito okolja in narave v okviru kmetijske politike. Poleg tega smo kmete informirali, usposabljali in spodbujali k vključevanju v KOPOP intervencije na področju varstva narave in okolja, v sheme za podnebje in okolje, ekološko kmetovanje, ukrepe za dobrobit živali, programe ohranjanja lokalnih pasem in sort ter v biotično varstvo rastlin.

2. ekološko kmetijstvo

Izvedene aktivnosti:

Naše delo je bilo usmerjeno dobro izobraženost kmetij z vsemi posameznimi intervencijami, njihovimi zahtevami, pogoji vključitve ter možnostmi kombiniranja z intervencijo ekološkega kmetovanja. Zainteresiranim kmetom smo zagotavljali osebno svetovanje, saj je individualni pristop – tako pri preusmerjanju v ekološko pridelavo kot pri njenem izvajanju ter reševanju tehnoloških izzivov – ključnega pomena za uspešno prilagoditev razmeram na posamezni kmetiji. V sklopu izobraževanj, praktičnih prikazov in svetovanj na terenu smo kmetijam predstavljali najustreznejše tehnologije pridelave in reje. Posebno pozornost smo namenili tudi spodbujanju pridelave ter ohranjanja lokalnih sort, primernih za ekološki način kmetovanja. Kmetom smo nudili podporo v celotnem postopku ekološke pridelave: od vključitve v ekološko kontrolo in odpravljanja nepravilnosti, ki jih ugotovi kontrolna organizacija, do pridobitve končnega certifikata. Poleg tega smo ekološkim kmetijam svetovali glede ustvarjanja dodane vrednosti, predelave pridelkov, neposredne prodaje, možnosti poslovnega povezovanja, uporabe blagovnih znamk ter drugih razvojnih priložnosti. Tistim, ki jih zanima širše področje, smo nudili informacije in podporo tudi pri biodinamičnem kmetovanju in ekološkem čebelarjenju. Kmetije smo podprli tudi pri organizaciji različnih dogodkov, vezanih na ekološko pridelavo. Vse aktivnosti so potekale skladno z usmeritvami akcijskega načrta za leto 2025, pripravljenega v sodelovanju z MKGP.

3. prilagajanje podnebnim spremembam

Izvedene aktivnosti:

Cilj aktivnosti je bi, da so kmetije prejele znanje, večšine in ustrezne informacije, ki si jim omogočile uspešno prilagajanje na podnebne spremembe. S pomočjo osveščanja, izobraževanj in usposabljanj so kmetije spodbujeni k uvajanju posodobljenih tehnologij, izbiri rastlinskih vrst in sort, ki so primernejše za nove razmere, ter k uvajanju prilagojenih kolobarjev. Na ta način se bo zmanjšal negativni vpliv podnebnih sprememb ter okrepila sposobnost prilagajanja tako v rastlinski pridelavi kot v živinoreji. Za doseg zastavljenih ciljev smo svetovali prek tehnoloških navodil, predavanj, tečajev, ogledov, prikazov, strokovnih prispevkov in neposrednega dela s posameznimi kmeti. Vsebina svetovanj je zajemala tako rastlinsko kot živinorejsko proizvodnjo, s poudarkom na uvajanju sodobnih tehnologij, ki lahko povečajo ponore ogljika ter zaloge ogljika v biomasi in tleh. Poseben poudarek je bil na pravilnem krmljenju živali, pripravi uravnoteženih krmnih obrokov, ustreznih načinih reje, pravilnem skladiščenju in ravnanju z živinskimi gnojili, paši, obvladovanju gnojenja rastlin (vključno z načrtovanjem gnojilnih načrtov) ter na tehnikah obdelave tal, ki pripomorejo k ohranjanju ogljika v kmetijskih tleh. Na področju rastlinske pridelave je svetovanje temeljilo predvsem v ozaveščanje o nujnosti prilagajanja pridelovalnih praks podnebnim razmeram. Kmete smo spodbujali k uporabi posodobljenih namakalnih sistemov, k vključevanju stalne ozelenitve zemljišč, k povečevanju vsebnosti humusa, prilagajanju rokov setev in drugih tehnoloških opravil, uvajanju obdelave tal, ki je v skladu z okoljskimi in podnebnimi razmerami ter k optimalnemu gnojenju in oskrbi rastlin s hranili. Izbor kulturnih rastlin in sort je usmerjen v vrste, ki bolje prenašajo stres in obenem prispevajo k večji prehranski varnosti ter kmetovi samooskrbi s krmo. Svetovanja na področju kolobarja so spodbujala uporabo rastlinskih mešanic, ki izboljšujejo strukturo tal in povečujejo delež humusa. Posebej izpostavljamo aktivnosti za preprečevanje erozije in izboljšanje rodovitnosti tal. V vrtnarski pridelavi smo kmetije dodatno spodbujali k uporabi rastlinjakov in drugih zaščitenih prostorov. Na področju živinoreje smo v ospredje dajali prilagajanje živinorejskih sistemov nosilnosti zemljišč in razpoložljivim naravnim virom, optimizacija krmnih obrokov, zagotavljanje ustrezne mikroklimе v hlevih glede na tehnologijo reje in vrsto živali ter preiščena izbira živali glede na njihovo odpornost in življenjsko dobo. Velik poudarek je bil na zmanjševanju emisij toplogrednih plinov preko izboljšav v prehrani živali in ravnanju z živinskimi gnojili. Kmetje so bili opozorjeni tudi na potrebo po večjih skladiščnih kapacitetah za krmo, svetovanje pa je potekalo tudi pri prilagoditvah hlevov in namestitvi tehnološke opreme za zmanjšanje toplotnega stresa pri živalih. Pri pridelavi krme smo svetovali glede povečanja produktivnosti travinja ter prilagoditev obsega pridelave silažne koruze, tudi zaradi pojava škodljivcev, ki vplivajo na kolobar. Pri napravi trajnih nasadov (sadovnjakov in oljčnikov) smo velik poudarek namenili izboru sort in podlag, ki so bolj prilagojene na ekstremne vremenske pojave (visoke temperature, sušni stres, ...). Poudarjali smo nujnost izgradnje namakalnih sistemov v trajnih nasadih ter postavitve protitočnih mrež, za obvarovanje pridelave pred točo. Aktivno smo sodelovali pri pripravah na začetek izgradnje namakalnega sistema Zgornje vipavske doline s kmeti in z občino Ajdovščina kot investitorjem.

4. digitalizacija kmetijstva

Izvedene aktivnosti:

Naše aktivnosti so bile usmerjene v podporo pospešeni uvedbi digitalnih rešitev na kmetijah ter v svetovalno dejavnost na tem področju. Spodbujali smo uporabo sodobnih digitalnih orodij in tehnoloških naprav, predstavljali dobre prakse ter usposabljali tako kmete kot svetovalce za delo z različnimi digitalnimi sistemi. Svetovanja so zajemala širok spekter znanj s področja sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije, vključno z napredno merilno opremo, senzoriko, geo-pozicioniranjem, robotizacijo, brezpilotnimi letali... Kmetijam smo med drugim prikazali uporabo naprednih digitalnih rešitev za učinkovito upravljanje živali, kot so avtomatizirani sistemi za molžo in krmljenje, droni, pametne ovratnice in ušesne znamke ter digitalni nadzor mikroklimе v hlevu, kar neposredno vpliva na dobrobit rejnih živali. Sadjarjem in oljkarjem smo predstavili moderne digitalne tehnologije za nadzor vlažnosti v tleh, uporabnike namakalnih sistemov pa seznanili z digitalnimi pripomočki, ki omogočajo natančnejše in pravočasno napovedovanje potreb po namakanju. V sodelovanju s KGZS in MKGP smo aktivno prispevali k razvoju digitalne platforme in orodij za digitalizacijo nalog JSKS v okviru projekta Digitalizacija nalog javne službe kmetijskega svetovanja, ki se financira iz NOO. Sodelovali smo pri zasnovi digitalnih pripomočkov za delo JSKS, kot so sistemi za upravljanje kmetije (npr. Farm Manager), e-izobraževanja in digitalna svetovalna orodja. Z različnimi oblikami izobraževanj, delavnic in predstavitev smo skrbeli za njihovo uvedbo v praktično delo svetovalcev in kmetov. Hkrati smo digitalne aplikacije integrirali tudi v lastne izobraževalne aktivnosti, saj omogočajo večjo interaktivnost, sodelovanje udeležencev in kakovostno izvedbo usposabljanj na daljavo.

5. svetovanje in pomoč pri strateškem odločanju na kmetijah

Izvedene aktivnosti:

Naše delo je obsegalo svetovanja s področij, ki kmetijam omogočajo razvoj in posodobitev. Kmetijska gospodarstva smo usmerjali pri načrtovanju tehnoloških izboljšav, uvajanju inovacij, krepitvi podjetniških pristopov ter pri dvigu konkurenčnosti. Kmetom smo pomagali tudi pri organizaciji proizvodnje z uporabo aplikacije Farm Manager, pri pripravi tržnih strategij ter pri celovitem načrtovanju naložb na kmetiji. Predstavili smo jim različne možnosti financiranja, tako nepovratne kot povratne, vključno z javnimi razpisi MKGP, SRRS, občinami ter bančnimi krediti. Svetovanje smo nudili tudi kmetijam, ki so utrpeli škodo zaradi naravnih nesreč ali se zaradi drugih vzrokov srečujejo s finančnimi težavami. Poleg tega smo nadaljevali z uvajanjem interaktivnega strateškega menedžmenta (ISM), ki kmete spodbujajo k dolgoročnemu razmišljanju in načrtovanju prihodnjega razvoja kmetijskega gospodarstva. V Tolminu smo izvedli tridnevno izobraževanje ISM+ Strateško načrtovanje na kmetijah. Udeležilo se ga je šest mladih kmetov, kar je glede na zahtevno delo v SMT aplikaciji in samo metodologijo poteka delavnice optimalno število. Vsaka delavnica je traja pet ur in zahtevala aktivno sodelovanje udeležencev in svetovalcev za izvedbo ISM delavnic. S pomočjo računalniškega orodja in interaktivne metodologije so kmetje razvili strateške načrte za svoje kmetije oziroma dejavnosti. Vsak udeleženec je pripravil predstavitev svoje kmetije z rezultati orodja SMT in jo na zadnji delavnici predstavil skupini. Delo s skupino mladih kmetov smo nadaljevali s predstavitvijo in uporabo aplikacije Farm manager.

Pri vseh navedenih aktivnostih smo posebno skrb namenili tistim kmetijam, kjer je že predviden kandidat za prevzem kmetije, oziroma tam, kjer bi lahko s pomočjo ponujenih orodij in svetovanj pripomogli k uspešni izvedbi prenosa kmetije na naslednjo generacijo.

6. spodbujanje mladih za kmetovanje

Izvedene aktivnosti:

Za mlade kmete smo prilagodili metode svetovanja, pri čemer smo v večji meri uporabili digitalne oblike, vključno z obveščanjem prek e-novic. Nadaljevali smo delo v različnih skupinah, kjer smo skupaj z mladimi kmeti iskali rešitve na področju tehnologije, varstva narave in ekonomskih vprašanj, značilnih za posamezne kmetijske panoge. Šest mladih kmetov se je udeležilo delavnice ISM+ Strateško načrtovanje na kmetijah. Na izobraževanju so s pomočjo SMT orodja pod vodstvom svetovalcev za ISM delavnice pripravili strateški načrt razvoja svoje kmetije. Na izpostavi Idrija smo izvedli delavnico v živo z mladimi kmeti, ki nameravajo kandidirati na bodočih razpisih za vzpostavitev kmetije. Predstavili smo jim uredbo in princip razpisa, predvsem pa smo se pogovarjali o razvojnih ciljih in dolgoročnih načrtih mladih kmetovalcev. Na izpostavah smo izvajali osebna svetovanja tudi z mladimi kmeti, ki se še odločajo o prevzemu kmetije, mladimi, ki so kupili ali poskušajo kupiti kmetijo in mladimi kmeti, ki prevzemajo manjše kmetije in bi radi povečali standardni prihodek. Prav tako smo se udeležili vsakoletnega srečanja mladih kmetov, ki poleg družabnega in strokovnega vidika omogoča tudi beleženje njihovih pobud, na podlagi katerih smo nadgrajevali svetovalne pristope. Na območju zavoda smo mladim kmetom predstavljali intervenciji IRP24 in IRP30, pa tudi vse ostale investicijske in druge razpise ter jim svetovali pri pripravi vlog za pridobitev nepovratnih sredstev. Z nosilci ukrepov na Agenciji za kmetijske trge in Ministrstvu za kmetijstvo smo telefonsko, po e-pošti in preko Foruma reševali specifične probleme posameznih kmetijskih gospodarstev mladih kmetov. Sodelovali smo v natečaju inovativni mladi kmet.

7. sodelovanje in povezovanje z ustanovami, ki delujejo na področju kmetijstva

Izvedene aktivnosti:

Tudi v letu 2025 smo aktivno sodelovali z ustanovami, ki delujejo na področju kmetijstva, tako na območju Slovenije kot na nivoju EU. Še vedno je večina sodelovanja doma v Sloveniji in sicer s fakultetami in visokimi šolami, KIS-om, kmetijskimi šolami, MKGP, ARSKTRP, regionalnimi organizacijami,... Naše sodelovanje smo še podrobneje konkretizirali z sodelovanjem pri prijavi, izvajanju, diseminaciji in promociji EIP projektov. Aktivno smo sodelovali pri že formiranih konzorcijih (podintervencija IRP38).

8. povezovanje in izmenjava znanj znotraj sistema AKIS

Izvedene aktivnosti:

Tudi v letu 2025 je javna služba kmetijskega svetovanja (JSKS) aktivno nastopala kot ključen in vključevalen člen v okviru sistema za ustvarjanje, prenos in izmenjavo znanja ter inovacij v kmetijstvu – AKIS (Agricultural Knowledge and Innovation Systems). V tem okviru je JSKS zagotavljala podporo kmetijam pri uvajanju novih tehnoloških, ekoloških in poslovnih praks, hkrati pa je spodbujala sodelovanje med različnimi akterji, od raziskovalnih institucij in univerz do svetovalnih organizacij in samega kmetijskega sektorja. Poseben poudarek

je bil namenjen vertikalnemu prenosu znanja, kar vključuje tesno sodelovanje z znanstveno-raziskovalnimi ustanovami za prenos raziskovalnih rezultatov v prakso. Poleg tega smo aktivno spodbujali horizontalno izmenjavo izkušenj med kmeti in inovatorji ter pospeševali uvajanje inovacijskih rešitev, ki so neposredno prilagojene potrebam sodobnega kmetijstva. Kmetovalce smo spodbudili k udeležbi na delavnici Oblikovanje okvirnih vsebin projektov za 2. JR IRP 31 Podpora za projekte EIP. Poleg inovacijskih posrednikov so se je udeležili predstavniki MKGP, Agencije za kmetijske trge in kmetije. Aktivno smo sodelovali pri oblikovanju vsebin s področja kmetijstva in predelovalnih dejavnosti. V preteklih letih smo razvili platformo in niz digitalnih orodij za delo JSKS, ki omogočajo bolj učinkovito svetovanje, spremljanje razvoja kmetij in analizo podatkov. V letu 2026 bomo te digitalne rešitve še dodatno integrirali v naše delovne procese, kar bo omogočilo hitrejši in bolj natančen prenos znanj ter povečalo naš vpliv na podporo kmetijam pri uvajanju inovacij in izboljšav proizvodnih, okoljskih in poslovnih praks. Tako bo vloga javne službe kmetijskega svetovanja v sistemu AKIS še pomembnejša, saj bo povezovala raziskave, svetovanje in praktično uporabo inovacij v kmetijstvu na način, ki podpira trajnostni razvoj in konkurenčnost kmetijskih gospodarstev

9. usposabljanje zaposlenih za učinkovito izvajanje JSKS

Izvedene aktivnosti:

Cilj izobraževalnih aktivnosti je sistematična nadgradnja strokovnega znanja kmetijskih svetovalcev ter učinkovita podpora pri prenosu novosti in inovacij kmetovalcem ter prebivalcem podeželja. Pri pripravi izobraževalnega programa smo tesno sodelovali s strokovnimi inštitucijami s področja kmetijstva, živilstva in drugih relevantnih strok, da je bil program aktualen, celovit in neposredno uporaben v praksi. Za zagotovitev pridobitve novih znanj in vpogleda v primere dobre prakse smo izvedli nekaj ogledov dobrih praks v tujini, z obiski izobraževalnih institucij, raziskovalnih centrov ter specializiranih sejmov, kjer so svetovalci imeli priložnost spoznati napredne tehnologije, inovativne metode dela in uspešne prakse iz drugih držav. Vsebinski poudarek izobraževanj za svetovalce je bil povezan s prioritetami programa dela, pri čemer je bila pozornost usmerjena tako na strokovne teme kot tudi na metodološke in andragoške pristope za izboljšanje prenosa znanja na odrasle. Svetovalci so pridobivali kompetence s področja učinkovitih metod in sistemov dela, ki omogočajo boljši prenos informacij in praktičnih rešitev kmetovalcem. Nadaljevali smo z izvajanjem usposabljanj po evropskem sistemu CECRA, kar je dodatno prispevalo k standardizaciji in kakovosti svetovalnih storitev. Prav tako smo ohranjali prakso ciljnega izobraževanja specialistov, ki je osredotočeno na posamezna strokovna področja, kar omogoča poglobljeno znanje in visoko strokovno raven svetovanja na specifičnih tematskih področjih kmetijstva. S tem celovitim pristopom je izobraževanje prispevalo k dvigu strokovnosti svetovalcev, hkrati pa je kmetovalcem omogočilo dostop do aktualnih informacij, naprednih tehnologij in inovativnih rešitev, ki izboljšujejo produktivnost, trajnost in konkurenčnost kmetijskih gospodarstev.

Odstopanja od plana so posledica številnih objavljenih razpisov novega programskega obdobja, izjemnega obsega dela zaradi zaključevanja prejšnjega programskega obdobja, specifičnih vremenskih razmer, situacije zaradi boleznih modrikastega jezika, škode povzročene zaradi majskega hrošča, večjih potreb kmetov po svetovanjih z ostalih področij, ...

1. Svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti

1.1 Izvajanje tehnološkega svetovanja za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	10.773	14.880	138

1. SADJARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Izvajali smo strokovna in tehnološka svetovanja na sadjarskih kmetijah ter pomagali pri načrtovanju novih in obnovi obstoječih trajnih nasadov. Organizirali smo izobraževanja za sadjarje in sodelovali z mediji. Pripravili smo prispevek o letini marelic za časopis Delo ter posneli prispevek o letini marelic za POP TV, posneli smo prispevka na temo suše v kmetijstvu za oddajo Ljudje in zemlja ter za Radio Koper, napisali smo članek o češnjah, ki je bil objavljen v časopisu Delo, posneli smo prispevek o stanju po pozebi v trajnih nasadih za POP TV, napisali članke o tehnologiji pridelave granatnega jabolka, ki je bil objavljen v reviji Jana, posneli smo dve daljši oddaji za Radio Koper na temo Dozorevanja jabolka in o tehnologiji pridelave citrusov. V živo smo bili

gostje v oddaji Primorska kronika na temo suše v kmetijstvu. Sodelovali smo z raziskovalnimi in strokovnimi institucijami, društvi, občinami in razvojnimi organizacijami pri pripravi strokovnih ocen in tehnoloških priporočil. Svetovali smo o zaščiti trajnih nasadov pred divjadjo ter pripravljali poročila o oceni škode po divjadi v trajnih nasadih. Aktivno smo se udeleževali strokovnih posvetov in sodelovali v strokovni skupini javne službe v sadjarstvu. Kmetovalcem smo redno svetovali aktualne tehnološke ukrepe, spremljali poskuse v sadjarskih centrih, stanje nasadov, pojav škodljivcev in fenološki razvoj ter poročali v agrometeorološki portal. Poseben poudarek je bil namenjen prilagajanju sadjarstva podnebnim spremembam, izboru odpornejših sort ter ukrepom za blaženje vremenskih vplivov. Sodelovali smo pri ocenjevanju sort in pridelkov (žganj in sokov). Ob vremenskih ujmah smo sodelovali pri ocenjevanju škode in svetovali ustrezne sanacijske ter tehnološke ukrepe. Organizirali smo ekskurzijo z ogledi dobrih praks za študente Univeze v Mariboru. V sodelovanju z zadrugo Jarina smo organizirali ekskurzijo s predavanji za vodje prehrane v javnih zavodih. Za srednjo šolo Izola smo izpeljali ekskurzijo s predavanji o pridelavi in predelavi kakija. Izvedli smo predavanja na 1. posvetu o jagodičju ter na 5. tradicionalnem posvetu o oljki in drugih mediteranskih kulturah, ter dve predavanji na 22. prazniku Kakija v Strunjanu. V okviru praznika kakija smo pripravili tudi razstavo sort kakija. V Drevesnici v Biljah smo izvedli delavnico z naslovom "Različne tehnologije pridelave jagodičja". Organizirali smo tudi demonstracijo rezi breskev, kakija, jabolane, hruške, slive,...

Tabela:

1.1.1 Sadjarstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	15	44	293
Število osebnih svetovanj	1800	1783	99
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih za uporabnike	15	40	267

1.1.2 VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Izvajali smo strokovna svetovanja, predavanja, delavnice in tečaje, in sicer osebno ter na daljavo (telefon, elektronska pošta). Pri tehnološkem svetovanju v vinogradništvu smo obravnavali gnojenje, zimsko rez, zelena dela in oskrbo tal, s posebnim poudarkom na prilagajanju tehnologij spremenjenim podnebnim razmeram. Spomladi je bil poudarek na ukrepih za zmanjševanje škode zaradi pozebe, poleti pa na omilitvi sušnega in vročinskega stresa, zlasti v mladih vinogradih. Izvedli smo praktičen prikaz rezi v vinogradu na različnih gojitvenih oblikah in poudarjali pomen mehke rezi ter način rezi prilagojen podnebnim spremembam (pozeba, pomen zračnosti vinograda...). Organizirali smo predavanje za vinogradnike in vinarje o Pripravah na trgatve 2025 s priporočili o nadaljnji negi vin. Svetovali smo pri vzpostavitvi novih vinogradov, od priprave tal in založnega gnojenja do izbire podlag, sort, gojitvenih oblik, pridobivanja dovoljenj za zasaditev ter možnosti financiranja. V skladu s pravilnikom o kontroli grozdja smo v sodelovanju z Agroživilskim oddelkom izvajali vzorčenje grozdja v vseh vinorodnih okoliših vinorodne dežele Primorska. Izvedli smo spletno predavanje na temo varna hrana - vinarstvo (pomen dobre higienske prakse, pomen sledljivosti živil in predstavitev predpisane evidence, ki jih mora voditi vinar). Za vinarje smo izvedli delavnico s teoretičnim in praktičnim delom: Zorenje vina v lesu in z lesom. Sodelovali smo pri zasnovi in izvedbi vinogradniških poskusov, izvajali mentorstvo dijakom in študentom ter predstavljali poklic kmetijskega svetovalca. Aktivno smo sodelovali v strokovni skupini za vinogradništvo in vinarstvo KGZS ter organizirali samoizobraževanje za terenske svetovalce v okviru Vinogradniškega kolegija, z aktualnimi strokovnimi vsebinami in degustacijo vin novih slovenskih klonov. V Ajdovščini smo organizirali strokovno predavanje iz Varstva vinske trte in Organizirali smo tradicionalni posvet "Trte in vino – zakladi Primorske". Z Društvom vinogradnikov in vinarjev Krasa smo organizirali ocenjevanje vin za praznik Terana in Pršuta v Dutovljah.

Tabela:

1.1.2 Vinogradništvo in vinarstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	15	21	140
Število osebnih svetovanj	2500	2506	100
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih	8	15	188

1.1.3 OLJKARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Izvajali smo individualna svetovanja pridelovalcem oljk na terenu ter na daljavo, organizirali delavnice s prikazi rezi in izvedli več strokovnih predavanj. V Komnu smo predavali »Splošno o oljkarstvu« v Marezigah na 4. Tradicionalnem posvetu o oljkah in drugih mediteranskih rastlinah pa smo se predstavili s prispevkom »Kaj vpliva na vsebnost olja v plodovih oljk?«. S prispevki v medijih smo širili znanje o sodobnem in trajnostnem oljkarstvu ter ustreznih tehnoloških ukrepih za izboljšanje pridelka. Glavni poudarek je bil na prilagajanju oljkarstva podnebnim spremembam, ustrezni oskrbi oljčnikov ter spremljanju njihovega zdravstvenega stanja, zlasti pojava novih škodljivcev, v sodelovanju s službo za varstvo rastlin. V mesecu marcu smo za revijo Oljka pripravili prispevek Kaj vpliva na vsebnost olja v plodovih oljk?«, v mesecu septembru pa »Prednosti in slabosti superintenzivnih nasadov oljk« in »Tri desetletja piramide mediteranske diete«. Snemali smo prispevek za rubriko Ekološko + lokalno = idealno. Svetovali smo pri ohranjanju rodovitnosti tal, racionalni rabi gnojil ter izbiri sort, prilagojenih spremenjenim podnebnim razmeram. Redno smo spremljali razvojne faze oljk, ocenjevali pridelek in svetovali o optimalnem času obiranja, upoštevajoč izrazite sušne in vročinske razmere. Sodelovali smo z javno službo v oljkarstvu in oljkarskimi društvi ter aktivno sodelovali pri pripravi Smernic dobre higienske prakse za predelavo oljk. Z društvom DOSI (Društvo oljkarjev Slovenske Istre) smo sodelovali pri izvedbi »Festivala Zlata oljčna vejica 2025« in pri izvedbi ocenjevanj olj za »Zlato oljčno vejico 2026« ter dogodku »Oljka županov-oljka povezovanje«. Udeležili smo se strokovne ekskurzije v Toskano v organizaciji društva DOSI. Skupaj z društvom DOSI in občino Dolina (IT) smo organizirali krajše predavanje o sensoriki in preizkušanju oljčnega olja. Za člane turističnega društva Šmarje smo pripravili predavanje o rezi oljke in prikaz rezi. Za društvo Vinol smo izvedli vodeno degustacijo oljčnih olj in sodelovali na ocenjevanju oljčnega olja za njihovo društveno tekmovanje. Spodbujali in svetovali smo povezovanje pridelovalcev ter skupen nastop na trgu, vključno s promocijo zaščitene oznake. Z Agrarno skupnostjo Rožar smo sodelovali pri načrtovanju oljčnika na degradiranem zemljišču. Predstavili smo ukrepe za oljkarstvo v okviru Strateškega načrta SKP 2023–2027.

Tabela:

1.1.3 Oljkarstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	10	31	310
Število osebnih svetovanj	800	672	84
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih	5	4	80

1.1.4 HMELJARSTVO

Izvedene aktivnosti:/

Tabela:

1.1.4 Hmeljarstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	/	/	/
Število svetovanj	/	/	/
Število tehnoloških sestankov			
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih	/	/	/

1.1.5 VRTNARSTVO (ZELENJADNICE, ZELIŠČA IN OKRASNE RASTLINE)

Izvedene aktivnosti:

V okviru svetovanja, usposabljanja in informiranja pridelovalcev smo tehnologije pridelave zelenjadnic prilagajali podnebnim spremembam ter spodbujali pridelavo v zaščiteneh prostorih. Svetovanje je temeljilo na naj sodobnejših rezultatih poskusov in raziskav ter zajemalo večino zelenjadnic. V obdobju od januarja do decembra smo izvajali strokovne, izobraževalne in svetovalne aktivnosti na področju zelenjadarstva, varstva rastlin ter trajnostnega kmetijstva, namenjene kmetom, strokovni javnosti ter širši zainteresirani javnosti. Za učinkovit prenos znanja smo tesno sodelovali z Javno službo v vrtnarstvu in znanstveno-raziskovalnimi

institucijami ter uporabljali različne oblike dela, kot so individualna svetovanja, predavanja, strokovni posveti, tehnološka navodila in strokovni prispevki, tudi preko digitalnih orodij. Izvedli smo več aktivnosti in sicer: predavanje »Priprava tal za pridelavo zelenjave: izgube hrane že v proizvodnji in zmanjšanje ostankov ter prilagoditev na podnebne spremembe«, predavanje »Priprava tal za pridelavo zelenjave v vrtu v Kopru za širšo javnost. Od delavnic smo izvedli delavnico »Varstvo kapusnic in gnojenje: biostimulanti«, kjer je bil poudarek na pravilni izbiri in uporabi biostimulantov. Na to temo je bil pripravljen tudi strokovni prispevek za Kmečki glas (spletna objava). Organizirali in izvedli smo delavnico »Postavitev visoke grede« v Goriški knjižnici Franceta Bevka ter predavanje »Opravila na zelenjavnem vrtu« za Društvo kmečkih žena Ilirska Bistrica. V sodelovanju z Radijem Koper smo pripravili in izvedli oddajo »Radio Koper svetuje: Kaj delamo marca na vrtu? ter oddajo »Primorski kraji in ljudje« na temo: Tehnologije pridelave jedilnih buč in o pridelavi lavande na Krasu.

Udeležili smo se seje UO Slovenskega združenja za integrirano pridelavo zelenjave ter ogleda primera dobre prakse podjetja GreenGrow d.o.o. Udeležili smo se strokovne delavnice »Zatiranje bolezni čebule«, ki je potekala na FKBV, dogodka »Biotehnološke rešitve in inovacije v agroživilstvu«, 18. dnevov odprtih vrat v Vrtu zdravilnih in aromatičnih rastlin na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije. Udeležili smo se dogodka predstavitve Nacionalnega akcijskega programa za trajnostno rabo FFS 2025–2035 (NAP) ter strokovnega tujega spletnega seminarja z naslovom »If Organic and Agroecological Farming Are the Answer, Why Isn't Change Happening Faster?« ter spletne konference CIHEAM Zaragoza »Retos de la digitalización para promover sistemas alimentarios sostenibles«, kjer je bil poudarek na digitalizaciji kot podpori trajnostnim prehranskim sistemom in spletnega izobraževanja »8th ISHS Hort Forum on Artificial Intelligence«.

Tabela:

1.1.5 Vrtnarstvo (zelenjadnice, zelišča in okrasne rastline)	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	4	5	125
Število osebnih svetovanj	1000	256	26
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih za uporabnike	4	8	200

1.1.6 SEMENARSTVO IN OHRANJANJE RASTLINSKIH GENSKIH VIROV

Izvedene aktivnosti:

Pridelovanje lastnih semen in izmenjava le teh je v močnem razmahu. Semena menjujejo lastnike na raznoraznih izmenjevalnicah semen in mnogo kateri vrt je bogatejši za novo sorto ali vrsto zelenjave, zelišč. Lastna semena ni vedno lahko pridelati, saj imajo posamezne vrste svoje zahteve katere je potrebno poznati in upoštevati. Na prej našete izzive smo na delavnici semenarstva udeležencem podali osnovna znanja za pridelavo kakovostnih semen, da bo res kakovostno, dobro kaljivo in pridelek zadovoljiv. Na delavnici semenarstva smo predstavili nekaj ključnih vidikov osnovnih pravil pridelovanja semena, ki jih ne kršimo: oprasovanje, izolacija in poznavanje rastlin saj je pomembno vedeti, kaj se dogaja z rastlino med cvetenjem in zorenjem semen. Udeležili smo se koordinacijskih sestankov z MKGP in JS rastlinske genske banke ter opozorili, da je v Sloveniji premalo organizatorjev in dodelovalcev certificiranih semen, ki bi semena perspektivnih vrst in sort iz genske banke oživili in začeli s trženjem semena.

Delo na tem področju je usmerjeno v osveščanje kmetov in širše javnosti o pomenu ohranjanja rastlinskih genskih virov. Pri tem smo prenašali znanje ustreznih tehnologij in sodelovali raziskovalnih inštitucij ter z Javno službo v vrtnarstvu in javno službo v poljedelstvu. Zaradi podnebnih sprememb smo pregledali več različnih sort, ki so primerne za gojenje na območju svetovanja. Pri tem smo upoštevali lokalne pogoje, kot so podnebje, tla in področje pridelave. Med ponudniki semen smo preučili sorte za odpornost na bolezni, prilagodljivost in donosnost posameznih sort in pripravili sortne liste za določene zelenjadnice in pridelovalcem svetovali o pravilni izbiri sortimenta kajti to je pomemben korak pri načrtovanju kmetijske dejavnosti in je ključna za uspešno pridelavo. Kot gostujoči predavatelj smo sodelovali na dogodku v Goriški knjižnici, kjer smo v okviru mednarodnega srečanja Knjižnic semen izvedli predavanje z naslovom »Tehnologija pridelave zdravega semena«. Dogodka se je udeležilo več kot 30 knjižničarjev iz Slovenije, Hrvaške in Češke, kar je omogočilo izmenjavo znanj in dobrih praks na področju ohranjanja in pridelave semena. Udeležili smo se spletnega izobraževanja »Novosti v ponudbi semen zelenjadnic v letu 2025«.

Smo tudi člani Sortne komisije za žita pri MKGP, UVHVVR pri Sektorju za zdravje rastlin in rastlinski semenski material, ker sodelujemo pri presoji rezultatov preizkušanja žit o vrednosti za pridelavo in uporabo (VPU) in odločanju o sprejemu sort in hibridov koruze in žit v slovensko sortno listo.

Tabela:

1.1.6 Semenarstvo in ohranjanje rastlinskih genskih virov	Program	Poročilo	Indeks
Število kmetij, ki se vključujejo v evidentiranje in ohranjanje rastlinskih genskih virov na kmetijah	1	1	100
Število osebnih svetovanj	30	0	0
Število usposabljanj	1	2	200
Število pripravljenih tehnoloških navodil, gradiv in objav v medijih	1	0	0

1.1.7 POLJEDELSTVO

Izvedene aktivnosti:

Kmetom smo svetovali, jih usposabljali in informirali o ustreznih tehnoloških ukrepih za doseganje kakovostnih pridelkov, pri čemer smo posebej izpostavili prilagajanje podnebnim spremembam, saj so primorska območja izpostavljena suši, neurjem, toči ter vodni in vetrni eroziji. Kmetovalce smo opozarjali tudi na škodo, ki jo povzročajo divji prašiči, srnjad in jelenjad ter izpostavili nujnost ukrepov za zaščito poljščin.

Svetovali smo pri ohranjanju in izboljševanju rodovitnosti tal, dvigu humusa, pravilni obdelavi tal, vključevanju dosevkov za zeleni podor, kolobarjih s metuljnicami in manj razširjenimi poljščinami ter pri izbiri sort, prilagojenih lokalnim razmeram, kar prispeva k prehranski varnosti in samooskrbi. Nudili smo svetovanje strokovno utemeljeno gnojenje z organskimi in mineralnimi gnojili ter integrirano varstvo poljščin z varovanjem naravnih virov, vključno z zatiranjem invazivnih vrst.

Pri svetovanju smo uporabili sodobne tehnologije in rezultate domačih in tujih raziskav ter sodelovali pri strokovni podpori žitni verigi in spodbujanju pridelave koruze za predelavo. Kmetom smo svetovali o različnih oblikah povezovanja in skupnega nastopa na trgu (SP, OP, zadruga).

Metode dela so vključevale individualna svetovanja, predavanja, delavnice, krožke, prikaze, tehnološka navodila in strokovne prispevke, svetovanja pa smo izvajali tudi preko digitalnih orodij. Za učinkovit prenos znanja smo sodelovali z Javno službo v poljedelstvu pri preizkušanju hibridov koruze in žit (tudi kot člani Sortne komisije za žita) in pri tehnoloških poskusih ter pri pripravi priporočenih sortnih list za krompir, koruzo in žita. Pri tem smo tesno sodelovali tudi z drugimi Javnimi službami ter znanstveno-raziskovalnimi institucijami (KIS, BF, FKBV, BIOS).

V sodelovanju z Naravoslovno tehnično fakulteto in Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo smo sodelovali pri raziskavah površinske erozije in objavili prispevek na posvetu slovenskih geotehnikov "Vodoprepustnost tal - terenske meritve in empirične metode" katerega vsebina je usmerjena v zmanjševanje erozijske ogroženosti kmetijskih območij. Objavili smo strokovne prispevke in tehnološke liste: Prilagojena koruza za podnebne izzive Primorske, Prezimne rastline za bogatitev tal s humusom in vezavo CO₂ kot dosevki za pokritost tal preko zime, Dognojevanje ozimnih žit, FUNGICIDI v žitih, Integrirano varstvo pred pleveli v krompirju, Seznam registriranih herbicidov za uporabo v koruzi v letu 2025, Varstvo krompirja pred krompirjevo plesnijo, Priporočene sorte ozimnih žit s priporočili za Primorsko in Shema »Izbrana kakovost žit in ajde«. V sodelovanju s projektom Manj je več smo za kmetovalce pripravili brošuro z naslovom: Lastnosti tal in pomen humusa za ohranjanje trajne rodovitnosti tal in vezavo CO₂ v tla (ponor C).

Tabela:

1.1.7 Poljedelstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	4	3	75
Število osebnih svetovanj	1000	432	43
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	4	10	250

1.1.8 PRIDELOVANJE KRME

Izvedene aktivnosti:

Kmetom smo svetovali o optimalni izvedbi agrotehničnih ukrepov pri pridelavi krme. Pri trajnih travnikih smo izpostavili pomen ustrezne botanične sestave travne ruše, ki jo je mogoče izboljšati z gnojenjem na podlagi analiz tal. Svetovali smo o zmanjševanju izgub dušika iz domačih živinskih gnojil in o dokupu manjkajočih mineralnih hranil na osnovi gnojilnega načrta.

Za izboljšanje kakovosti travne ruše smo priporočali dosejavanje primernih vrst trav in detelj po predhodnem zatiranju nezaželenih zeli ter ukrepe za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih rastlin in zaraščanja ob gozdnem robu. Svetovali smo tudi pri obnovi travne ruše na površinah, poškodovanih zaradi poljskega majskega hrošča ali divjih prašičev.

Mladim prevzemnikom smo pomagali pri strokovni izvedbi poskusov za izboljšanje in obnovo travne ruše z namenom pridelave kvalitetnejše in bolj voluminozne krme. Priporočali smo tudi vključevanje krmnih rastlin v kolobar, kar prispeva k pokrivanju beljakovinskih in energetskih potreb v prehrani živali, ter svetovali glede možnosti nadzorovane paše. Pri svetovalnem delu smo uporabljali različne metode, vključno z individualnim svetovanjem, delavnicami in prikazi na terenu.

V sodelovanju s projektom Manj je več smo objavili strokovni prispevek: Ravnanje z živinskimi gnojili na travnikih za zmanjšanje izpustov hranil in vezavo ogljika.

Tabela:

1.1.8 Pridelovanje krme	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	4	400
Število osebnih svetovanj	250	119	48
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	5	500

1.1.9 ADAPTACIJA IN NOVOGRADNJA KMETIJSKIH OBJEKTOV

Izvedene aktivnosti:

Kmetom smo svetovali pri pripravi dokumentacije za gradnjo in posodobitev različnih kmetijskih objektov, vključno z ekološko rejo živali in izpolnjevanjem pogojenosti. Posebno pozornost smo namenili gradnji nezahtevnih objektov, ki so zaradi majhnosti primorskih kmetij in nižjih stroškov gradnje med investitorji vse bolj priljubljeni.

Poleg tega smo pomagali pri načrtovanju hlevske tehnologije, opremljanju sodobnih hlevov, izračunih kapacitet gnojišč in hlevov ter drugih sorodnih nalogah, zlasti na ekoloških kmetijah. Svetovali smo pri gradnji in umestitvi hlevov in zavetišč za ovce, koze, krave dojlje in govedo za pitanje ter pri pridobivanju gradbenih dovoljenj in soglasij. Izdelovali smo tehnološke skice hlevov, zavetišč, gnojišč in skladišč. Pri načrtovanju smo upoštevali etološke zahteve živali za izboljšanje pogojev reje, zmanjšanje stresa in preprečevanje tehnopatij, ki nastanejo zaradi nepravilnih rejnih praks ali manipulacije z živalmi.

Pripravljali smo izračune gnojiščnih kapacitet ter navodila za pravilno skladiščenje in uporabo organskih gnojil. Izdelovali smo strokovna mnenja za pridobitev soglasij pri gradnjah hlevov, gnojišč in reji živali na zaščiteneh območjih (HAB, VVO, OOTT) ter svetovali pri preureditvi hlevov za prosto in ekološko rejo krav dojl.

Tabela:

1.1.9 ADAPTACIJA IN NOVOGRADNJA KMETIJSKIH OBJEKTOV	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	1	100
Število osebnih svetovanj	50	37	74
Število pripravljenih individualnih načrtov za novogradnje ali adaptacije objektov v smeri večje dobrobiti živali in zmanjšanja emisij TGP ter amonijaka	10	0	0
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	3	300

1.1.10 GOVEDOREJA

Izvedene aktivnosti:

V okviru svetovanja smo se osredotočili na izračune in prilagajanje krmnih obrokov za pitance, dojlje, molznice, teleta in plemensko živino. obroki so bili pripravljani na podlagi analiz krme, predvsem tiste, ki jo kmetje pridelajo sami, pri dokupovani krmi pa smo svetovali vzorčenje in analitske preveritve hranilne vrednosti. Kmetom smo pomagali tudi pri izpolnjevanju zahtev za intervencije, vezane na podnebne spremembe, z navodili za pravilno vzorčenje, analize in posodobitve krmnih obrokov.

V drugi polovici leta smo posebno pozornost namenili usposabljanju in informiranju rejcev o pomenu biovarnosti kot ključnega ukrepa za preprečevanje širjenja nalezljivih bolezni v živinoreji. Organizirali smo več

strokovnih srečanj in delavnic, na katerih smo predstavili tveganja za vnos bolezni na kmetije, poti prenosa povzročiteljev ter konkretne preventivne ukrepe za zaščito živali in gospodarstev.

Rejcem smo nudili strokovno pomoč pri pripravi in dopolnitvi biovarnostnih načrtov, prilagojenih posameznim vrstam reje in velikosti kmetij. Poseben poudarek smo namenili praktičnim ukrepom, kot so vzpostavitev higienskih barier, ureditev vstopnih točk na kmetijo, razkuževalne točke, ločevanje čistih in nečistih poti, nadzor nad obiskovalci ter dosledno vodenje evidenc. Obravnavali smo tudi pomen karantene za novo prispele živali, ustreznega ravnanja z vozili in opremo ter zmanjševanja tveganj pri prevozu živali.

V okviru delavnic smo kmetovalce dodatno usposobili za dosledno in vestno izvajanje biovarnostnih ukrepov v vsakodnevni praksi. Poudarili smo, da biovarnost ni enkraten ukrep, temveč stalni proces, ki zahteva odgovorno ravnanje vseh, ki vstopajo v stik z živalmi.

Rezultati teh aktivnosti so že vidni na terenu. Kmetije so resno pristopile k izvajanju priporočenih ukrepov, na številnih hlevih so nameščene opozorilne table, ki obiskovalce pozivajo, naj brez potrebe ne vzpostavljajo stika z živalmi ter dosledno upoštevajo navodila rejcev. Opazno je večje zavedanje o pomenu preprečevanja bolezni, kar prispeva k večji zdravstveni varnosti čred, zmanjšanju gospodarskih izgub in večji stabilnosti živinorejske pridelave.

Na kmetijah z mlečno prirejo smo svetovali o uporabi rezultatov mlečnih analiz za načrtovanje krmljenja in izkoriščanje selekcijskega potenciala živali, pri mesnih rejah pa o optimizaciji krmljenja za doseganje boljših prirastov ter zmanjšanje izgub hranil in izpustov TGP.

Med letom smo pripravili strokovne prispevke in objave za medije, izvajali usposabljanja v tujini ter pridobili znanja na področju analitike krme, gradnje hlevov in tehnoloških rešitev za prilagajanje na podnebne spremembe.

Novembra je bil v Pivki organiziran Strokovni živinorejski posvet

Tabela:

1.1.10 Govedoreja	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	2	14	700
Število svetovanj	400	318	80
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	2	0	0
Število krmnih obrokov	30	58	193
Število smernic za ureditev hlevov v smeri spodbujanja nevezane reje (zlasti za krave molznice)	1	0	0

1.1.11 DROBNICA

Izvedene aktivnosti:

Na našem področju smo izvajali svetovanja, prenašali znanje v prakso ter sodelovali s strokovnimi, raziskovalnimi, izobraževalnimi in znanstvenimi institucijami doma in v tujini. Poseben poudarek smo dali optimizaciji prehrane živali, pripravi krmnih obrokov, tudi za kmetije vključene v intervencijo PS_DROB, ter svetovanju na področju dobrobiti in zdravstvenega varstva živali z osredotočenostjo na obvladovanje aktualnih bolezni.

Dejavnosti so vključevale tudi informiranje in svetovanje glede promocije mesa in mleka drobnice, s poudarkom na prepoznavnosti in prednostih teh izdelkov. Pri reji ovc smo krepili znanje o uporabi volne kot stranskega proizvoda ter svetovali o možnostih njene uporabe za različne namene.

Pomemben del dela je bila tudi zaščita drobnice pred zvermi z uporabo ograj in prilagojenih rejskih praks, kot je nočno zapiranje živali. Svetovali smo o prilagoditvah reje v skladu s standardi dobrobiti, vključno z urejanjem hlevov, izpustov, pašo in drugimi ukrepi, ki izboljšujejo pogoje reje in omogočajo skladnost z intervencijami za podporo rejcem.

Sodelovanje v strokovni skupini za rejo drobnice pri KGZS je omogočilo oblikovanje ambicioznih načrtov za izboljšanje prirastov jagnjet, krmljenja mlečnih ovc in koz ter drugih vsebin za podporo rejcem v Sloveniji.

Društvo rejcev drobnice Goriške in Vipavske redno organizira občni zbor s strokovnim predavanjem. Gospa Marija Merljak je predavala o pomenu in kakovosti mesa drobnice v prehrani.

Udeležba na izobraževanjih - Kontrola proizvodnje in zdravstveno varstvo drobnice

Tabela:

1.1.11 Drobnica	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	8	800
Število svetovanj	200	219	110

Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	1	13	1300
Število krmnih obrokov	10	16	160
Število smernic za ureditev hlevov v smeri spodbujanja večje dobrobiti pri drobnici	1	0	0

1.1.12 PRAŠIČEREJA

Izvedene aktivnosti:

Rejce smo usposabljali in svetovali pri optimizaciji krmljenja, etologiji ter uvajanju sodobnih standardov reje prašičev. Aktivno smo jih informirali o ukrepih za bio-varnost in preprečevanje širjenja kužnih bolezni, s posebnim poudarkom na pripravi načrtov ob morebitnem pojavu afriške prašičje kuge (APK) v Sloveniji.

Svetovanja so bila prilagojena potrebam rejcev in izvedena tako individualno kot v skupinah. Pri trajnostni in učinkoviti reji smo svetovali o uravnoteženi prehrani, uporabi doma pridelane krme ter pri intenzivnejši proizvodnji izračunavali krmne obroke za izboljšanje ekonomike, zmanjšanje izgub hranil in izpustov TGP ter preprečevanje presežkov hranil, ki obremenjujejo tla.

Kljub manjši razširjenosti intenzivne reje prašičev na našem področju se rejci obračajo na našo službo tudi za posodobitve hlevov in uvajanje novih tehnoloških rešitev. Poleg tega smo za informiranje rejcev pripravili in objavili več strokovnih prispevkov.

Tabela:

1.1.12 Prašičereja	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	2	200
Število svetovanj	20	32	160
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	1	0	0
Število krmnih obrokov	5	9	180
Število smernic za ureditev hlevov v smeri spodbujanja reje brez kletk oz. brez vklešččnosti svinj	0	0	0

1.1.13 REJA OSTALIH ŽIVALI (perutninarstvo, konjereja, , kunčjereja, itd.)

Izvedene aktivnosti:

Izvajali smo individualna svetovanja rejcem perutnine, predvsem manjših kmečkih rej z omejenim številom živali. Rejce smo seznanjali z najpogostejšimi boleznimi perutnine in biovarstvenimi ukrepi, pomembnimi za rejo na prostem, ter predstavili možnosti ekološke reje pitovnih piščancev kot priložnost za dodatni tržni potencial manjših kmetij.

Svetovali smo tudi rejcem konj, pri čemer smo predlagali obroke za pitanje žrebet z namenom izboljšanja prirastov in učinkovite uporabe voluminozne krme, ki je na voljo na kmetijah. Posebno smo izpostavili prednosti reje mesnih avtohtonih pasem, ki so odporne, dobro prilagojene zahtevnim razmeram in primerne za pašo na suhih kraških travnikih.

V manjšem obsegu smo svetovali tudi rejcem kuncev, pri čemer smo poudarili možnosti uporabe doma pridelane voluminozne krme, saj večjih rejcev na tem področju ni več.

Tabela:

1.1.13 REJA OSTALIH ŽIVALI (perutninarstvo, konjereja, kunčjereja, itd.)	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	0	0
Število svetovanj	30	47	157
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	1	0	0
Število napadov velikih zveri na rejne živali	1	0	0
Število naložb v ureditev hlevov za prilagoditev kmetijskih gospodarstev za izvajanje nadstandardnih zahtev s področja dobrobiti rejnih živali	1	0	0

Število smernic za ureditev hlevov v smeri spodbujanja reje brez kletk	1	0	0
--	---	---	---

1.1.14 RIBOGOJSTVO

Izvedene aktivnosti:/

Tabela:

1.1.14 RIBOGOJSTVO	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	/	/	/
Število svetovanj	/	/	/
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	/	/	/

1.1.15 VAROVANJE VODNIH VIROV

Izvedene aktivnosti:

Svetovali smo kmetijam, katerih površine ležijo na vodovarstvenih pasovih in območjih, o izpolnjevanju zahtev glede ne gnojenja, neuporabe FFS in prepovedi oranja, hkrati pa smo predstavili možne alternative za agronomsko rabo teh površin. Svetovali smo možne načine minimalno dopustne obdelave za dosetev in setev trav in TDM za trajno ozelenitev obvodnih pasov. Svetovali smo tudi stalno skrb za preprečevanje širjenja invazivnih vrst rastlin iz obvodnih javnih površin na kmetijske površine.

Na preostalih kmetijskih zemljiščih smo spodbujali stalno pokritost tal z zeleno odejo, uvedbo ohranitvene obdelave tal za izboljšanje teksture in povečanje deleža humusa, strokovno utemeljeno gnojenje na podlagi analiz in gnojilnih načrtov ter izvajanje integriranega varstva rastlin in ne kemičnih metod zaščite pred škodljivimi organizmi. Kmetovalce smo ob tem seznanjali tudi z veljavnimi zakonskimi predpisi s področja varovanja voda.

Tabela:

1.1.15 Varovanje vodnih virov	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	0	0
Število svetovanj	50	62	124
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Št. KMG in št. ha vključenih v operacijo NV.1 Vodni viri KOPOP intervencije in ukrep ekološko kmetovanje iz strateškega načrta 2023-27	2	10	500

1.1.16 OHRANJANJE OKOLJA IN BIOTSKE PESTROSTI V KMETIJSKI KRAJINI

Izvedene aktivnosti:

Svetovali smo kmetijam glede zahtev na zavarovanih območjih, kot je Natura 2000, in jih seznanjali s posebnimi pogoji upravljanja zemljišč ter spodbujali k vključevanju v operacije iz strateškega načrta, ki prispevajo k varovanju okolja in ohranjanju biotske pestrosti. Poleg tega smo svetovali o ohranjanju mejic, pridelavi medovitih rastlin ter odstranjevanju zarasti in invazivnih tujerodnih vrst. Na območjih Natura 2000 smo kmetovalce seznanjali z možnostmi vključitve v ukrepe za ohranjanje habitatov travišč in metuljev, suhih kraških travnikov, pašnikov ter drugih podobnih aktivnosti. Svetovanja smo izvajali osebno in jih dopolnjevali z informativnimi objavami v medijih, da bi povečali ozaveščenost o upravljanju območij z okoljskimi posebnostmi. Pri tem smo tesno sodelovali s pristojnimi naravovarstvenimi institucijam.

Na ajdovskem je Občina Ajdovščina izvedla velik projekt zasaditve mejic, kjer pa je prišlo do nesoglasij s kmeti, zaradi čiščenja in vzdrževanja jarkov ter dostopov do parcel v melioracijskem polju. Sodelovali smo na dogovarjanjih in sestankih tudi z MKGP in ministrico.

Tabela:

1.1.16 Ohranjanje okolja in biotske pestrosti v kmetijski krajini	Program	Poročilo	Indeks
---	---------	----------	--------

Število ciljnih usposabljanj za kmete z naravovarstveno tematiko	1	5	500
Število svetovanj z naravovarstveno tematiko	50	70	140
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	0
Število izdelanih načrtov aktivnosti	1	1	100

1.1.17 VARSTVO RASTLIN – SVETOVANJE

Izvedene aktivnosti:

Svetovali smo o pravilni in učinkoviti rabi fitofarmaceutskih sredstev (FFS), vključno z novostmi, ki jih je prinesla zakonodaja v letu 2024. Sodelovali smo s službo za varstvo rastlin pri svetovanju vinogradnikom o zdravstvenem varstvu vinske trte, pri čemer smo zaradi nadpovprečne količine padavin v maju in juniju svetovali o uporabi FFS in sredstev za dvig odpornosti vinske trte. Udeležili smo se tudi delavnice v Goriških brdih, kjer so bile predstavljene različne naprave za tretiranje FFS in poskusi z različnimi sredstvi. Kmetovalcem smo svetovali pri varstvu poljščin, predvsem pri določanju škodljivih organizmov in izbiri ukrepov integriranega varstva, kot so kolobar, biofumigacija, mehanski ukrepi ter uporaba registriranih sredstev v optimalnem času. Najpogosteje smo svetovali o varstvu pred talnimi škodljivci (strune), pri pridelavi krompirja, pšenice, ječmena ter o zatiranju plevela v različnih kulturah. Poleg tega smo svetovali tudi pri mehanskem in biotičnem zatiranju ogrcev majskega hrošča na travniških površinah na Idrijskem. Na Planini smo organizirali predavanje iz varstva koščičarjev in imeli ogled sadovnjakov marelic in češenj zaradi prepoznavanja bolezni na sadnem drevju. Z Občino Ajdovščina in Sadjarskim centrom Bilje smo sodelovali pri iskanju rešitev za ohranitev Budanjske marelice. V sodelovanju z Društvom brkinskih sadjarjev se je v Pivki organiziralo predavanje na temo varstva koščičarjev in pečkarjev.

Tabela:

1.1.17 Varstvo rastlin-svetovanje	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	16	151
Število svetovanj	400	602	151
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	0

1.1.18 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Izvedene aktivnosti:

V sodelovanju s strojnimi krožki in v okviru drugih svetovanj smo uporabnikom svetovali o pravilni uporabi kmetijske mehanizacije in opreme z vidika varovanja zdravja, materialnih dobrin ter okolja. Poudarek je bil na prepoznavanju kritičnih točk v delovnih procesih in uporabi osnovnih varnostnih ukrepov.

Delo na kmetijskih gospodarstvih zajema širok spekter aktivnosti, vključno z uporabo mehanizacije, delom z živalmi, transportom, logistiko, uporabo in ravnanjem s fitofarmaceutskimi sredstvi (FFS), skladiščenjem vnetljivih snovi (goriva, olja, maziva) ter zdravil.

Kmetom smo svetovali o varnosti in zdravju pri delu, pravilnem ravnanju z opremo in snovmi ter prepoznavanju nevarnih območij, gibanja in snovi na gospodarstvu.

Tabela:

1.1.18 Varnost in zdravje pri delu	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	0	0
Število osebnih svetovanj	50	16	32
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	0

1.1.19 PODNEBNE SPREMEMBE

Izvedene aktivnosti:

Pri svetovanju smo se osredotočali na ukrepe za prilagajanje podnebnim spremembam, kot so spremembe upravljaljskih praks, inovacije v kmetijstvu in podnebno pametno kmetijstvo, z namenom zmanjšanja tveganj zaradi skrajšane rastne dobe, povečane intenzitete škodljivcev in bolezni ter ekstremnih vremenskih dogodkov (suše, poplave, neurja, toča). Pripravili smo delavnico *Skladiščenje zelenjave se začne na njivi*, kjer smo predstavili gnojenje z mikroelementi, prilagojeno vremenskim razmeram, ter ukrepe za zmanjševanje stresa v rastlinah. V okviru Strategije prilagajanja podnebnim spremembam smo posneli več prispevkov za radio na temo podnebnih sprememb.

Svetovali smo vinogradnikom o izboru sort in podlag ter o načinu naprave in oskrbe vinogradov za boljše prilagajanje podnebnim spremembam. Na področju namakanja smo svetovali o gospodarni rabi vode, obnovi in gradnji namakalnih sistemov, zadrževalnikov in akumulacij, spremljanju vodne bilance, prehodu na kapljično namakanje in fertigaciji. Izvedli smo delavnico Priprave na trgateg 2025 s poudarkom na prilagoditve podnebnim spremembam (tako v vinogradu kot v kleti).

Pri rastlinski pridelavi smo svetovali o tehnologijah, kot so ozelenitev tal skozi vse leto, dvig humusa, sprememba setvenih rokov in rokov tehnoloških opravil, ustrezna obdelava tal, optimalna oskrba rastlin s hranili, izbor kulturnih rastlin in sort, ki prenašajo stresne razmere, ter izvajanje kolobarja za izboljšanje strukture tal in povečanje vsebnosti humusa. Svetovali smo tudi glede pridobivanja vodnih dovoljenj.

Sodelovali smo pri informiranju kmetovalcev in občin Ajdovščina in Vipava o gradnji namakalnega sistema v Zgornje Vipavski dolini.

Na področju živinoreje smo v okviru prilagajanja podnebnim spremembam posebno pozornost namenili optimizaciji krmnih obrokov ter večji samooskrbi s kakovostno krmo. Za rejce prežvekovalcev smo pripravljali natančne izračune obrokov, ki temeljijo predvsem na uporabi doma pridelane, hranilno bogate voluminozne krme. Pri tem smo poudarjali pomen pravočasne spravila krme, ustrezne tehnologije siliranja in sušenja ter rednega analiziranja krme, saj le na podlagi analiz lahko pripravimo uravnotežene in stroškovno učinkovite obroke.

Kmete smo izobraževali o pomenu pridelave krme z visoko vsebnostjo beljakovin in energije ter o natančnem načrtovanju prehrane živali, kar omogoča zmanjšanje potrebe po dokupu krmil in dodatkov. Ti pogosto prihajajo iz drugih celin, njihova pridelava in transport pa sta povezana z visokimi energetskimi vložki ter večjim ogljičnim odtisom. Z večjo rabo lokalno pridelane krme tako zmanjšujemo stroške reje, povečujemo prehransko varnost kmetij in prispevamo k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov.

Pomemben poudarek smo namenili uvajanju praks, ki omogočajo optimalno izrabo naravnih danosti, kot so trajna travinja – planinski pašniki, suhi kraški travniki in nižinske travne površine – ter njivske površine za pridelavo krmnih rastlin. Svetovali smo o prilagojenih načinih rabe travinja, ustreznem kolobarju travno-deteljnih mešanic, obnovi degradiranih travnikov ter prilagajanju časa košnje in obremenitve pašnikov glede na vremenske razmere.

Na živinorejskem posvetu smo izvedli predavanja o trajnostnih sistemih reje, predvsem o paši in reji krav dojilj, ki učinkovito izkoriščajo površine porasle s travno rušo in so primerne za območja z omejenimi možnostmi intenzivne pridelave. Posebej smo izpostavili pomen prilagajanja gostote živali nosilni sposobnosti tal ter upravljanja paše v sušnih obdobjih.

Pri reji drobnice smo predstavili možnosti boljšega izkoriščanja stranskih proizvodov, kot so volna, organska gnojila in drugi naravni materiali, s čimer prispevamo k večji krožnosti in dodani vrednosti v živinoreji. Poudarili smo tudi pomen ohranjanja biotske raznovrstnosti na travinju, preprečevanja zaraščanja ter vlogo pašne reje pri ohranjanju kulturne krajine.

S celostnim pristopom k prehrani živali, upravljanju travinja in izrabi lokalnih virov smo prispevali k večji odpornosti živinorejskih kmetij na podnebne spremembe, zmanjšanju stroškov pridelave ter k okoljsko in ekonomsko bolj trajnostni reji.

V povezavi s podnalogo Podnebne spremembe smo nadaljevali s terenskim svetovanjem o tehnologijah pridelave zelenjave, ki zahtevajo prilagoditve gnojilnih in varstvenih programov.

Pri tem smo v okviru Strokovnega posveta in Masterclassa za gostince, ki je potekal v Miren–Kras, izvedli predavanje »Pridelava špargljev – izzivi in priložnosti«. Predavanje je izpostavilo vpliv podnebnih sprememb na pridelavo špargljev ter predstavilo prilagoditvene strategije za trajnostno in konkurenčno pridelavo.

V tem okviru smo pripravili in posneli prispevek za RTV Slovenija za radijsko kmetijsko oddajo Od setve do žetve, kjer je bila osrednja tema Tehnologija pridelave špargljev – izzivi in prilagoditve ob podnebnih spremembah ter prispevek z naslovom »Podnebne spremembe in stanje v zelenjadarstvu«, v katerem smo izpostavili aktualne izzive in prilagoditvene ukrepe v praksi.

Udeležili smo se in aktivno sodelovali na delavnici »Skupne rešitve za celovito upravljanje s sušo, vročinskimi valovi in požari«, ki je potekala v Hiši EU v okviru projekta Clim4Cast – Srednjeevropsko zavezništvo za izgradnjo odpornosti pred posledicami suše, vročinskih valov in požarov v naravnem okolju s pomočjo regionalnih vremenskih in podnebnih napovedi.

Udeležili smo se mednarodnega spletnega seminarja »New Breeding Techniques: Innovations for Climate-Resilient Agriculture and Global Food Security«, ki ga je organiziral CIHEAM Zaragoza. Seminar je bil usmerjen v predstavitev novih tehnik pridelave (NBT) kot odziv na izzive podnebnih sprememb in globalne prehranske varnosti.

Udeležba na posvetih in delavnicah v okviru projektov in strokovna pomoč pri izvajanju le -teh (RES-MAB, Kras4us, transPlant, FoRESisT)z različnimi temami :” Ustavimo zaraščanje, ohranimo raznolikost kraških travnikov”, “Skupaj za vrste in habitate”, “ Izzivi in rešitve za učinkovito upravljanje gozdnih in kmetijskih zemljišč ter ohranjanje njihove multifuncijske vloge”.

Tabela:

1.1.19 Podnebne spremembe	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	3	300
Število svetovanj	200	52	26
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	5	1	20

1.2 Tehnološko svetovanje za ekološko kmetijstvo

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	3.777	4.674	124

Izvedene aktivnosti:

V okviru ekološkega kmetovanja smo kmetijam nudili podporo pri preusmeritvah iz konvencionalnega v ekološki način pridelave, vključno z individualnim svetovanjem, svetovanjem po telefonu in e-pošti. Strokovno svetovanje je zajemalo vse faze ekološke pridelave – od prijave kontrolnim organizacijam do izvedbe tehnoloških ukrepov in trženja pridelkov.

Pri preusmeritvah smo svetovali pri sestavi kolobarja, vključevanju dosevkov, izbiri ekoloških vrst in sort semen ter uporabi ustreznih dokupljenih gnojil in pripravi komposta. Podpirali smo kmetije pri ekološki zaščiti rastlin, pravočasnem mehanskem zatiranju plevla in invazivnih vrst ter pri preureditvi hlevov za govedo in drobnico. Organizirana je bila delavnica na temo “Pomen vsejavanja/dosejavanja TDM v travno rušo na ekoloških površinah”. Poleg teoretične predstavitve je bil izveden tudi prikaz vsejavanja s travniško sejalnico.

Izvajali smo tudi strokovna svetovanja za ekološke vinogradniške kmetije, od načrtovanja novih vinogradov do obdelave obstoječih, skladno z zahtevami ekološke pridelave.

Priprava in objava prispevkov o načinu prijave v kontrolo za pridobitev ekološkega certifikata ter svetovalne aktivnosti so pripomogle k povečanju znanja kmetov, izboljšanju produktivnosti in uspešni preusmeritvi kmetij v ekološko pridelavo.

Tabela:

1.2 Tehnološko svetovanje za ekološko kmetijstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	4	9	225
Število osebnih svetovanj	900	864	96
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	4	8	200
Število svetovalcev, ki so specializirani oz. imajo specialistična znanja za ekološko	1	1	100

Komentar tabele:

1.3 Zmanjševanje izgub hrane in odpadne hrane

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	512	554	108

Izvedene aktivnosti:

Pri svetovanju smo kmete opozarjali na izgube hrane med spravilom in pripravo zelenjave za trg. V okviru izobraževanja smo se udeležili predavanja Preprečevanje izgub zelenjave in sadja v času podnebnih sprememb ter zdravstvena tveganja pri uživanju zelenjave in sadja, ki ga je organizirala Biotehniška fakulteta Ljubljana. Kmetijam smo svetovali o preventivnih ukrepih za zmanjšanje izgub hrane ter jih spodbujali k optimizaciji delovnih in tehnoloških procesov. Poleg individualnih svetovanj smo organizirali tudi predavanja in predstavitve za večje število pridelovalcev.

Na spletni strani smo objavili prispevek o izgubah in odpadni hrani z namenom ozaveščanja o tej problematiki, saj želimo prispevati k razširitvi in okrepitvi prizadevanj za zmanjšanje izgub in odpadne hrane.

Za namen širitve znanja se je koordinatorka za zmanjšanje izgub hrane in odpadne hrane udeležila izobraževanja za pridobitev mikrodokazila z naslovom Izgube hrane in odpadna hrana: vzroki za nastanek in možnosti za zmanjšanje, ki je potekalo med 4. 11 in 17. 12. 2025 na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. V sodelovanju s projektom Manj je več smo pripravili gradivo z naslovom » Zmanjševanje izgub in odpadne hrane za vse tipe gospodinjstev - reducing food waste and losses for all types of households« .

Tabela:

1.3 Zmanjševanje izgub hrane in odpadne hrane	Program	Poročilo	Indeks
Število priporočil v pisni obliki, objavljanje na spletni strani KGZS oz. KGZ	1	2	200
Število usposabljanj in udeležencev usposabljanj	1	2	200

1.4 Aktivnosti na področju zemljiških operacij in varstva kmetijskih zemljišč

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.220	649	53

Izvedene aktivnosti:

Svetovali smo kmetijam pri izvedbi nezahtevnih in zahtevnih agromelioracij za trajne nasade. Pri zahtevnih agromelioracijah smo priskrbeli podporo pri pripravi vlog za MKGP ter pri pridobivanju potrebnih načrtov, dovoljenj in soglasij.

Tabela:

1.4 Aktivnosti na področju urejanja kmetijskih zemljišč	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	1	100
Število svetovanj na področju zemljiških operacij	50	0	0
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih	1	0	0
Število predstavitev kmetijstva v posamezni občini za potrebe priprave strokovne podlage s področja kmetijstva za določitev predloga trajno varovanih kmetijskih zemljišč	1	1	100

1.5 Integrirano varstvo rastlin

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.436	440	31

Izvedene aktivnosti:

V okviru strokovne naloge je oddelek za kmetijsko svetovanje izvajal spremljanje fenoloških faz pomembnejših kmetijskih rastlin in nekaterih škodljivih organizmov (ŠO) na terenu ter vizualno spremljanje pojava bolezni in škodljivcev. Aktivnosti so vključevale tudi spremljanje invazivnih vrst rastlin ter sodelovanje pri izobraževanjih in drugih oblikah usposabljanja pridelovalcev v integrirani in ekološki pridelavi, izvedenih v sodelovanju z JS za varstvo rastlin.

Podatki o fenofazah, ulovu žuželk in pojavu bolezni se uporabljajo za prognostične namene, svetovalci pa jih pošiljajo tedensko ali po potrebi pogosteje. Spremljani ŠO so med drugim pasasti in križasti grozdni sukač, breskov zavijač, breskov molj, oljčna muha, plodova vinska mušica, marmorirana smrdljivka, jabolčni in češpljev zavijač. Vizualno spremljanje vključuje tudi najpogostejše bolezni, kot so peronospora in oidij vinske trte, škrlup jablan in breskev, listna luknjičavost koščičarjev ter kodravost breskev, pri čemer se program

spremljanja prilagaja aktualnim razmeram posamezne rastne sezone. Posebno pozornost smo namenili tudi aktivnostim za omejevanje marmorirane smrdljivke in preventivnim ukrepom za preprečevanje širjenja zlate trsne rumenice. V sodelovanju z Oddelkom za varstvo rastlin smo izvajali tudi strokovno nalogo masovnega ulova poljskih majskih hroščev na svetlobne pasti za zmanjšanje populacije in škode na travnikih in njivah na Idrijskem.

Tabela:

1.5 Integrirano varstvo rastlin	Program	Poročilo	Indeks
Število vab/opazovalnih mest	20	20	100
Število opravljenih spremljenj/pregledov	200	283	142
Število poročil pojava bolezni, škodljivcev in škodljivih rastlin	12	12	100
Število izvedenih usposabljanj za kmete	2	2	100
Število poljskih poskusov pri katerih kmetijski svetovalci sodelujejo z JS zdravstvenega varstva rastlin	5	5	100

1.6 Preprečevanje in obvladovanje tveganj v povezavi z naravnimi in drugimi nesrečami, boleznimi živali in škodljivimi organizmi na rastlinah

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	732	467	64

Izvedene aktivnosti:

Tudi letos so številna neurja povzročila dodatno delo, zaradi česar smo izvedli številna svetovanja in pripravili prispevke za omilitev posledic neurij in poplav. V vinogradništvu in sadjarstvu smo poleg rednega tehnološkega svetovanja svetovali tudi o preventivnih ukrepih za zmanjšanje tveganj zaradi naravnih nesreč. Po obsežnih poletnih neurjih s točo smo opravili ogleda, svetovali ukrepe za omilitev škode ter informacije posredovali osebno, preko spletne strani zavoda in zbornice. Pripravili smo podrobna poročila o oceni škode na kmetijskih površinah in sodelovali v komisijah za ocenjevanje škode v kmetijstvu.

Tabela:

1.6 Preprečevanje in obvladovanje tveganj v povezavi z naravnimi in drugimi nesrečami, boleznimi živali in škodljivimi organizmi na rastlinah	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	1	100
Število osebnih svetovanj	100	318	318
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	0

1.7 Izvajanje aktivnosti Akcijskega načrta za delo z mladimi kmeti 2024 - 2030

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	88	129	147

Izvedene aktivnosti:

Za mlade kmete smo prilagodili metode svetovanja, pri čemer smo v večji meri uporabili digitalne oblike, vključno z obveščanjem prek e-novic. Nadaljevali smo delo v različnih skupinah, kjer smo skupaj z mladimi kmeti iskali rešitve na področju tehnologije, varstva narave in ekonomskih vprašanj, značilnih za posamezne kmetijske panoge. Prav tako smo se udeleževali vsakoletnega srečanja mladih kmetov, ki poleg družabnega in strokovnega vidika omogoča tudi beleženje njihovih pobud, na podlagi katerih smo nadgrajevali svetovalne pristope. Na območju zavoda smo mladim kmetom predstavljali intervenciji IRP24 in IRP30 ter jih svetovali pri pripravi prijav za pridobitev nepovratnih sredstev. Sodelovali smo v natečaju inovativni mladi kmet.

Tabela:

1.7 Izvajanje aktivnosti Akcijskega načrta za delo z mladimi kmeti 2024 - 2030	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	2	200
Število osebnih svetovanj	20	52	260
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100

1.8 Sodelovanje v LIFE integriranem projektu za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	251	120	48

Izvedene aktivnosti:

V okviru projekta LIFE IP Natura 2000 izvajamo aktivnosti na pilotnem območju Slovenska Istra. Poseben poudarek dajemo komunikaciji z deležniki in vzpostavitvi enakovrednega partnerskega sodelovanja med kmetijskimi strokovnjaki in naravovarstveniki, da skupaj ponudimo kmetovalcem izvedljive rešitve za ohranjanje habitatov ter ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Za doseganje kazalnikov smo izvedli številne razgovore z lastniki zemljišč ter sestanke s SKZGRS in Mestno občino Koper, ki prav tako upravljata zemljišča na upravičenem območju. Zaradi težav pri doseganju ciljev glede obsega vključenih površin smo pripravili predlog za razširitev upravičenega območja.

Tabela:

1.8 Sodelovanje v LIFE integriranem projektu za okrepljeno upravljanje nature 2000 v Sloveniji	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	1	100
Število osebnih svetovanj	20	18	90
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Št. vzpostavljenih panožnih krožkov na temo naravovarstva	0	0	0

2. Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva**2.1 Svetovanje in pomoč pri pripravi razvojnih načrtov kmetij, posodabljanja, preusmeritve, sanacije**

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.324	1.358	103

Izvedene aktivnosti:

Izvedli smo strokovna svetovanja (osebno, po telefonu in elektronski pošti) s področja prestrukturiranja in preusmeritev vinogradov, zlasti glede novosti od leta 2024. Zaradi nadpovprečno deževne pomladi so številni vinogradniki imeli težave z dokončanjem del, zato smo svetovali, kako jih delno ali v celoti izpeljati ter kako postopati, če dela ne bodo zaključena v predvidenem roku. Pripravili smo tudi poročila o strokovnem nadzoru nad dokončanjem investicij na vinogradniških kmetijah.

Svetovali smo tudi o finančnih mehanizmih ter potencialne upravičence obveščali o webinarjih Sklada za regionalni razvoj. Svetovali smo kmetijam pri pripravi vlog za AGRO FI mikro in AGRO FI mladi ter širšo javnost informirali o aktualnih ukrepih, razpisih in možnostih posodabljanja gospodarstev, prilagajanja podnebnim spremembam, predelave proizvodov in trženja. Pri investicijah smo zagotavljali tehnološko in ekonomsko svetovanje, pripravo zahtevkov in pomoč pri izpolnjevanju obveznosti po izplačilu sredstev.

Posebno pozornost smo namenili mladim kmetom, tako pri prevzemu kot vzpostavitvi kmetij. S svetovanjem smo jih usmerjali pri pripravi vlog, prenosa kmetij, načrtovanju razvojnih ciljev, dopolnilnih dejavnosti in racionalizaciji stroškov. Spremljali smo zaključevanje razvojnih načrtov mladih prevzemnikov ter svetovali pri spremembah ciljev, pripravi zahtevkov in zaključku triletnega poslovnega načrta.

Poleg tega smo svetovali tudi na področju ukrepa za odpravljanje zaraščanja in vzpostavitev kmetijske rabe zemljišč, pri čemer so bile na voljo možnosti oddaje vlog na dveh razpisih.

Tabela:

2.1 Pomoč pri pripravi razvojnih načrtov kmetij, posodabljanja, preusmeritve, sanacije	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	3	6	200
Število osebnih svetovanj	200	440	220
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	3	300

2.2 Diverzifikacija gospodarskih dejavnosti kmetijskih gospodarstev ter uvajanja, razvoj in izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	3.537	2.568	73

Izvedene aktivnosti:

Na področju izobraževanja smo organizirali usposabljanje z naslovom Usmeritev dobre higienske in proizvodne prakse v pridelavi, predelavi, prodaji živil in vinarstvu, ki je bilo namenjeno obnovitvi in nadgradnji znanja vseh nosilcev živilske dejavnosti. Poseben poudarek je bil na zagotavljanju varne hrane, sledljivosti, pravilnem vodenju dokumentacije ter izpolnjevanju zakonodajnih zahtev. Vabljeni so bili predvsem nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo, predelavo živil in trženjem lastnih izdelkov.

Izvedeno je bilo tudi strokovno predavanje o novostih na davčnem področju za dopolnilne dejavnosti. Udeleženci so se seznanili z aktualnimi spremembami zakonodaje, davčnimi obveznostmi, možnostmi obdavčitve ter praktičnimi primeri obračunavanja, kar jim omogoča lažje in pravilno poslovanje.

Velik poudarek smo namenili praktično usmerjenim izobraževanjem. Organizirali smo predavanje o predelavi jabolk v sok, kjer so bile predstavljene dobre prakse mehanske in termične obdelave, pasterizacije, izbire ustrezne embalaže ter ohranjanja hranilne vrednosti izdelka.

Izvedli smo tudi predavanje in praktični prikaz predelave zelenjave na kmetiji. Po uvodnem teoretičnem delu so udeleženci v praksi pripravili ajvar, bučni kečap, čebulni namaz in svežo vegeto ter pridobili konkretna znanja za razširitev ponudbe na svojih kmetijah.

Posebej odmevno je bilo spletno izobraževanje na temo predelave mleka, ki se ga je udeležilo 120 udeležencev iz različnih območij. Predavateljici sta predstavili tehnološke napake pri izdelavi jogurtov, postopke izdelave mlečnih izdelkov brez laktoze, zakonodajne zahteve glede označevanja, pomen starter kultur ter pregled specializiranih kultur, siril in encimov. Izobraževanje je pomembno prispevalo k izboljšanju strokovnega znanja na področju sirarstva in mlečnih izdelkov.

Pomemben del aktivnosti so predstavljala strokovna ocenjevanja izdelkov, ki proizvajalcem omogočajo pridobitev neodvisne strokovne ocene ter usmeritve za izboljšanje kakovosti. Sodelovali smo pri tradicionalnem ocenjevanju klobas in salam v Brkinih (več kot 30 vzorcev), ocenjevanju salam v Vipavskem Križu (več kot 50 vzorcev) ter na Vrabčah (34 vzorcev). Ocenjevanja so potekala po natančno določenih senzoričnih kriterijih (videz, prerez, vonj, tekstura, okus), najboljši izdelki pa so prejeli priznanja in bili predstavljeni širši javnosti. Dogodki pomembno prispevajo k ohranjanju tradicionalnih tehnik sušenja in zorenja mesa ter krepitevi kulinarčne dediščine.

Izvedli smo tudi več ocenjevanj žganja in likerjev (Dol pri Vogljah, Ilirska Bistrica ter Slope), kjer je strokovna komisija ocenila skupno več kot 100 vzorcev. Poudarek je bil na senzorični kakovosti, čistosti destilatov, skladnosti okusov ter tehnološki ustreznosti proizvodnje. Rezultati ocenjevanj proizvajalcem služijo kot strokovna podlaga za nadaljnje izboljšave in promocijo kakovostnih izdelkov.

Organizirano je bilo tudi ocenjevanje sadnih sokov Primorske, s poudarkom na kakovosti surovin, pravilni predelavi in skladiščenju.

Za kmete, ki prodajajo na tržnicah v Idriji, smo izvedli posebno predavanje o zakonodajnih zahtevah, pravilnem označevanju izdelkov ter zagotavljanju varne hrane in dobre higienske prakse. Udeleženci so prejeli tudi pisna gradiva z osnovnimi smernicami za uspešno trženje lokalnih izdelkov.

Poleg izobraževanj in ocenjevanj smo organizirali tridnevno strokovno ekskurzijo na Madžarsko, ki se je je udeležilo 45 udeležencev. Ogledali smo si tudi primere dobrih praks na kmetijah z dopolnilno dejavnostjo, Slovensko vzorčno kmetijo ob tromeji v Porabju, delovanje Razvojne agencije Slovenska krajina ter destilarno CZIMEREK PALINKA. Udeleženci so se seznanili z organizacijo dela, tehnološkimi procesi, trženjem ter povezovanjem kmetijstva s turizmom, ogled Narodnega parka Hortobágy pa je predstavil uspešen primer povezovanja ohranjanja naravne in kulturne dediščine s turistično ponudbo.

O vseh izvedenih dogodkih smo redno poročali in obveščali širšo javnost, aktivno sodelovali z lokalnimi in regionalnimi mediji ter pomagali pri pripravi in izvedbi različnih radijskih in televizijskih oddaj, s čimer smo dodatno prispevali k promociji dopolnilnih dejavnosti in kakovostnih lokalnih izdelkov

Z izvedenimi aktivnostmi smo sistematično prispevali k strokovni usposobljenosti kmetij, izboljšanju kakovosti izdelkov, ohranjanju tradicionalnih znanj ter večji prepoznavnosti in konkurenčnosti dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.

Tabela:

2.2 Diverzifikacija gospodarskih dejavnosti kmetijskih gospodarstev ter uvajanja, razvoj in izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	2	30	1500
Število osebnih svetovanj	500	769	154
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	11	550
Število na novo registriranih dopolnilnih dejavnostih na kmetijah	5	15	300

2.3 Svetovanje za razvojne načrte (vključno s preusmeritvijo v ekološko kmetijstvo) ter diverzifikacijo gospodarskih dejavnosti za ekološke kmetije

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.221	1.251	102

Izvedene aktivnosti:

Svetovanje za preusmeritev kmetij iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje je bilo v največji meri namenjeno kmetijam, ki so se zanimale za vstop v sistem ekološke kontrole, ter tistim, ki so bile prvo leto vključene v ekološko kontrolo. Z vsakim nosilcem kmetije smo na terenu skupaj pregledali kritične točke gospodarjenja ter poiskali ustrezne rešitve. Največ zanimanja za pripravo in izdelavo dokumentov »Načrt za prehod v ekološko kmetovanje« oziroma »Načrt za razvoj ekološke kmetije« so izkazali govedorejci, predvsem rejci krav dojilj, ter dve kmetiji, ki se ukvarjata s prirajo mleka. Sledili so vinogradniki in sadjarji. Izdelan je bil tudi en »Načrt za razvoj ekološke kmetije« za poljedelsko sadjarsko kmetijo. "Načrt" obsega poglavja predstavitve trenutne situacije na kmetiji in predlaganih prilagoditev ekološkim zahtevam, možnosti trženja ter ekonomski vidik.

Tabela:

2.3 Svetovanje za razvojne načrte (vključno s preusmeritvijo v ekološko kmetijstvo) ter diverzifikacijo gospodarskih dejavnosti za ekološke kmetije	Program	Poročilo	Indeks
Število preusmeritvenih načrtov za ekološko kmetijstvo	25	26	104
Število osebnih svetovanj	500	440	88

Komentar tabele:

2.4 Ekonomsko, davčno svetovanje, FADN/FSDN

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	3.865	3.130	81

Izvedene aktivnosti (FADN/FSDN):

Svetovali smo kmetom pri uporabi sistemov FADN in FSDN ter pri ekonomiki kmetij. Pripravljamo kalkulacije za travinje v programu Farm Manager in nove kalkulacije za ekološko kmetovanje. Prav tako smo pripravili kalkulacije za razpise v novem programskem obdobju, ter razne kalkulacije na željo kmetov. Na terenu smo svetovali pri primerjavi konvencionalne in ekološke priraje ter pri uporabi FADN in FSDN. Pripravili smo kalkulacije za naravovarstvene ukrepe. Udeležili smo se izobraževanja FSDN v Avstriji, kjer so nam predstavili njihov sistem delovanja, ter kmetije, ki vodijo knjigovodstvo. Udeleževali smo se sestankov strokovne skupine, kjer usklajujemo delo po zavodih in z ministrstvom za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano. Na strokovni skupini smo pripravili tudi protokol za FSDN, ki je bil nato poslan na ministrstvo.

Izvedene aktivnosti (ekonomsko, davčno svetovanje):

V letu 2025 smo organizirali izobraževanja iz ekonomike in uporabe programa Farm Manager za kmetijske svetovalce ter ekonomska predavanja za kmete. Izvedli smo ISM delavnice, kjer so kmetje pridobili vpogled v ekonomičnost svojih panog in prepoznali področja za izboljšave na kmetiji. Svetovali smo na področju davkov, obdavčitve, pridobivanja statusa kmeta in izplačil ter o načinih ugotavljanja dohodka, davčno potrjenih računih in davčnih blagajnah za dopolnilne dejavnosti. Pripravljali smo predavanja za KOPOP v sodelovanju s strokovno skupino za agrarno ekonomiko ter si pridobili izkušnje na Irskem o sodobnem ekonomskem svetovanju in hitri obdelavi podatkov za kmete. Naredili smo ekonomske izračune za kmetije, ki se bojo preusmerile iz konvencionalne v EKO. Naredili smo tudi vloge in poslovne načrte za kmetije, ki so kandidirale na razpisih. Pripravili smo ekonomska mnenja, ter zahtevke. Izvedli smo predavanja o poslovnem načrtu, ekonomika za oljkarje, preusmeritve v EKO in ekonomika, kako postaviti pravo ceno ter ekonomika, davki.

Tabela:

2.4 Ekonomsko, davčno svetovanje, FADN/FSDN	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za svetovalce in kmete	1	2	200
Število osebnih svetovanj	1000	1358	136
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	0

2.5 Kratke verige, sheme kakovosti in promocija

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.150	814	71

Izvedene aktivnosti:

Informirali in svetovali smo kmetijam o vključevanju v sheme kakovosti ter o šolskih shemah, pri čemer smo sodelovali tudi v medresorskem projektu Tradicionalni slovenski zajtrk. Izvedli ali sodelovali smo pri lokalnih ocenjevanjih živil, kot so vina, žganja, likerji, siri in sokovi. Zagotavljali smo informacijsko točko za promocijo kmetijskih pridelkov in živil ter obveščali kmete o nacionalni shemi "Izbrana kakovost" in obveznosti za plačilo prispevka za promocijo. Sodelovali smo pri pripravi nacionalnega dogodka Tradicionalni slovenski zajtrk in kmetije obveščali o odprtju razpisa "Dobrote slovenskih kmetij", jih spodbujali k prijavi izdelkov in dvigu kakovosti pridelkov. Nudili smo svetovanje pri verifikaciji HACCP dokumentacije, vodenju evidenc za predelavo in pri pripravi vlog na razpis IRP 11 – 1. javni razpis za podporo sodelovanju v shemah kakovosti (SN 2023–2027).

V sodelovanju z Društvo proizvajalcev Kraškega brinjevca na MKGP poslali pobudo za spremembo Pravilnika o označbi geografskega porekla Kraški brinjevec.

Tabela:

2.5 Kratke verige, sheme kakovosti in promocija	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	1	2	200
Število udeležencev	25	25	100
Število osebnih svetovanj	50	118	236

Komentar tabele:

2.6 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike Programa razvoja podeželja 2014–2020 in Strateškega načrta 2023–2027 (ne IAKS ukrepi)

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	3.971	8.485	214

PRP 2014-2020

Izvedene aktivnosti:

Izvajali smo aktivnosti informiranja, obveščanja in ozaveščanja javnosti o ne-IAKS ukrepih kmetijske politike, njihovem namenu ter pogojih izvajanja, vključno s predstavitvijo primerov dobrih praks, preko delovanja INFO točke za ukrepe PRP 2014–2020. Spremljali smo kmetije, ki so prejele sredstva na 3. JR 6.3. Preverjali smo izpolnjevanje razvojnih ciljev in ustreznosti dokumentacije (računi, potrdila o plačilu, fotografije, pogodbe). Kjer je bilo potrebno, smo zamenjali razvojne cilje in stroške ter začeli pripravljati in vnašati zahtevke. Svetovali smo kmetijam, ki so morale oddati zahtevke na ukrepih 4.1 in 4.2 do konca junija 2025. Pripravljali smo zahtevke za izplačilo drugega obroka za kmetije, ki so prejele sredstva na 3. JR 6.3. Preverjali smo dokazila o začetku izpolnjevanja poslovnega načrta v devetih mesecih od oddaje vloge in svetovali kmetijam pri pripravi ustrezne dokumentacije. V avgustu so kmetije, ki so oddale zahtevke za izplačilo drugega obroka na 3. javnem razpisu za majhne kmetije, prejemale obvestila o dopolnitvah in pojasnitvah zahtevkov in prilog. Kmetijam smo pomagali pri pripravi ustreznih dopolnitev oziroma pojasnil. Tudi avgusta smo kmetijam, ki so prejele sredstva na ukrepih 4.1, 4.2 in 6.4 svetovali glede izpolnjevanja obveznosti iz naslova razpisa in meril, ki so jih uveljavljali ter pravilne priprave poročil. Pri izvajanju ukrepov kmetijske politike programa razvoja podeželja 2014 -2020 smo v letu 2025 zaključili z vlaganji zahtevkov za upravičence, ki so prejeli sredstva na ukrepih 4.1, 4.2, 6.4 in 6.1. Iz tega obdobja smo tako v septembru izvajali še informiranje in svetovanje glede pravočasne in pravilne priprave poročil ter izpolnjevanju ostalih obveznosti, ki se nanašajo na posamezne razpise in merila. V oktobru smo vlagateljem, ki imajo obveznosti iz naslova ukrepov kmetijske politike programa razvoja podeželja 2014 -2020 pomagali pri pravočasni in pravilni pripravi poročil, ki so jih morali oddati do 25. oktobra. Iz obdobja 2014 -2020 ostajajo za prejemnike sredstev samo še obveznosti vodenja knjigovodstva in letnega poročanja. Spremljali bomo kmetije, ki imajo te obveznosti in jim pomagali pri pravočasni in pravilni pripravi poročil.

Sodelovali smo z MKGP in ARSKTRP ter se udeleževali sestankov za tekoče izvajanje podukrepov. Preko nosilcev posameznih ukrepov smo zagotavljali podporo pri reševanju težav pri izvajanju ukrepov. Prav tako smo sodelovali z Mrežo za podeželje (izmenjava aktualnih informacij, zbiranje in promocija primerov dobrih praks, obveščanje terena) ter spodbujali inovacije preko promocije in širjenja rezultatov EIP projektov

SN 2023-2027

Izvedene aktivnosti:

Izvajali smo aktivnosti informiranja, obveščanja in ozaveščanja javnosti o ne-IAKS ukrepih kmetijske politike, njihovem namenu ter pogojih izvajanja, vključno s predstavitvijo primerov dobrih praks, preko delovanja INFO točke za intervencije SN 2023-2027...

V začetku leta smo interesentom za razpise IRP17 naložbe v učinkovito rabo dušikovih gnojil za leto 2024, razpisa IRP21 Naložbe v nakup kmetijske mehanizacije in opreme za optimalno uporabo hranil in trajnostno rabo FFS za leto 2024 in IRP37 Naložbe v nakup kmetijske mehanizacije in opreme za upravljanje travniških habitatov za leto 2024 nudili osebno, telefonsko in e - mail informiranje in svetovanje. Za kmetijsko oddajo radia SLO (Od setve do žetve) smo pripravili predstavitev razpisa IRP37.

Udeležili smo se predstavitve 2. JR IRP11 podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti. Ekološke kmetije, ki so na novo vstopile v ukrep, smo obvestili o možnostih za povrnitev stroškov certificiranja. Interesentom smo nudili informacije in svetovanje glede pogojev razpisa in priprave vloge.

Udeležili smo se dogodka Podjetniški zajtrk v Mlekarni Kobarid, ki se ga je udeležilo preko 50 kmetij in podjetij Zgornjega Posočja. Prisotnim smo predstavili možnosti pridobivanja sredstev in intervencije Strateškega načrta 2023-2027. Podrobneje smo predstavili aktualne razpise za IRP02 za majhne kmetije in za gorske kmetije, IRP29 za sofinanciranje hlevov ter IRP24 in IRP 30 za mlade prevzemnike in prenosnike. Udeležili smo se predstavitev razpisov s strani MKGP in Agencije za kmetijske trge v sklopu intervencije IRP02 za majhne kmetije in za gorske kmetije. Razpis IRP02 za majhne kmetije (nabor različnih naložb, točkovanje) smo predstavili kmetijskim svetovalcem. Majhne kmetije s SO-jem med 4.000 in 12.000 eur smo obvestili o možnostih kandidiranja na razpisu in jih povabili na ZOOM predstavitev razpisa. Osebno, po telefonu in e-mailu smo svetovali glede pogojev, upravičenih naložb, stopnje sofinanciranja in nudili razlage posameznih

meril in obveznosti. Na podlagi sprejete uredbe smo zainteresiranim kmetijam svetovali glede razpisa IRP02 za gorske kmetije. Izvedli smo spletno predstavitev javnega razpisa za podintervencijo majhnih kmetij v okviru IRP02 naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj kmetijskih gospodarstev, ki se je udeležilo 60 slušateljev. V nadaljevanju smo nudili telefonsko, po e-mailu in osebno svetovanje zainteresiranim majhnim kmetijam. Osebno smo svetovali in v merilih preverili doseganje točk več kot 60-im potencialnim upravičencem. Na izpostavi Idrija smo izvedli delavnico, kjer smo udeležencem predstavili merila in točkovalnik za ocenjevanje vlog in skupaj z njimi preverili doseženo število točk za njihovo kmetijo.

Izvedli smo tudi spletno predstavitev IRP02 naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj kmetijskih gospodarstev za naložbe na gorskih območjih, ki se je udeležilo 58 interesentov. Na izpostavi Idrija smo tudi za upravičence za gorski razpis izvedli delavnico, kjer smo udeležencem predstavili merila in točkovalnik za ocenjevanje vlog in skupaj z njimi preverili doseženo število točk za njihovo kmetijo. Preko ZOOM aplikacije smo predstavili razpis IRP02 Naložbe kmetij v okviru intervencije naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj vključno z digitalizacijo KG za leto 2025, ki je namenjen naložbam v rastlinjake, trajne nasade, skladišča in mehanizacijo za spravilo kmetijskih pridelkov. Spletne predstavitve se je udeležilo 37 zainteresiranih kmetij. Predstavili smo pogoje razpisa, točkovanje, pripravo zahtevka in obveznosti po izplačilu sredstev.

Aktivno smo sodelovali na webinar predstavitvi razpisa IRP02 za pravne osebe in samostojne podjetnike, ki smo ga INFO točke vseh osmih zavodov pripravile za območje cele Slovenije. Udeležili smo se predstavitve štirih razpisov IRP29 nadstandardna reja živali na KGZS, ki jo je za INFO točke pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo in Agencija za kmetijske trge. Pripravili smo prispevek Javni razpisi IRP29 Naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev izvajanju nadstandardnih zahtev s področja dobrobiti rejnih živali iz strateškega načrta SKP 2023 – 2027 za leto 2025 za naložbe namenjene reji govedi, reji prašičev, reji perutnine ter reji drobnice oziroma kopitarjev.

Za kmetijska gospodarstva smo izvedli webinar predstavitev vseh štirih javnih razpisov IRP29. Nadaljevali smo s svetovanjem in informiranjem glede vseh odprtih javnih razpisov, kmetijam smo svetovali osebno na izpostavah, preko ZOOM sestankov, preko e- mailov in telefonsko. Udeleževali smo se rednih tedenskih ZOOM sestankov strokovne skupine za razvoj podeželja, kjer smo obravnavali vprašanja s področja odprtih razpisov. Sodelovali smo z zaposlenimi na ARSKTRP pri pojasnjevanju pogojev in meril za vse razpisa preko Foruma, pa tudi po telefonu in e-mailu pri specifičnih problemih.

Udeležili smo se predstavitve vseh treh razpisov IRP35 Predelava in trženje, ki so jih na KGZS INFO točkam predstavili nosilci ukrepa na MKGP in Agenciji za kmetijske trge. Izvedli smo webinar predstavitev vseh treh razpisov za kmetijska gospodarstva, ki se je udeležilo 25 slušateljev. Udeležili smo se predstavitve intervencije IRP04 Javni razpis za intervencijo naložbe v razvoj in dvig konkurenčnosti ter tržne naravnosti ekoloških kmetij za leto 2025 in 3. javnega razpisa za intervencijo podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti iz SN SKP 2023 – 2027. Izvedli smo webinar predstavitev obeh razpisov, ki se je udeležilo 60 kmetijskih gospodarstev. Glede obeh razpisov smo kmetijam svetovali osebno na izpostavah, preko ZOOM sestankov, preko e- mailov in telefonsko. Na vseh izpostavah smo izvajali točkovanja kmetij, ki so izpolnjevale pogoje za kandidiranje na razpisu IRP04. Informacije in svetovanje smo nudili tudi za v decembru objavljen razpis IRP07 Naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za delo v gozdu za leto 2025.

Sodelovali smo z zaposlenimi na ARSKTRP pri pojasnjevanju pogojev in meril za vse razpisa preko Foruma, pa tudi po telefonu in e-mailu pri specifičnih problemih. Udeleževali smo se rednih tedenskih ZOOM sestankov strokovne skupine za razvoj podeželja, kjer smo obravnavali vprašanja s področja odprtih razpisov. Udeležili smo se zaključnega kolegija strokovne skupine za razvoj podeželja, kjer smo obravnavali aktualno problematiko s področja razpisov.

Izvajanje nalog inovacijskega posredništva

Izvedene aktivnosti:

Kot inovacijski posredniki smo se udeležili delavnice o sistemu znanja in inovacij v Kmetijstvu (AKIS) v organizaciji MKGP. Predelali smo paket izobraževalnih modulov iz projekta modernAKIS. Na MKGP smo posredovali predloge vsebin za nov razpis za EIP projekte, ki smo jih zaznali na terenu. Usklajevali smo umestitev projekta visokih gred med vsebine za izvajanje EIP projektov z MKGP in projektnimi predlagatelji. Organizirali smo sestanek s predlagatelji EIP projekta visoke grede, kjer smo se dogovorili glede strokovnega sodelovanja pri izvedbi različnih poskusov gojenja zelenjave v visokih gredah. Kmetijam, ki jih zanima sodelovanje v EIP projektih in udeležencem EIP delavnic smo poslali vabilo in povezavo na spletno delavnico Oblikovanje okvirnih vsebin projektov za 2. JR IRP 31 Podpora za projekte EIP, ki jo pripravlja KGZS v povezavi z MKGP. Na delavnici smo aktivno sodelovali pri oblikovanju vsebin s področja kmetijstva in predelovalnih dejavnosti. Udeležili smo se spletnega sestanka inovacijskih posrednikov in Ministrstva za kmetijstvo, kjer smo

se dogovorili glede aktivnosti v letu 2025. Predstavnica ARSKTRP nam je predstavila najpogostejše napake pri pripravi vlog za EIP projekte.

Sodelovali smo s KGZS in MKGP pri pripravi vsebin za drugi dan posveta javne službe kmetijskega svetovanja. Izvajali smo informiranje glede novega razpisa za izvajanje EIP projektov.

Udeleževali smo se ZOOM kolegijev strokovne skupine za razvoj podeželja in inovacijsko posredništvo, kjer smo obravnavali aktualne teme s področja inovacijskega posredništva.

Tabela:

2.6 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike Programa razvoja podeželja 2014–2020 in Strateškega načrta 2023–2027 (ne IAKS ukrepi)	Program	Poročilo	Indeks
Število in višina zaprošenih in odobrenih sredstev oddanih vlog (vir: AKTRP)	50	105	210
Število in vrednost oddanih zahtevkov (vir: AKTRP)	320	249	78
Število oddanih poročil (vir: AKTRP)	40	35	88
Število izvedenih predstavitev javnih razpisov (vir: Benakta)	10	13	130
Število izvedenih osebnih svetovanj (vir: Benakta)	500	600	120
Število informiranj oz. izvedenih delavnic (vir: Benakta)	4	7	175
Število vzpostavljenih partnerstev operativnih skupin EIP (vir: AKTRP)	2	2	100
Število vključenih kmetovalcev v partnerstva operativnih skupin EIP (vir: AKTRP)	10	10	100

3. Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike

3.1 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike iz Strateškega načrta 2023–2027 (IAKS ukrepi)

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	4.698	5.614	119

Izvedene aktivnosti:

Novo programsko obdobje 2023–2027 je prineslo številne novosti, ki smo jih kmetom že v letu 2024 predstavili na petih usposabljanjih, še pred začetkom vnosa zbirnih vlog. Kljub tem predstavitev smo kmetom med samim vnosom zbirnih vlog nudili dodatno individualno svetovanje glede novih intervencij in operacij ter novosti na področju pogojenosti.

Svetovali smo o ureditvi GERK-ov, vzpostavitvi KMG-MID-a, spremembah nosilca KMG, vnosu TRR v aplikacijo agencije, novostih v aplikaciji **Sopotnik** ter nujnosti odpravljanja ugotovljenih napak, ki jih aplikacija javlja.

Ker ta plačila predstavljajo pomemben vir dohodka za kmete, je bilo svetovanj zelo veliko, predvsem pri iskanju ustreznih kombinacij operacij in intervencij (SOPO, KOPOP, DKOP 6 in DKOP 7 itd.), tako pred izvedbo vnosa zbirnih vlog kot med kampanjo. Med poletjem in jesenjo smo številnim kmetom pomagali pri dopolnitvah v aplikaciji Sopotnik; nekateri so nas za to celo pooblastili.

Konec leta smo rejce, vključene v operacije DŽ govedo in DŽ drobnica, s telefonskim svetovanjem opozarjali na nujnost izvedbe koproloških analiz, saj bi sicer lahko prišlo do napak in s tem povezanih odbitkov pri izplačilu sredstev

Tabela:

3.1 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike iz Strateškega načrta 2023–2027 (IAKS ukrepi)	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	5	5	100
Število osebnih svetovanj	5000	6100	122
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100

3.2 Pogojenost

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	999	737	74

Izvedene aktivnosti:

Svetovali smo in podrobno pojasnjevali zahteve iz pogojenosti, zlasti tiste, ki se nanašajo na travnike na območjih OOTT in prepoved njihovega oranja. To je številne kmete, predvsem mlade, močno omejevalo pri razvoju kmetijskih dejavnosti. Veliko smo svetovali tudi glede drugih zahtev iz pogojenosti, na primer pri načrtovanju kolobarja z upoštevanjem pokritosti tal preko zime in upravljanju kmetijskih površin.

Tabela:

3.2 Pogojenost	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	2	2	100
Število osebnih svetovanj	200	760	380
Št. pripravljenih gradiv, objav v medijih	1	1	100

4. SVETOVANJE IN POMOČ PRI ORGANIZACIJI IN DELOVANJU REJSKIH ORGANIZACIJ, ORGANIZACIJ PROIZVAJALCEV IN DRUGIH OBLIK PROIZVODNEGA ZDRUŽEVANJA KMETIJSKIH PRIDELOVALCEV

4.1. Organizacije in skupine proizvajalcev (v nadaljevanju OP-ji in SP-ji) ter druge oblike povezovanja

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.206	186	15

4.1.1 VZPOSTAVLJANJE RAZLIČNIH OBLIK ZDRUŽEVANJA KMETIJSKIH PRIDELOVALCEV

Izvedene aktivnosti:

V sodelovanju z združenjem skupine pridelovalcev pri Kmetijski zadrugi Agraria smo pomagali pri izpolnjevanju prijav za podaljšanje sodelovanja v integrirani pridelavi zelenjave, vstop v sheme kakovosti ter certificiranje GLOBALG.A.P.

V okviru strokovne skupine za vrtnarstvo smo pregledali in podali pripombe k Pravilniku o evidenci organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev ter skupin proizvajalcev za skupno trženje in izvajanje shem kakovosti.

Kmetijam smo predstavili možnost sodelovanja v operaciji IRP 12 – regijski pristop povezovanja lokalnih proizvodov, s poudarkom na ekoloških proizvodih, ter jim zagotovili vse potrebne informacije za izvedbo aktivnosti.

Kmetijskim gospodarstvom in zadrugam smo nudili informacije in svetovanje glede razpisa IRP10 ter pravilnikov za ustanovitev skupine ali organizacije proizvajalcev.

Nudili smo pomoč pri pripravah rejcev drobnice v Posočju na ustanovitev skupine proizvajalcev za skupno trženje. Poslali smo jim dokumentacijo za pričetek registracije in predstavili potrebne postopke za registracijo na MKGP.

Tabela:

4.1.1. Vzpostavljanje različnih oblik združevanja kmetijskih pridelovalcev	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj, ogledov dobrih praks in posvetov	1	13	1300
Število osebnih svetovanj	30	37	123
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100

4.1.2 VARNA HRANA

Izvedene aktivnosti:

Na področju varne hrane smo se izobraževali in pregledali načrt Strategija EFSA 2027, ki se osredotoča na znanost, varno hrano in trajnost. Dokument opisuje, kako se namerava Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) prilagoditi novim izzivom in odgovornostim, ki jih prinašajo Zeleni dogovor, strategija "od vil do vilic" ter svetovne pandemije.

Ključni strateški cilji vključujejo:

- prednostno vključevanje javnosti in deležnikov v znanstvene ocene,
- razširitev baze dokazov EFSA in optimizacijo dostopa do njenih podatkov,
- krepitev zmogljivosti EU za znanstveno ocenjevanje in skupnosti znanja,
- pripravo na prihodnje izzive pri oceni tveganja,
- ustvarjanje okolja in kulture, ki odražata vrednote EFSA.

Načela iz Strategije EFSA smo začeli vključevati tudi v svoja svetovanja na terenu. V organizaciji UVHVVR smo se udeležili izobraževanja z naslovom *Varstvo rastlin in varna hrana – naša skupna skrb tudi v spremenjenih podnebnih razmerah*. Sodelovali smo v Strokovni degustacijski komisiji pri KGZS – Zavod Nova Gorica, na 1. vseslovenskem ocenjevanju vin iz tolerantnih sort ter pri prerezu letnika vinorodne dežele Podravje. V okviru sodelovanja z občinami smo organizirali degustacije in ocenjevanja vin.

Aktivno smo sodelovali s pridelovalci, predstavniki KGZS in UVHVVR pri pripravi Smernic dobre higienske prakse za pridelavo oljčnega olja in namiznih oljk.

Tabela:

4.1.2 Varna hrana	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	1	3	300
Število osebnih svetovanj	25	56	224
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100

4.2 DRUŠTVA, NEVLADNE ORGANIZACIJE IN SOCIALNA EKONOMIJA

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	942	1.127	120

4.2.1 Delovanje društev, ki delujejo na področju kmetijstva, ter sodelovanju z nevladnimi organizacijami in agrarnimi skupnostmi, ter in izvedba državnih tekmovanj

Izvedene aktivnosti:

Izvedli smo predavanje o tehnologiji gojenja špargljev na strokovnem posvetu v organizaciji Javnega zavoda Miren-Kras in Zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport Brda, ki je osvetlilo izzive dobavne verige lokalnih sezonskih surovin, kot so šparglji in češnje, od pridelave do končnih porabnikov, ter vlogo soodvisnih deležnikov v verigi vrednosti. Sodelovali smo tudi z drugimi organizacijami na regijski konferenci kmetijskih in živilskih podjetij zahodne kohezijske regije, ki jo je organizirala Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij v sodelovanju z regionalnimi gospodarskimi zbornicami, ter na sestanku z naslovom *Pobuda za intenzivnejši razvoj tržnega vrtnarjenja v Sloveniji*. V okviru strokovno-pospesovalnih in promocijskih dogodkov smo pripravili promocijska gradiva zavoda in se udeležili predstavitve na stojnici MKGP v sklopu Dana Evrope: 20 let Slovenije v EU. V sklopu socialnega podjetništva smo svetovali pri vzpostavitvi oziroma obuditi kmetije, kjer bodo pridelovali zelišča in zelenjavo v okviru socialnega podjetja Šent, ter podjetju IP Posočje, kjer smo svetovali pri razpisu za postavitve rastlinjaka za proizvodnjo ekoloških sadik zelenjave. V sodelovanju z lokalnimi društvi smo v pozno jesenskem času v obliki delavnic izvajali degustacije mladih vin z namenom prepoznave in odpravo morebitnih napak in priporočili o nadaljnji negi vin. Prav tako smo z društvi sodelovali na ocenjevanjih društvenih vin. Sodelovali smo tudi na občinskih prireditvah za izbor županovega vina. Z društvom DOSI (Društvo oljkarjev Slovenske Istre) smo sodelovali pri izvedbi »Festivala Zlata oljčna vejica 2025«. Pomagali smo pri pregledu priznanj, razstavi olj in podelitvi priznanj. Izvedli smo anonimno zbiranje vzorcev in izvedli ocenjevanje oljčnih olj za »Zlato oljčno vejico 2026«. So oblikovali smo izjavo za medije in se udeležili prireditve »Oljka županov-oljka povezovanja«. Skupaj z društvom DOSI in občino Dolina (IT) smo organizirali krajše predavanja o senzoriki in preizkušanju oljčnega olja. Za člane turističnega društva Šmarje smo pripravili predavanje o rezi oljke in prikaz rezi. Za društvo Vinol smo izvedli vodeno degustacijo oljčnih

olja in sodelovali na ocenjevanju oljčnega olja za njihovo društveno tekmovanje. V sodelovanju z Društvom brkinskih sadjarjev smo organizirali izobraževanja (predavanja, prikaze, ogled dobre prakse doma in v tujini), ocenjevanje sadnih izdelkov, priprava sadjarske razstave. V sodelovanju z Društvom kmetov in kmetič IL Bistrica smo organizirali ogled dobre prakse, izobraževanja. V sodelovanju z Društvom proizvajalcev Kraškega brinjevca, Društvom proizvajalcev brkinskega slivovca in Društvom kmetič sežanske regije smo v Slopah organizirali ocenjevanje žganj in likerjev ter prireditev s podelitvijo priznanj in degustacijo ocenjenih vzorcev. V sodelovanju z Društvom kmetič Sežanske regije smo na prazniku terana in pršuta v Dutovljah pripravili razstavo o zeliščih in dišavnicah. Sodelovali na občinskem prazniku v Sežani, na Belajtni in v Škocjanu. V sodelovanju z Društvom goriških živinorejcev je bilo izvedeno predavanje na temo Izzivi ob izbruhu bolezni modrikasti jezik in članom društva je bilo predstavljeno koristi ekološke govedoreje.

Tabela:

4.2.1 Delovanje društev, ki delujejo na področju kmetijstva ter sodelovanje z nevladnimi organizacijami in agrarnimi skupnostmi ter izvedba državnih tekmovanj	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	2	49	2150
Število osebnih svetovanj	50	137	274
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	2	200

4.2.2 SOCIALNO PODJETNIŠTVO IN SOCIALNA EKONOMIJA

Izvedene aktivnosti:

Svetovali smo v okviru socialnega podjetništva pri vzpostavitvi oziroma obuditvi kmetije, kjer bodo pridelovali zelišča in zelenjavo v okviru socialnega podjetja Šent, ter podjetju IP Posočje, pri čemer smo nudili strokovno svetovanje za razpis za postavitve rastlinjaka za proizvodnjo ekoloških sadik zelenjave.

Tabela:

4.2.2. Socialno podjetništvo in socialna ekonomija	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobre prakse	1	0	0
Število svetovanj	10	1	10
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	0

5. Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	349	503	144

5.1 Pri pripravi kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisih sodeluje z MKGP, tako na osnovi zaznanih razmer in situacij, ki jih dobiva pri svojem delu na terenu daje predloge. Tu so še posebej pomembne socialne razmere, katerih zakonodaja spada pod druge resorje.

Izvedene aktivnosti:

Pripravljali smo pripombe na osnutke predpisov in jih posredovali Sektorju za kmetijsko svetovanje na KGZS, ki jih je nato posredoval na pristojna ministrstva. Za MKGP smo pripravili oceno pridelka grozdja v letu 2025 v vinorodni deželi Primorska ter podali pripombe na spremembe Uredbe o izvajanju intervencij v vinskem sektorju, Pravilnika o uporabi FFS, Uredbe o gnojenju kmetijskih zemljišč, Zakon o oljkarstvu, Uredba o javnih službah strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin za obdobje 2026–2028 in drugih povezanih predpisov.

5.2 Strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi državnimi institucijami pri pripravi predpisov, katerih vsebine se nanašajo na člane KMG, kmetijstvo, dopolnilne dejavnosti na kmetiji in razvoj podeželja vključno s predpisi na področju politike varstva narave in okolja, upravljanja voda, naravnih in drugih nesreč ter davčne in socialne politike

Izvedene aktivnosti:

Pripravili smo pripombe na Uredbo o izvajanju intervencije naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev izvajanju nadstandardnih zahtev s področja dobrobiti rejnih živali. Sodelovali smo na ZOOM sestanku v organizaciji MKGP, kjer smo skupaj pregledali investicijsko uredbo in posredovali naša mnenja in pripombe. Sodelovali smo na skupnem sestanku strokovnih skupin KGZS, kmetijskega inštituta in Biotehniške fakultete za pripravo predloga spremembe strateškega načrta za naložbe za prilagajanje kmetijskih gospodarstev nadstandardnim zahtevam za dobrobit rejnih živali. Sodelovali smo na predstavitvi regijskih prostorskih načrtov. Udeležili smo se ZOOM sestanka z nosilci ukrepa za mlade kmete na MKGP, Agenciji za kmetijske trge in KGZS, kjer smo se dogovarjali o možnostih uvrstitve ISM+ delavnic (interaktivni strateški menedžment) v obvezno izobraževanje za mlade prevzemnike, ki so prejeli sredstva na IRP24. Podali in usklajevali smo pripombe na predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju intervencije naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev, ter intervencije naložbe v prilagoditev na podnebne spremembe pri trajnih nasadih iz SN 2023–2027 (IRP02 in IRP16). Podali in usklajevali smo pripombe na predlog Uredbe o izvajanju intervencije podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti, vključno z biogospodarstvom, in v ohranjanje kulturne dediščine iz SN 2023–2027 (IRP 25). Aktivno smo sodelovali s pridelovalci, predstavniki KGZS in UVHVVR pri pripravi Smernic dobre higienske prakse pri pridelavi oljčnega olja in namiznih oljk.

5.3 Ozaveščanje javnosti o pomenu podeželja in več namenskosti kmetijstva, tudi z vidika varovanja okolja, varstva in trajnostne rabe voda, ohranjanja narave in blaženja ter prilagajanja na podnebne spremembe

Izvedene aktivnosti:

Na vseh dogodkih, ki jih organizira zavod, širšo javnost ozaveščamo o pomenu kmetijstva.

5.4 Izvajanje programov državnega pomena, na podlagi predpisov in pogodb z drugih področij in programov državnega pomena, če so naloge vključene v program dela JSKS

Izvedene aktivnosti:

Aktivnosti so bile izvedene glede na potrebe terena.

Tabela:

Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov			
5.1 Pri pripravi kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov sodeluje z MKGP, tako da na osnovi zaznanih razmer in situacij, ki jih dobiva pri svojem delu na terenu, daje predloge. Tu so še posebej pomembne socialne razmere, katerih zakonodaja spada pod druge resorje.	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	0	1	
Število osebnih svetovanj	20	15	75
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Št. strokovnih podlag za zakonodajne in druge dokumente	1	10	1000
5.2 Strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi državnimi institucijami pri pripravi predpisov, katerih vsebine se nanašajo na člane KMG, kmetijstvo, dopolnilne dejavnosti na kmetiji in razvoj podeželja vključno s predpisi na področju politike varstva narave in okolja, upravljanja voda, naravnih in drugih nesreč ter davčne in socialne politike.	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	1	100
Število osebnih svetovanj	20	15	75
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	0
Št. aktivnosti	1	10	1000

5.3 Ozaveščanje javnosti o pomenu podeželja in več namenskosti kmetijstva, tudi z vidika varovanja okolja, varstva in trajnostne rabe voda, ohranjanja narave in blaženja ter prilagajanja na podnebne spremembe.	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	0	0
Število osebnih svetovanj	20	0	0
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	0
5.4 Izvajanje programov državnega pomena, na podlagi predpisov in pogodb z drugih področij in programov državnega pomena, če so naloge vključene v program dela JSKS.	Program	Poročilo	Indeks
Število aktivnosti	1	4	400

6. Vodenje in koordinacija dela JSKS vključno z usposabljanjem svetovalcev

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	3.069	4.184	136

6.1 Vodenje, usmerjanje dela in koordinacija

Izvedene aktivnosti:

Pripravljali smo mesečna poročila (vsak svetovalec zase), mesečna poročila za oddelek ter letno poročilo o delu za leto 2025, dopolnili program dela za leto 2025 in pripravili program dela za leto 2026, skrbeli za mesečno analizo opravljenih ur na javni službi in pripravljali druge zahtevane vrste poročil. Sodelovali smo pri razvoju kadrov, odobravanju dopustov zaposlenih, nadzoru nad zaposlenimi ter usmerjanju in spremljanju usposabljanja ter dela pripravnikov na oddelku.

Tesno smo sodelovali z večino javnih služb, posebej z JS za zdravstveno varstvo rastlin, JS v sadjarstvu in vinogradništvu, kjer smo se redno udeleževali sestankov in ostalih strokovnih srečanj. Sodelovali smo tudi z JS za poljedelstvo (izmenjava podatkov o pridelavi sort pri pripravi Priporočene sortne liste za krompir in žita) ter JS za vrtnarstvo. Obveščali smo svetovalce in kmetovalce o prikazih in predavanjih, ki jih te javne službe organizirajo (npr. Zelenjadarske urice, prikazi poskusov z zelenjavo).

Poleg tega smo sodelovali pri oblikovanju tehnoloških navodil, ki jih pripravljajo omenjene javne službe.

6.2 Usposabljanje svetovalcev

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	6.004	4.701	78

Izvedene aktivnosti:

Svetovalci so se udeležili različnih usposabljanj, vključno z ogledi primerov dobrih praks v Sloveniji in tujini, ki so jih organizirali KGZS, KGZS – Zavod GO ter druge izobraževalne organizacije.

Tabela:

6.1.Vodenje, usmerjanje in koordinacija			
6.1.1 Vodenje in koordinacija (vključno s pripravo programa dela in poročanja)	Program	Poročilo	Indeks
Število sestankov, kolegijev...	10	41	410
Število navodil, obrazcev, obvestil, orodij, protokolov...	500	329	66
Svetovanje v zvezi s pridobitvijo NPK (izpolnjuje samo SKS)	0	0	0

6.1.2 Sodelovanje koordinatorjev JSKS s koordinatorji JS strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in koordinatorji drugih JS ter MKGP	Program	Poročilo	Indeks
Število sodelovanj	12	94	783
6.1.3 Sodelovanje z drugimi ministrstvi in izvajalci drugih javnih služb, razvojno strokovnih nalog ali raziskovalnega dela ter z organizacijami, katerih delo se nanaša na delovanje JSKS doma in v tujini	Program	Poročilo	Indeks
Število sodelovanj	12	40	333
6.1.4 Sodelovanje v strokovnih delovnih skupinah in v strokovnih odborih za posamezna področja v kmetijstvu in s kmetijstvom povezanimi področji.	Program	Poročilo	Indeks
Število sodelovanj	50	94	188
6.1.5 Organizacija strokovno pospeševalnih in promocijskih dogodkov in prireditev: Letni posvet JSKS, sejem AGRA, organizacija drugih strokovnih posvetov in okroglih miz,...	Program	Poročilo	Indeks
Število prireditev	12	34	283
6.2 Usposabljanje svetovalcev			
Permanentno usposabljanje kmetijskih svetovalcev na seminarjih, delavnicah...	Program	Poročilo	Indeks
Število	100	621	621
Usposabljanje svetovalcev po metodi CECRA - število	Program	Poročilo	Indeks
Število	2	3	150
Udeležba svetovalcev na ogledih dobrih praks - število	Program	Poročilo	Indeks
Število	50	25	50

6.3 Dopusti in planirana bolniška zaposlenih ter druge odsotnosti

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	14.938	16.070	108

7. Naloge po ceniku ministra

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	9.157	5.619	61

Izvedene aktivnosti:

V letu 2025 smo vnosu zbirnih vlog posvetili posebno pozornost, saj je bilo potrebno kmetom kljub številnim usposabljanjem na terenu vse še individualno pojasniti, predvsem glede novih pravil pogojenosti in možnosti vključitve v različne operacije. Skupaj smo vnesli 6.909 zbirnih vlog in izvedli številne dopolnitve. Jeseni smo za številne kmetije vnesli pojasnila in dopolnitve v aplikacijo Sopotnik ter številne usmerili, da so si dopolnitve vnesli sami.

Pripravljali smo načrte kolobarja, pri čemer smo upoštevali lastnosti posameznih vrst rastlin in potrebe kmetij. Svetovali smo o gnojenju na podlagi potreb rastlin po hranilih, ob upoštevanju vsebnosti hranil v tleh in rastlinah. Za ta namen smo izdelovali gnojilne načrte z ustreznimi nasveti na podlagi kemičnih analiz tal in analiz rastlin.

Izdelovali smo različna enostavna in zahtevna mnenja, vključno s posebnimi obrazci za utemeljitev posegov na kmetijska zemljišča v korist kmetij.

Tabela:

7.1 Izdelava gnojilnih načrtov, bilanc gnojil, jemanjem vzorcev na terenu in izvajanjem talnih in rastlinskih testov, ter izdelavo načrtov kolobarja, po ceniku ministra	Program	Poročilo	Indeks
Število	50	41	82
7.2 Priprava analiz in mnenj za uporabnike, na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov	Program	Poročilo	Indeks
Število	100	239	239
7.3 Elektronsko izpolnjevanje in elektronska vložitev zbirne vloge, dopolnitve zbirnih vlog ter pomoč upravičencem pri vnosu odzivov, pojasnil in dokazil preko aplikacije SOPOTNIK in fotoSOPOTNIK	Program	Poročilo	Indeks
Število	7500	6961	93

Oddelek za živinorejo

Na oddelku je bilo konec leta 2025, vključno z vodjo oddelka, 21 zaposlenih (19 PDM), od tega 9 na terenu (kontrolorji).

Oddelku za živinorejo je v preteklem letu uspelo izboljšati poslovanje in leto zaključil s presežkom prihodkov nad odhodki. V letu 2025 je oddelek prejel več proračunskih sredstev ter povišal prihodke, kar se je kljub višjim stroškom nabave in dela odražilo na pozitivnem rezultatu.

Stalež govedi na Primorskem se je v primerjavi z letom 2024 povečal za 5,6 % oz. 1.526 živali. Največje povečanje smo zabeležili pri teletih in telicah. Število krav je že več let stabilno, konec leta so na kmetijskih gospodarstvih redili 11.526 krav. Zaskrbljujoč je padec števila čistopasemskih krav, teh je le še 46,1 %. Že nekaj let se zmanjšuje število krav rjave pasme, v letu 2025 je rjava pasma predstavljala le 16,5% vseh krav. Število rejcev se zmanjšuje (število kmetij s kravami se je iz 1.484 v letu 2024 zmanjšalo na 1.444 oz. -2,7 % v letu 2025).

Stalež drobnice je padel, večinoma na račun bolezni BTV (-3,6%) in napadov zveri. Skupno število ovc in koz starejših od 9 mesecev vpisanih v CRD na dan 31.12.2025 je 25.100. Reje se opuščajo zaradi znanih vzrokov, starostna struktura rejcev, bolezen BTV in prisotnost zveri. Manjši rejci opuščajo reje, večji rejci pa povečujejo trope.

1.1 JAVNI DEL

V nadaljevanju sledi tabelarni prikaz primerjave fizičnih in finančnih podatkov o opravljenih nalogah za leto 2025 glede na načrtovan program.

Tabela 1: Letno poročilo 2025 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog v govedoreji p.p.5406

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih sredstev		Indeks št.	Indeks	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / plan	priliv/plan
Kontrola mlečnosti	30.452	280.158,40	30.902,00	284.298,40	30.452,00	280.158,40	101,48	101,48	100,00
Kontrola mlečnosti v nadkontroli	306	5.630,40	306,00	5.630,40	306,00	5.630,40	100,00	100,00	100,00
Preverjanje porekla in biološki test	3.210	9.630,00	3.326,00	9.978,00	3.210,00	9.629,99	103,61	103,61	100,00
Preizkušnja potomcev	0	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00		0,00
Lastna preizkušnja na testni postaji	12	234.333,84	12,00	234.333,84	12,00	234.333,84	0,00	100,00	0,00
Ocenjevanje lastnosti zunanosti	550	10.879,00	559,00	11.057,02	550,00	10.879,00	101,64	101,64	100,00
Ocenjevanje lastnosti zunanosti in ocena ter odbira plemenic mesne p	210	4.153,80	212	4.193,36	210,00	4.153,80	101,64	100,95	100,00
Kontrola prireje mesa	150	2.628,00	156,00	2.733,12	150,00	2.628,00	104,00	104,00	100,00
Strokovno vodenje		0,00				0,00	0,00		0,00
SKUPAJ		547.413,44		552.224,14		547.413,43	101,67	100,88	100,00

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Vse strokovne naloge v govedoreji so bile v celoti realizirane. Največjo težavo smo imeli pri izvajanju kontrole prireje mesa, saj je to opravilo za rejca in živali stresno, še posebej, če ni za delo primerne opreme in dovolj človeške pomoči. Poleg tega, v skladu z rejskim programom zadostuje eno tehtanje v obdobju od 90 do 500 dni starosti. Poreklo je bilo preverjeno pri 3.326 teletih (lani 3.211), opravljeno je bilo 30.902 mlečnih kontrol (lani 30.724) in 156 tehtanj pri govedu (lani 171). Lastnosti zunanosti smo ocenili pri skupaj 771 živalih (lani skupaj 464), od tega pri mlečnih (559) in pri mesnih (212).

Vhlevili smo 65 bikcev (lani 88), od tega 24 črno bele pasme, 6 rjave in 35 bikcev mesnih pasem. Obseg vhlevitev je bil manjši zaradi pojava bolezni BTV ter zamud pri uvozu cepiva za BTV4. Kljub temu število vhlevljenih bikcev ČB pasme zadostuje potrebam po mladih plemenskih bikih za OC in naravni pripust. Pri nekaterih rejcih zaradi nestrinjanja s ceno do vhlevitve ni prišlo. Število vhlevljenih RJ bikcev je bilo glede na potrebe premajhno, vzrok je v kriteriju za vhlevitev. Rejska organizacija je konec leta 2025 kriterije prilagodila. Vhlevitve bikcev mesnih pasem so odvisne od števila primernih bikcev pri rejcih, njihove pripravljenosti za prodajo bikca v vzrejališče ter od dosežene cene ob prodaji.

Na stroške vzrejališča smo opravljali genske analize preverjanja porekla ter določenih dednih napak. Vhlevljali smo bikce s potrjenim poreklom, proste dednih napak in bolezni. Pri rjavi pasmi in črno beli pasmi smo nadaljevali z vhlevljanjem genomske testiranih bikcev.

Tabela 2: Letno poročilo 2025 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog pri rejji drobnice p.p.5406

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih		Indeks št.	Indeks	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / plan	izplačilo / plan
Kontrola reprodukcije	4.900,00	21.560,00	5.100,00	21.893,16	4.900,00	21.560,00	104,08	101,55	100,00
Odbira in sprejem plemenskih živali v rodovniško knjigo	1.701,00	9.117,36	1.879,00	9.947,42	1.701,00	9.117,36	110,46	109,10	100,00
Selekcija	833,00	41.091,89	911,00	44.467,28	833,00	41.091,89	110,46	109,10	100,00
Preverjanje porekla	5.709,00	18.611,34	6.215,00	19.766,34	5.709,00	18.611,34	108,86	106,21	100,00
Kontrola mlečnosti	10.423,00	147.798,14	10.553,00	149.487,18	10.423,00	147.798,14	101,25	101,14	100,00
Investicije									
SKUPAJ	23.566,00	238.178,73	24.658,00	245.561,38	23.566,00	238.178,73	104,63	103,10	100,00

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Po prerazporeditvi smo vse strokovne naloge opravili v celoti kljub veliki škodi (v obliki bolezni, poginov, zmanjšanju mlečnosti, neplodnosti pri ovcah in sploh neplodnosti pri plemenjakih), ki jo je bolezen modrikastega jezika povzročila v rejah drobnice. Poreklo je bilo preverjeno pri 5.709 jagnjetih/kozličih (lani 5.400), opravljenih 10.553 mlečnih kontrol (lani 10.696) in opravljenih cca 8.000 tehtanj pri drobnici, ki ni financirana naloga.

1.2 TRŽNI DEL

Pri tržnih dejavnostih smo usmerjeno delali na kakovosti dela in pridobivanju novih odjemalcev pri vseh dejavnostih. Še vedno intenzivno tržimo vse produkte in uspešno sodelujemo z vsemi KGZ-ji.

Tabela 3: Letno poročilo 2025 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog v vzrejališču mladih plemenskih bikov

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih in		Indeks št. nalog	Indeks vrednost	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / plan	priliv/plan
Lastna preizkušnja na testni postaji-proračun	12,00	234.333,84	12,00	234.333,84	12,00	234.333,84	100,00	100,00	
Lastna preizkušnja na testni postaji-trg	80,00	132.000,00	82,00	207.202,30			102,50	156,97	
Skupaj proračunski in neproračunski del	366.333,8	441.536,1			234.333,8				

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Od 82 izhlevljenih bikov (lani 79) je bilo skoraj 87% prodanih za pleme (od teh 2 plemenjaka prodana za naravni pripust na Hrvaško). V letu 2025 je bilo na OC Preska prodano večje število bikov (24) kot v preteklem letu (16). Pri črno beli pasmi smo problem zaradi previsokega sorodstva plemenjakov s plemenicami v čredi še vedno reševali z omejevanjem števila generacij pri izračunu sorodstva. Podobne težave so se začele pojavljati tudi pri rjavi pasmi. V letu 2025 smo uspešno izpeljali 3 avkcije plemenskih bikov pasem limuzin in šarole.

Vsak kupec plemenjaka je prejel Zootehniško spričevalo v skladu z Uredbo (EU) 2016/1012 za trgovino s čistopasemskimi plemenskimi živalmi vrste govedo (Bos taurus).

Tabela 4: Letno poročilo 2025 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog Laboratorija za mleko

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv drugih		Indeks št. nalog / realizacija / p. priliv/plan	Indeks vredn. / realizacija / p. priliv/plan	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost			
Analize mleka na vsebnost maščobe, beljakovin, somatskih celic in sečnine	2.805,00	18.442,88	3.090,00	21.940,42			110,16	118,96	0,00

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Laboratorij za mleko je analiziral vse prejete vzorce, realizacija 110%. Število krav v AT4 je stabilno, zmanjšuje se število kmetij (5-6 letno).

Laboratorij za mleko je opravil 53.496 analiz vzorcev za potrebe spremljanja prireje mleka, za plačevanje po kakovosti (Kmetijske zadruge) in notranjo kontrolo kakovosti mleka, namenjenega predelavi (mlekarnarje in drugi predelovalci). Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Laboratorij za mleko je akreditiran pri Slovenski akreditaciji s številko akreditacije LP-027 na področju preskušanja (SIST EN ISO/IEC 17025). Metode in parametri, ki so akreditirani so razvidni na spletni strani Slovenske akreditacije (<https://www.slo-akreditacija.si/>).

Analize mleka za drobnico izvajamo za namen AT4 kontrole vseh območnih zavodov KGZS (7.651 vzorcev v l. 2025).

Rejcem nudimo storitev zgodnjega ugotavljanja brestosti, ki jo izvaja podizvajalec KGZS – Murska Sobota.

V okviru projekta DigŽiv nadaljujemo sodelovanje pri razvoju informacijskega sistema MILKIS.

V sklopu Laboratorija za mleko deluje trgovina »Od mleka do sira«, ki zagotavlja material za predelavo mleka (sirišča, starter kulture,...) ter strokovno podporo. Smo člani Združenja kmečkih sirarjev Slovenije. Naše storitve uporabljajo mlekarnarje. V letu 2025 smo tako kot preteklo leto izvajali notranji nadzor sirarjev, vključenih v nacionalno shemo "Izbrana kakovost" in "Izbrana kakovost kmečki".

Vodili in uspešno smo zaključili postopek čezmejne zaščite geografskega porekla Istrskega ovčjega sira na območju Slovenije in Hrvaške.

Tabela 5: Letno poročilo 2025 o opravljenem delu na področju označevanja in registracije domačih živali

p.p.130029	Planirane vrednosti		Opravljenе vrednosti	
	Št. nalog	Vrednost	Št. nalog	Vrednost
Registracija govedi	2.500,00	675,00	2.269,00	612,63
Registracija drobnice	1.060,00	286,20	611,00	164,97

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Število označitev se zmanjšuje zaradi večjega števila rejcev, ki označujejo sami. K temu zmanjšanju prispevajo še težave pri osemenjevanju krav (slaba koncepcija), ki se odraža v daljši DMT in manjšem številu telet. Za rejce, ki označujejo sami in nimajo dostopa do VOLOS-a, zagotavljamo registracijo v centralne registre. Izvajamo naloge registracije obratov za prašiče, popis obratov in živali, premike in potrditve prihodov in urejanje dostopov do Volosa.

V letu 2025 smo nadaljevali aktivnosti v projektu WOOLSHED (A New Era for Alpine Wool -Interreg Alpine Space), ter v CRP projektu DOŽIVITRAJNO (Standardizacija in izboljšanje dobrobiti rejnih živali za trajnostno kmetijstvo). Sodelovali smo pri ocenjevanju sirov v okviru Kmečkega praznika v Tolminu.

Uspešno smo izpeljali prodajni sejem govedi v Tolminu (za živali smo predhodno izdelali video posnetke, ki so bili skupaj s podatki objavljeni na CPZ Govedo nekaj dni pred licitacijo). Predstavili smo se na sejnih v Komendi in AGRA v Gornji Radgoni.

Rejcem smo tekom celega leta zagotavljali svetovanje pri nabavi plemenskega materiala doma in v tujini. Nadaljevali smo sodelovanje z rejskimi organizacijami v Italiji, Nemčiji, Avstriji, na Hrvaškem. Tehnično podporo kmetijam smo izvajali s strokovno usposobljenim kadrom, z željo po kakovostno in pravočasno opravljenim delom. Uporabljamo sodobne spletne komunikacijske tehnologije (zoom, cisco webex, teams, whatsapp), delo s tablicami na terenu.

Oddelek za varstvo rastlin

Poročilo o izvedbi in rezultatih strokovnih nalog Oddelka za varstvo rastlin, ki se financirajo iz proračunskih postavk je bilo narejeno za naročnika strokovnih nalog Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (poročilo je na vpogled pri vodji Oddelka za varstvo rastlin). V povzetku so navedeni vsi sklopi nalog, izvedeni v letu 2025:

A. Naloge zdravstvenega varstva rastlin po javnem pooblastilu

A.1. Priprava in izvajanje programov preiskav za karantenske škodljive organizme

(Financiranje iz PP 221069, 221070 in 130036)

KGZS - Zavod GO je v l. 2025 na območju Primorske opravljal delo v skladu s Programi preiskav za ugotavljanje navzočnosti škodljivih organizmov rastlin (dokument RS, MKGP, UVHVVR, št. U34304-8/2025-1 z dne 13.02.2025).

A.2. Ukrepi varstva pred karantenskimi škodljivimi organizmi v razmejenih območjih

(Financiranje iz PP 221070)

V okviru naloge so bile opravljene dejavnosti iz programa dela in sicer ugotavljanje razširjenosti zlate trsne rumenice v varovalnih pasovih razmejenih območjih in izven razmejenih območjih ter izvedeni predpisani ukrepi za obvladovanje zlate trsne rumenice v varovalnem pasu in izven.

A.3. Laboratorijske preiskave (Financiranje iz PP 221070)

V okviru laboratorijskega dela smo v letu 2025 izvajali vizualne določitve škodljivih organizmov. Predmet preiskav so bili škodljivi organizmi s seznamov Izvedbene uredbe Komisije (EU), vzorci so bili odvzeti v okviru programov preiskav.

A.3.1 Laboratorijske preiskave vzorcev odvzetih v okviru programov preiskav

V letu 2025 smo v okviru programov preiskav analizirali skupno 225 vzorcev ŠO: Program preiskav *Anastrepha ludens*: 28 vzorcev, Program preiskav *Bactrocera dorsalis*: 35 vzorcev, Program preiskav *Bactrocera zonata*: 35 vzorcev, Program preiskav *Rhagoletis pomonella*: 77 vzorcev, Program preiskav plodove muhe Asteraceae: 21 vzorcev, Program preiskav *Bactericera cockerelli*: 24 vzorcev, Program preiskav *Aleurocanthus spiniferus*: 5 vzorcev

Vsi pregledani vzorci so bili negativni, prisotnost ŠO iz programov preiskav ni bila potrjena.

A.3.2 Druge laboratorijske preiskave in referenčne zbirke škodljivih organizmov

V okviru ostalih vizualnih določitev smo obravnavali 97 vzorcev škodljivih organizmov.

Pomembna je tudi izdelava in vzdrževanje zbirk ugotovljenih škodljivih žuželk, pršic ter drugih škodljivih organizmov rastlin ter zaradi možnosti primerjave tudi nekaterih neškodljivih vrst. Zbirke se obravnavajo in vzdržujejo kot referenčne zbirke.

A.4. Spremljanje in analiziranje zdravstvenega stanja rastlin, vključno z evidentiranjem škodljivih organizmov, pripravo strokovnih navodil in ukrepov (financiranje iz pp 130036)

Strokovna podpora se je izvajala v obliki spremljanja ključnih škodljivih organizmov rastlin, priprave strokovnih mnenj, podlag in izdelave navodil za njihovo obvladovanje ter strokovnih konzultacij, kot tudi sprotnega obveščanja UVHVVR o novih najdbah ali drugih pojavih škodljivih organizmov na območju Slovenije. V tem sklopu so bile izvedene naslednje naloge: spremljanje populacijske dinamike oljkove vešče (*Palpita unionalis*), spremljanje marmorirane smrdljivke (*Halyomorpha halys*), spremljanje figovega rilčkarja (*Aclees taiwanensis*), spremljanje glivičnih bolezni lesa oljk, ugotavljanje izvora okužb (*Pantoea stewartii*), določanje stopnje občutljivosti tolerantnih sort trte, spremljanje sezonske dinamike zlate minice (*Cetonia aurata*), ugotavljanje razširjenosti smokvinega volnatega kaparja (*Planococcus ficus*) v vinogradih na Primorskem, terenska in individualna strokovna podpora ter izobraževanje FSI in druga strokovne naloge.

A.5. Strokovno sodelovanje in izobraževanje na SLO, EU in mednarodni ravni

V okviru sodelovanja KGZS – Zavod GO s podobnimi inštitucijami v tujini, so bile v letu 2025 izvedene naslednje aktivnosti: sodelovanje z italijanskimi strokovnjaki (Edmund Mach Trento, izmenjava izkušenj in znanja,),

sodelovanje z CREA - Consiglio per la ricerca in agricoltura e l'analisi dell'economia agraria (Firence, Italija); priprava članka o parazitoidih stenic, sodelovanje z University of Bari Aldo Moro na področju morfološke diagnostike eriofidnih pršic, sodelovanje z ERSA (Furlanija Julijska krajina) in Regione Liguria Direzione Generale Turismo, Agricoltura e Aree Protette Settore Servizi alle imprese agricole e florovivaismo glede priprave prognostičnega modula za napovedovanje pojava oljčne muhe, sodelovanje z Univerzo Wageningen (Nizozemska) na področju entomologije, izmenjava izkušenj in prenos znanja o biologiji marmorirane smrdljivke (*Halyomorpha halys*), udeležba na usposabljanju BTSF in aktivno sodelovanje na raznih WEB seminarjih ipd.

A.6. Podporne naloge

V okviru podpornih nalog zdravstvenega varstva rastlin smo pripravljali poročila in zahteve glede izvedbe posameznih strokovnih nalog iz letnega programa dela, se udeleževali sestankov UVHVVR ter sodelovali pri vodenju, usmerjanju in koordinaciji strokovnih nalog iz letnega programa dela.

B. Naloge javne službe zdravstvenega varstva rastlin po koncesijski pogodbi (Financiranje iz proračunske postavke 130053)

B.1 Opazovanje in napovedovanje škodljivih organizmov (prognoza)

KGZS Zavod GO je s pogodbo št. 2337-14-000069 in odločbo št. U014-16/2021/8 z dne 23.12.2021 pridobil koncesijo za izvajanje javne službe za varstvo rastlin. Osnovne naloge, ki jih je Oddelek za varstvo rastlin izvajal v letu 2025 so bile naslednje:

B.1.1 Spremljanje razvoja škodljivih organizmov, ugotavljanje prisotnosti in razširjenosti škodljivih organizmov in spremljanje fenoloških faz kmetijskih rastlin

V okviru te naloge se je izvajalo opazovanje in napovedovanje bolezni in škodljivcev v vinogradništvu, sadjarstvu (oljkarstvu) in poljedelstvu. Aktualne informacije o zdravstvenem stanju in potrebnih ukrepih so se objavljale na odzivniku 090-93-98-15, na spletni strani KGZS Zavod GO < <http://www.kmetijskizavod-ng.si/nasveti>>, na spletni strani <http://agromet.mkgp.gov.si/pp/Notices?CenterID=5&year=2023> in preko SMS sporočil. O tem je bilo izdelano podrobno zaključno poročilo, v katerem so zbrani vsi pomembni dogodki in ukrepi v pretekli sezoni. Poročilo je dostopno na Oddelku za VR in na UVHVVR.

B.1.2 Zbiranje in analiziranje podatkov spremljanja škodljivih organizmov in fenoloških faz rastlin ter agrometeoroloških podatkov in upravljanje z modeli za napovedi

V okviru te naloge se je zbira agrometeorološke podatke, fenološke in druge podatke ter obdelava podatke za namene prognoze. V mreži agrometeoroloških postaj Adcon je bilo v letu 2025 na območju Primorske 19 merilnih mest. Preko postaj se zajemajo vsi potrebni meteorološki podatki za napovedovanje najpomembnejših bolezni in nekaterih škodljivcev kmetijskih rastlin.

B.1.3 Digitalizacija spremljanj fenologije rastlin in škodljivih organizmov

Vzpostavljen je sistem za spremljanje fenologije rastlin in škodljivih organizmov za nekatere kmetijske rastline. Podatki se beležijo v UVH-apl aplikaciji in so dostopni na prostorskem prikazu lokacij spremljanj z zadnjimi vrednostmi parametrov in opazovanj iz agrometeorološkega trikotnika: meteo podatek, fenologija in razvoj ŠO.

B.1.4 Vzdrževanje Adcon postaj in senzorjev

V okviru te naloge se je izvajalo vzdrževanje lokalne mreže merilnih vremenskih postaj in drugih naprav za območje Primorske in vzdrževanje infrastrukture informacijske podpore za zajem, zbiranje in obdelavo podatkov.

B.1.5 Sodelovanje s kmetijsko svetovalno službo pri prognozi

Služba za varstvo rastlin je za območje Primorske pripravila izhodišča in tekom rastne sezone koordinirala delo. Kmetijska svetovalna služba je v letu 2025 v okviru omenjene strokovne naloge sodelovala pri številnih nalogah varstva rastlin.

B.1.6 Posodobitev in validacija modela za spremljanje jabolčnega zavijača

Za potrebe posodobitve modela smo zbrali podatke o ulovih jabolčnega zavijača (evidence pregledov), ki so dostopni tudi pridelovalcem. Rezultat je posodobljen in validiran modul za spremljanje jabolčnega zavijača.

B.2 Prognošična oprema

V letu 2025 smo v okviru naloge, po predhodnem dogovoru z naročnikom, izvedli nakup opreme za vzdrževanje mreže agrometeoroloških postaj na območju KGZS - zavod NG glede na posredovano razpoložljivo opremo, ki je še v ponudbi Adcon Telemetry oz Kron Telekom ter opremo alternativnega ponudnika postaj in opreme postaj.

B.3 Strokovne naloge, povezane z razvojem alternativnih metod in tehnik za obvladovanje škodljivih organizmov *(Financiranje iz proračunske postavke 130053)*

Opravljenе so vse naloge, ki so bile opredeljene v Programu strokovnih nalog za leto 2025:

- Integrirano varstvo tistlin pred ŠO (12 različnih strokovnih nalog).
- Strokovna gradiva in portal IVR (prenosa znanja, smernice, tehnološki listi, priporočila za obvladovanje škodljivih organizmov).
- Strokovno sodelovanje in izobraževanje na nacionalni ravni (npr. posveti, strokovne skupine) - sodelovanje z drugimi JS na področju kmetijstva (JS v vrtnarstvu, JS v poljedelstvu, JS v vinogradništvu, JS v sadjarstvu, JS v oljkarstvu, JSKS), sodelovanje v delovnih in strokovnih skupinah.
- Prenos znanja (svetovanje in usposabljanje kmetijskih svetovalcev in pridelovalcev), strokovna podpora v skladu z načeli dobre prakse VR in dobro kmetijsko prakso ter veljavno zakonodajo.

C. Razvojni projekti in druge tržne dejavnosti

C.1 CRP V4-2225: Ukrepi za preprečevanje nadaljnega širjenja zlate trsne rumenice – konec projekta sept. 2025.

C.2 CRP V4-2226: Ukrepi za zmanjšanje rabe kemičnih FFS v vinogradništvu - konec projekta sept. 2025.

C.3 CRP V4-2414: Proučevanje učinkovitosti, optimizacija množičnega lovljenja...

C.4 CRP V4-2415: Napredne strategije upravljanja karantenske bakterijske uvelosti koruze

D. Strokovne naloge v zvezi z dostopom fitofarmaceutskih sredstev za obvladovanje škodljivih organizmov

Glede na **zakonsko možnost** in ob upoštevanju, da **Slovenija predstavlja majhen trg** rabe FFS, smo pridobili dostop do nacionalnih in mednarodnih podatkovnih baz o registracijah FFS ter zagotovili ustrezno podporno administrativno okolje. Povečali smo razpoložljivost registriranih FFS za manjše in specifične uporabe v Sloveniji, omogočili varno in učinkovito uporabo FFS na način, ki upošteva slovenske okoljske posebnosti in potrebe pridelovalcev ter prispevali k izboljšanju konkurenčnosti slovenskega kmetijstva v primerjavi s sosednjimi državami EU.

E. Usposabljanja na podlagi koncesij in odločb

E.1. Osnovno usposabljanje odgovornih oseb in preglednikov zdravstvenega varstva rastlin

Zavod je z odločbo UVHVVR št. 430-68/2006/7 z dne 05.03.2007 imenovan za izvajalca programov osnovnega in nadaljnega strokovnega usposabljanja za odgovorne osebe in preglednike za zdravstveno varstvo rastlin (ZVR). V letu 2025 smo izvedli 6 urno nadaljnje izobraževanje za preglednike zdravstvenega varstva rastlin.

E.2. Usposabljanje za izvajalce ukrepov varstva rastlin

Usposabljanje izvajalcev ukrepov zdravstvenega varstva rastlin, prodajalcev FFS in svetovalcev FFS se izvaja v okviru Oddelka za kmetijsko svetovanje in Oddelka za varstvo rastlin. Oddelek za varstvo rastlin je v letu 2025 sodeloval pri izvedbi osnovnih usposabljanj za izvajalce ukrepov varstva rastlin ter obnovitvenem usposabljanju za prodajalce v naslednjem obsegu:

4 osnovne 15 urne tečaje za izvajalce ukrepov varstva rastlin, 1 nadaljnji 6 urni tečaj za prodajalce, 4 osnovne 15 urne tečaje za izvajalce ukrepov varstva rastlin, 1 osnovni 35 urni tečaj za svetovalce.

Oddelek Agroživilski laboratorij

Agroživilski laboratorij je samostojen-tržni oddelek na Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica. *Agroživilski laboratorij je akreditiran pri Slovenski akreditaciji s številko akreditacije [LP-027](#) na področju preskušanja (SIST EN ISO/IEC 17025) že od leta 2004.* V laboratoriju se izvajajo **analize vina (glavna dejavnost,), grozdja, živil in zemlje ter svetovanje**. Laboratorij je (koncesijo) - Odločbo o imenovanju pooblaščenice organizacije za ocenjevanje mošta, vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina pridobil že leta 2001 in jo z natančnim in uspešnim delom ohranil do danes. Istega leta je pridobil še (koncesijo) - Odločbo o imenovanju pooblaščenice organizacije za spremljanje dozorevanja grozdja zaradi določanja roka trgatve in ugotavljanja primernosti grozdja za vrhunsko vino ZGP, ter prav tako z natančnim in uspešnim delom uspel ohraniti vse do današnjih dni. Nekoč je bilo v laboratoriju 11 zaposlenih. Območje delovanja je predvsem Primorska dežela, ne izključuje pa laboratorij vzorcev, ki jih dostavijo stranke iz celotne Slovenije.

V letu 2025 so se v Agroživilskem laboratoriju dogajale velike kadrovske spremembe. Do meseca marca 2025 je bilo v oddelku Agroživilski laboratorij zaposlenih 6 oseb (vključno z vodjo), pri čemer je ena zaposlena za polovičen delovni čas, druga zaposlena delavka je bila že od meseca januarja 2025 na dolgotrajni bolniški in tretja zaposlena delavka je imela omejitve pri delu (nič terenskega dela, nič prisiljene drža pri analitiki, nič pomoči pri degustacijah,...). V mesecu marcu nas je zapustila prva delavka, v mesecu avgustu nas je zapustila še druga delavka. V laboratoriju smo od meseca avgusta do meseca novembra delale tri delavke pri čemer ena z omejitvami, druga pa za polovičen delovni čas, torej samo ena (vodja oddelka) je delala polnih osem ur ali več. Konec meseca oktobra smo zaposlili novega sodelavca, saj sam sistem kakovosti (akreditacija laboratorija) ne dopušča, da delovno mesto analitika nima nadomeščanja. Uvajanje oziroma potrditev sposobnosti samostojnega dela (sistem kakovosti) novega zaposlenega je nastopila šele v januarju 2026, za opravljanje analiz. Za vse ostale naloge, ki jih je opravljala prejšnja delavka, pa se bo usposabljal v letu 2026. Vsi zaposleni si ves čas prizadevamo, da bi delo opravili strokovno in v čim krajšem času (zelo pomembno za stranko, da dobi rezultate čim prej). Skozi leto 2025 smo vsi zaposleni delali na pridobivanju novih strank in možnih novih analizah, ki bi bile za stranke zanimive (žal še vedno stranke opravljajo samo analize, ki so obvezne po zakonodaji), hkrati pa smo nadaljevali s ponudbo kreiranja Qr kod, kar se je izkazalo za zelo dobro odločitev vodstva laboratorija. V letu 2025 smo v laboratoriju dvignili cene storitev, skladno z dvigom stroškov, ki nastajajo v laboratoriju. Kljub vsemu pa ugotavljamo, da bo cene v bodoče potrebno še dvigniti.

Na finančno poslovanje AŽL je v letu 2025 vplivalo več dejavnikov:

- amortizacijska stopnja aparature Anton Paar
- amortizacijska stopnja aparature Oenolab
- uskladitev plačnih nesorazmerij
- dvig materialnih in drugih stroškov
- zastarel informacijski sistem, kateri podaljšuje čas dela delavcev(ročen vnos)

Tabela 1: Število opravljenih analiz v letu 2025 in primerjava na leto 2024

	Število izdanih dokumentov/poročil 2025	Število izdanih dokumentov/poročil 2024	Rok izvedbe
VINO			
- Deželno vino	513	524	4 dni
- Kakovostno vino	1179	1161	4 dni
- Peneče vino	88	50	4 dni
- Teran PTP	54	46	5 dni
- Sladko vino	47	50	5 dni
- Inšpekcijski v.	45	40	4 dni
- Likerji	4	7	5 dni
- Mošt	4	5	5 dni
- Žgane pijače			
ZEMLJA	773	1004	7-9 dni
IZVOZ	842	810	Se isti dan ali skladno s potrebami odjemalcev

Glede na zbrane podatke v tabeli lahko rečemo, da je v letu 2025 v primerjavi z letom 2024:

- manjši upad števila vzorcev - izdaja odločbe za deželna vina
- manjše povečanje števila vzorcev – izdaja odločbe za kakovostna vina

Upad analiz vzorcev je še vedno posledica zmanjšane prodaje vina zaradi različnih vzrokov kot so: vojna v Ukrajini, Izraelu, zmanjšana poraba tudi na domačem trgu, znižana kupna moč tudi domačega potrošnika. Večji sistemi (kleti) združujejo serije vin in posledično ni potrebe po večjem številu analiz, pridelek grozda letnika 2024 in 2025 je bil za 30 % nižji.

- število spremnih dokumentov za izvoz vina, se je nekoliko povečalo
- manjše povečanje števila vzorcev – odločbe za teran ptp

V razredu penečih vin se je število analiz v letu 2025 povečalo.

Analiza vzorcev zemlje – 773 je padla ponovno na število prejšnjih let. To smo sicer pričakovali, saj je zahteva po analitiki s strani programov v katere vstopajo kmetje veljala samo v letu 2023. Tako kot pri vinu se tudi tu opaža, da je zanimanje za analitiko zemlje še vedno zelo nizko, kljub vsemu, da so ti pridobljeni podatki pomembni tudi pri nakupu gnojil in s tem posledično vplivajo na finančno sliko kmetije in na pretirano/prenizko uporabo gnojil.

Poleg obveznih analiz, ki jih vinarji potrebujejo za prodajo vina, laboratorij ponuja tudi dodatne analize, ki vinarjem omogočajo spremljanje vinifikacije oziroma ohranjanje zdravega vina. Tako smo v letu 2025 izvedli: 1554 analiz posameznih parametrov na WSC, Anton Paar in Oenolab, 698 analiz grozdja v času trgatve, 4 analiz mošta, 52 analiz vina brez porekla, 19 analiz penečih vin brez porekla. Skratka opravilo smo čez 2000 analiz, ki ne zahtevajo odločbe. Strankam smo posredovali rezultate tekom dneva, ko so vzorce dostavili in jim pri tem tudi strokovno svetovali, saj je točnost in natančnost, ki jo lahko nudimo in dosegamo ključnega pomena.

Analize živil (mesni izdelki, mlečni izdelki, oljčno olje, oljke) še vedno predstavljajo samo cca 3 % analiz v laboratoriju in se iz leta v leto zmanjšujejo. V kolikor bi želeli na tem delu povečevati ponudbo, bi potrebovali nove metode oziroma tudi nove aparature, nove standarde ali celo akreditirane metode za oljčna olja in panel za ocenjevanje.

Investicije v nove aparature ležijo v celoti na strani laboratorija, zato si laboratorij glede na dano situacijo tega ne more privoščiti in težko načrtuje nove investicije ali analize, ter raznoliko ponudbo na trgu, ter možnostjo dodatnega zaslužka. Še vedno pa poudarjam, da kmetje opravijo samo analize, ki so zakonsko predpisane.

V letu 2025 smo opravili vzorčenje grozdja za redno trgatve (452 vzorcev) in vzorčenje grozdja za vrhunsko vino (148 vzorcev) v sodelovanju s svetovalno službo na KGZS Zavod-GO. V letu 2025 je bilo število vzorcev pri rednem vzorčenju nižje, ker se je dozorevanje grozdja v drugi polovici trgatve tako pospešilo, da so vinogradniki potrgali tudi rdeče sorte v primerjavi s predhodnimi leti veliko prej, tako, da vzorcev za spremljanje dozorelosti grozdja v letu 2025 ni bilo.

Rezultate vzorčenja grozdja smo tedensko objavljali na spletni strani in hkrati tudi svetovali vinarjem glede tehnologije predelave grozdja-objavljena navodila na spletni strani Zavoda, telefonsko in neposredno ob obisku laboratorija.

Tudi v letu 2025 je bil laboratorij vključen v različne projekte IRRIGAVIT, JN zemlja, izvedel pa je tudi kletarski tečaj in seminar smernice dobre higienske prakse za vino. Sodelovanje v projektih bomo nadaljevali tudi v letu 2026, v kolikor jih bo projektni oddelek uspel pridobiti tudi za delo našega laboratorija. Vsa predhodna leta, kljub ideji, da je agroživilski laboratorij težko vključiti v projekte (ker delamo samo analitiko), so se delavci laboratorija skupaj s svetovalno službo vključevali v projekte.

V letu 2024 je laboratorij začel z novo tržno dejavnostjo, vinarjem je ponudil kreiranje in hranjenje Qr kod in s tem nadaljevali tudi v letu 2025. Vinarji so glede na zahteve Uredb EU po novem z letnikom 2024 obvezni na etiketi označevati hranilno vrednost, energijsko vrednost in sestavine. To ponudbo laboratorija so kmetje zelo dobro sprejeli kar pomeni laboratoriju dodaten vir prihodka.

Zaposleni v laboratoriju smo bili aktivno udeleženi pri zagotavljanju stabilnega sistema kakovosti ter v sklopu le-tega uspešno izvedli več internih izobraževanj. Z novo vinsko zakonodajo bo lahko samo akreditiran laboratorij po standardu *SIST EN ISO/IEC 17025* opravljal analize vina. Vzdrževanje sistema (akreditacija)

zahteva stalno preverjanje in kontrole (visoki materialni stroški in stroški dela) znotraj laboratorija, to pa pomeni za laboratorij tudi visoko finančno obremenitev. V primeru bolovanj se je delo prerazporedilo med ostale zaposlene v laboratoriju, kar pa za vzdrževanja sistema kakovosti in zahteve do zaposlenih, ki jih sistem ima, ni bilo enostavno prav v letu 2025..

Sadjarski center Bilje

Oddelek Sadjarski center Bilje KGZS – Zavod GO je v letu 2025 izvajal strokovne naloge Javne službe v sadjarstvu – koščičarji in kaki. Delo na strokovnih nalogah smo opravili v sodelovanju s podizvajalcem UL BF in v skladu s sprejetim programom dela za leto 2025. Podrobno poročilo o delu v letu 2025 bo dostopno na spletni strani JS v sadjarstvu (<https://sadjarstvo.javneslužbe.si/>), spodnje poročilo je jedrnat povzetek dela v preteklem letu.

1. naloga: Introdukcija koščičarjev in kakija

Pri introdukciji koščičarjev in kakija smo nadaljevali delo preteklih let in začeli spremljati tudi nekatere nove nasade. Spremljali smo fenofaze, merili premere debel ter količinsko in kakovostno vrednotili pridelek dreves v rodnosti za 16 sort češnje (2019, 2021), 12 sort breskve in nektarine (2021), 7 sort marelice (2021) ter 12 sort slive. V spremljanje smo vključili tudi 11 podlag za češnjo (2022) in 8 podlag za slivo (2018). Sadje novih sort v introdukciji smo organoleptično ocenili na 19 degustacijah.

2. naloga: Tehnologije pridelave koščičarjev in kakija

V poskusu pokrivanja češnje z večfunkcijsko zaščito smo v kontroli in pod večfunkcijsko zaščito obrali pridelek petih sort. Spremljali smo količino in kakovost pridelka. Poskus smo v letu 2025 zaključili.

Na sorti Burlat smo nadaljevali s poskusom gnojenja češnje. Merili smo prirast poganjkov ter vrednotili količino in kakovost pridelka. Primerjali smo gojitveni obliki multiaxe z vretenastim grmom za češnjo sorte Grace Star.

Zaključili smo s poskusom izboljšanja dozorevanja plodov kakija sorte Triumph ter poskusno spremljali tri ekotipe sorte Kaki Tipo. Poskus izboljšanja dozorevanja smo uspešno vrednotili, na drevesih sorte Kaki Tipo smo obrali prvi večji pridelek in drugo leto zapored beležili čas brstenja in cvetenja treh ekotipov. Začeli smo nov poskus zelene rezi na drevesih kakija.

V poskusu z visokim cepljenjem marelic smo spremljali vegetativno rast in odmiranje dveh sort marelice na treh različnih podlagah, pridelek je tudi v letu 2025 imela samo sorta San Castrese, sorta Debeli flokarji je bila brez.

Izvedli smo poskus skladiščenja plodov šestih odpornih sort jabolk v NA (z degustacijo in analizo notranje kakovosti). Na drevesih hruške sorte Harrow Sweet na dveh podlagah in treh različnih gostotah smo vrednotili količino in kakovost pridelka. V CRP projektu Digisad smo sodelovali s pripravo digitalnih evidenc za vodenje tehnoloških opravil pri češnji.

V vzdrževanih nasadih smo poskrbeli za rez, upogibanje, varstvo, oskrbo tal in namakanje mladih sadik. V 2025 smo podsadili manjše število sadik za potrebe tehnoloških poskusov in matičnega nasada. Obrano sadje iz starejših nasadov smo sortirali, pripravili za trg in ga prodali. V letu 2025 smo obrali polovico običajnega pridelka sadja. Obrali smo manjšo količino (trebljenje, pozeba) češenj, marelic, breskev in nektarin, kakija ter soliden pridelek sliv. Pridelek jabolk in hrušk je bil količinsko in kakovostno podpovprečen.

3. naloga: Zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala koščičarjev in kakija

V SC Bilje pridelujemo izhodiščni matični material koščičarjev in kakija za potrebe slovenskih drevesničarjev. V letu 2025 smo skrbeli za matična drevesa v dveh mrežnikih in v matičnih nasadih češenj, višenj in kakija na prostem ter vodili potrebne evidence. Dodatno smo okrepili konstrukcijo na mrežniku I.

Iz mrežnika I in mrežnika II ter matičnih nasadov na prostem (kategorija C.A.C.) smo v letu 2025 prodali 45.175 očes. Prodaja cepičev je bila najmanjša dosedaj, približno 13.500 očes manjša kot leto prej. Od

skupne količine prodanih očes smo v zimskem času drevesničarjem zagotovili 4.305 očes, poleti pa 40.870 očes.

Prenos znanja in izobraževanje

Prenosa znanja je v letu 2025 potekal po načrtih. Izvedli smo prikaz rezi, imeli Dan odprtih vrat ter pripravili razstave sort češenj, breskev ter nektarin ter kakija. Za strokovno skupino pri KGZS smo marca izvedli delavnico na temo zimske rezi, poleti delavnico na temo poletnih tehnoloških ukrepov v nasadih koščičarjev. Vodja sem se avgusta in decembra mudil v Nemčiji (Mainz, Ludwigshafen) na strokovnih ogledih in kot gostujoči predavatelj. Gostili smo več skupin študentov in dijakov iz Biotehniške šole v Šempetru, Univerze v Novi Gorici, Univerze v Ljubljani in Univerze na Primorskem. Vodja sem nadaljeval z doktorskim študijem Bioznanosti.

Realizacija investicij v letu 2025

V letu 2025 smo izvedli načrtovane investicije v nakup samohodne obiralne ploščadi, v okrepitev nosilne konstrukcije mrežnika I, akumulatorsko žago za rez, strojna dela s pripravo zemljišča za sajenje, sadike za potrebe tehnologije pridelave in izhodiščnega materiala ter v menjavo senzorja za plin CO₂ na komori za zorenje plodov kakija.

Selekcijsko trsničarsko središče Vrhpolje

Delo Javne službe v vinogradništvu je v letu 2025 potekalo v Oddelku Selekcijsko trsničarsko središče Vrhpolje, kjer smo trije stalno zaposleni, v letu 2025 pa je bil na oddelku za polovični delovni čas zaposlen še pripravnik, ki nam je pomagal pri izvajanju vseh nalog. Natančno in temeljito poročilo o delu v letu 2025 je dostopno na spletni strani Javne službe v vinogradništvu, spodnje poročilo je krajši povzetek dela v preteklem letu.

1. SELEKCIJA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

1.1 Pozitivna množična selekcija

Nadaljevali smo s pozitivno množično selekcijo lokalnih sort posajenih v lastnem kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah, v vinogradu na Pradah in v Dragonji v Slovenski Istri, na Vogrskem ter v vinogradu v Vrhpolju. Skupno smo opravili 6 selekcijskih pregledov 4500 trt v 5 vinogradih, izpolnili smo 5 selekcijskih knjig. Predelali smo grozdje 4 lokalnih sort – Cundra, Čedajc, Klarnica in Pergolin. Po naročilu podjetja Vinakoper smo cepili večje število starih lokalnih sort, da bodo z njimi zasadili nov vinograd. V sklopu naloge smo pripravili prijave za vpis ohranjevalnih sort v sortno listo in izpolnili tehnične vprašalnike za 8 lokalnih sort, ki so bile v letu 2025 vpisane v Sortno listo.

1.2 Klonska selekcija

Redno smo oskrbovali vinograd na Pouzelcah – skupno število 2200 trt 9 sort: Refoš, Malvazija, Zeleni sauvignon, Laški rizling, Merlot, Rebula, Vitovska grganja, Zelen in Cipro in nadaljevali s klonsko selekcijo ter izpolnili selekcijsko knjigo. Opazovali smo pojav boleznin in škodljivcev in izvajali vizualne zdravstvene preglede. Spremljali smo dinamiko dozorevanja, pobirali vzorce grozdja v tedenskih razmikih in analizirali 50 vzorcev grozdja – maso jagod, sladkor, skupne kisline, jabolčno, vinsko kislino ter pH in YAN. Potrgali in predelali smo grozdje 7 klonskih kandidatov sorte merlot, 5 klonskih kandidatov sorte rebula in 3 klonske kandidate sorte laški rizling. Ob trgatvi smo pri naštetih klonih prešteli očesa, mladike, grozde in stehali pridelek po trti. Grozdje vsakega klona smo posebej prešali, naredili analizo grozdnega soka in pripravili za fermentacijo. Kontrolirali smo mošt in po zaključeni fermentaciji vsa vina. V sodelovanju z BF - Katedra za genetiko, biotehnologijo, statistiko in žlahtnjenje rastlin smo nadaljevali z uvajanjem metode za eliminacijo virusov, v rastlinjaku smo skrbeli za mlade brezvirusne trte.

2. ZAGOTAVLJANJE IZHODIŠČNEGA RAZMNOŽEVALNEGA MATERIALA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

Bazni vinograd je obnovljen in skupno je posajeno 1920 mladih trt 21 potrjenih klonov – 10 starih in 11 novih. Preostali del, slabo polovico baznega matičnega vinograda smo redno pregledovali sami in skupaj s kontrolorjem ob rednih dvakrat letnih pregledih. V vinogradu smo naredili vzdrževalno selekcijo in pridelali

kakovostne bazne cepiče - 80.000, od tega smo jih 24.000 oddali zainteresiranim trsničarjem, skoraj 9.000 pa smo jih porabili in cepili sami. Vodili smo selekcijsko knjigo, zapisali podatke o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev. Ob primerni zrelosti smo grozdje potrgali in oddali v Klet Vipava. V rastlinjaku v Vrhpolju smo oskrbovali posajene klone in vzdrževali repozitorij ter indikatorje – podlage, ki jih potrebujemo za zdravstveno selekcijo.

3. STROKOVNO TEHNIČNA KOORDINACIJA

Aktivnosti izvaja dr. Denis Rusjan in vsebinsko so bile usmerjene v povezovanje, strokovno usklajevanje izvajalcev ter vsebinsko umeščanje JSV v nacionalni in mednarodni prostor. Delo je temeljilo na redni komunikaciji med izvajalci JSV, KGZS, ministrstvi, raziskovalnimi in izobraževalnimi ustanovami ter uporabniki, kar se je odražalo v številnih sestankih, delavnicah, posvetih in terenskih ogledih. Sestanki JSV v Vrhpolju, Portorožu in na Planini nad Ajdovščino so omogočili pregled dela, ter prilagoditev aktivnosti razmeram v praksi. Posebna pozornost je bila namenjena poskusom na področju zdravstvenega stanja trte, zlasti virusom in glivam lesa, ter vzpostavljanju in urejanju genske banke vinske trte. Pomemben del dela je povezan z vključevanjem JSV v širši sistem znanja in inovacij (AKIS) ter v okvir Skupne kmetijske politike. S tem je bila JSV vsebinsko in organizacijsko umeščena v nacionalne razvojne politike. Dr. Rusjan je sodeloval na sestankih MKGP, Sveta za kmetijstvo ter v razpravah o ranljivosti kmetijstva, kjer so bili obravnavani dejavniki tveganja in potrebe po strateškem odzivu vinogradništva na prihodnje izzive - prilagajanje vinogradništva na podnebne spremembe, uvajanje tolerantnih sort, ohranjanje lokalnih in avtohtonih sort ter iskanje inovativnih tehnoloških rešitev. Pomemben strateški segment je predstavljalo sodelovanje pri pripravi zakonodaje in strokovnih podlag - Zakon o vinu, rajonizacija in geografska zaščita, tolerantne sorte in EKO pridelava. Mednarodna razsežnost dela se je odražala v udeležbi na sejmu Vinitaly in mednarodnih strokovnih dogodkih. Hkrati je skrbel za vzpostavitev nove spletne strani JSV, s čimer se je izboljšala preglednost, dostopnost informacij in komunikacija z uporabniki. S celovitim, sistematičnim in povezovalnim pristopom je dr. Rusjan utrdil vlogo Javne službe v vinogradništvu kot osrednje strokovne platforme za razvoj slovenskega vinogradništva. Njegovo delo povezuje strateško raven, znanstveno stroko in pridelovalno prakso ter omogoča, da se JSV vsebinsko odziva na ključne izzive sodobnega vinogradništva.

Prenos znanja in ostale naloge

V okviru JSV in projekta IRP38 STRIP smo v sodelovanju z BF in JSKS organizirali dan odprtih vrat, ki je bil namenjen oskrbi tal v vinogradu in predstavitev strojev za oskrbo tal ter ogledu klonov, lokalnih in tolerantnih sort posajenih na Pouzelcah. Pripravili smo še degustacijo vin pridelanih v naši mikroviniifikacijski kleti – skupno 29 različnih vin.

Za člane zadruge Vinska klet Brda sva skupaj s koordinatorjem pripravila strokovno predavanje in degustacijo 19 različnih vin lokalnih briških sort, klonov malvazije, klonov zelenega sauvignona in tolerantnih sort.

Aktivno smo sodelovali pri organizaciji in izvedbi skupnega sestanka JSV in JSRGB, za udeležence smo pripravili tudi degustacijo vin tolerantnih sort.

Pripravila sem predstavitev dela za delavnico JSV in JSVR in na njej je sodelovalo veliko udeležencev.

Sodelovali smo pri lokalni prireditvi Vipavska trgatev in nabrali 12 sort grozdja za manjšo razstavo v Vipavi.

Z Anastazijo Jež iz KIS sva naredili opise lokalnih sort po OIV deskriptorjih. Sodelovala sem pri pripravi prispevka in se udeležila posveta JSRGB na Ptuj.

S sodelavcem Ivanom Žežlina sva naredila natančen pregled tolerantnih sort in temeljit popis stanja in prisotnosti bolezni in škodljivcev v sklopu strokovne naloge JSVR in JSV.

V različnih terminih so bili pri nas na terenskih vajah študenti iz UL BF in UP – sredozemsko kmetijstvo, skupaj 3 skupine.

V sodelovanju z BF smo sprejeli manjšo skupino danskih študentk in jim predstavili naše delo in pridelavo trsnih cepljenk. Sodelovala sem z Univerzo NG in v več terminih smo prešli grozdja za magistrsko nalogo njihove študentke ter sodelovali pri projektu Respond. Pripravili smo vina lokalnih sort za Študentski festival vin na BF. Sprejeli smo dve profesorici iz Grčije in jim predstavili strokovne naloge.

Na Pouzelcah smo oskrbovali manjši vinograd zasajen s tolerantnimi vinskimi sortami in sodelovali pri nalogi introdukcija, katere nosilec je KIS. Naredili smo vinifikacijo dveh tolerantnih sort v introdukciji –Pinot Iskra in Kersus. Posadili smo 7 francoskih tolerantnih sort.

Sodelovali smo s SC Bilje pri oskrbi vinograda z namiznimi sortami na Vogrskem.

Sodelovali smo na CRP projektu Trsničarstvo, ki se je zaključil meseca septembra.

Z Občino Brda smo se dogovorili za izdajo publikacije in skupaj s koordinatorjem sva pripravila besedilo in opise lokalnih sort vinske trte Goriška Brda in koordinirala sem delo z oblikovalcem in tiskarno.

Udeležila sem se Ciklusa izobraževanja o razmnoževanju rastlin iz tkivnih kultur na BF.

Realizacija investicij v letu 2025

Obnovili smo dodaten prostor na sedežu oddelka v Vrhpolju – opravljena so bila zidarska, vodovodna, ogrevalna, elektroinstalacijska dela ter kitanje, brušenje, pleskanje prostora in nabavili smo ustrezno laboratorijsko opremo. Izvedli smo zemeljska dela in globoko rigolali zemljišče v izmeri 0,73 ha ter nabavili PVC cev za odvodnjo ter nabavili oporne kovinske kole. Nabavili smo železne količke za oporo trt, žico in sponke in postavili oporo, ki je vključevala tudi manjša strojna dela – potiskanje krajnih stebrov v novem baznem vinogradu.

Poskusni center za oljkarstvo

Enoletni program dela je vpet v sedemletni program PCO. Delo je potekalo po načrtovanem programu dela za leto 2025.

V prvem delu leta je bil večji poudarek na organizacijskem delu, predvsem na obdelavi podatkov in pripravi poročil, v drugi polovici pa velik poudarek na strokovnem delu zaradi same narave dela oljke. Zaradi pomanjkanja delovne sile smo si pomagali s podjemnim delom in kmetijskimi svetovalci.

V program za 2025 so vključene naslednje naloge: selekcija lokalnih sort oljk, introdukcija oljk, zagotavljanje matičnega materiala, tehnologija pridelave in ugotavljanje vrednosti oljk za pridelavo – spremljanje dozorevanja.

1. Selekcija domačih in udomačenih sort oljk

1.1 Vrednotenje genskih virov

V letu 2025 je bilo v sodelovanju z ZRS predvideno spremljanje (morfologija, občutljivost na oljčno muho in molja, ugotavljanje oljevitosti v laboratorijski oljarni Abencor in priprava olja za analize) domačih sort v kolekcijskem nasadu Marezige 2023 (6 sort) in različnih genotipov domačih sort v nasadu Marezige 2024 (8 genotipov), vendar zaradi prenizkega pridelka opazovanja nismo izvajali.

1.2 Genska banka

Na podlagi informacij do sedaj opravljenih genotipizacijah smo zbirali in na novo poimenovali akcesije opazovane v preteklem obdobju zbrane v kolekcijskih nasadih. Za agronomsko, fenološko in pomološko opisovanje smo za podlago uporabili metodologijo projekta RESGEN za sekundarno karakterizacijo sort. Poleg te smo uporabili tudi Metodologijo za ohranjanje, vrednotenje, karakterizacijo in zbiranje genskih virov. Podatki za 18 sort so zbrani v dokumentu »SORTE – zbrani podatki«. V sodelovanju z MKGP, ZRS in UP smo se dogovorili o pripravah podlag a genske banke. Pripravili smo tudi okvirni plan dela na področju genskih virov oljk v Slovenije, kjer smo v sodelovanju z UP pripravili povzetek opravljenih aktivnosti v preteklosti in prednostne usmeritve v nalogah genske banke za oljke.

2. Introdukcija

2.1 Zbirka večletnih podatkov

V obdobju 2018 do 2025 so bila v kolekcijsko-introdukcijskih nasadih (Purissima in Šempeter) opravljena spremljanja fenofaz s poudarkom na cvetenju in dozorevanju ter ocena intenzivnosti cvetenja in rodnosti, volumna krošnje, kondicije dreves in občutljivosti na pavje oko. Poleg tega pa smo v kolekcijsko-introdukcijskem nasadu vsako leto tudi stehali pridelek in izračunali povprečen pridelek na drevo za posamezno sorto. Izračunali smo povprečen pridelek zadnjih petih let polne rodnosti in indeks alternance. V letu 2025 smo pripravili nov zbirnik podatkov kolekcijsko-introdukcijskega nasada Purissima.

2.2 Izvajanje introdukcije

Opazovanja so potekala v dveh kolekcijsko-introdukcijskih nasadih (Purissima in Šempeter). Spremljali smo fenofaze (cvetenje, dozorevanje) in podatke s Purissime primerjali s podatki prejšnjih let. S pomočjo meteoroloških podatkov smo poskušali pojasniti potek fenofaz. Poleg tega smo ocenili intenzivnosti cvetenja in rodnosti, volumna krošnje, kondicije dreves in občutljivosti na pavje oko ter tudi stehali pridelek in izračunali povprečen pridelek na drevo za posamezno sorto. V obeh nasadih smo spremljali tudi dozorevanje, kar nam je služilo kot pomoč pri informiranju pridelovalcev o začetku obiranja. Ovrednotili smo volumen krošnje, kondicijo drevesa, cvetenje, rodnost in občutljivost na pavje oko. V nasadu na Purissimi smo stehali pridelek in smo preverjali vsebnost olja, maso, obarvanost in trdoto plodov ter okuženost z oljčno muho,

marmorirano smrdljivo in oljčnim moljem ter poškodovanost semena v dveh terminih (1. termin 28, 2. termin 29).

3. Zagotavljanje matičnega sadilnega materiala

Naloga vključuje vzdrževanje sadilnega materiala za nadomeščanje sadik v kolekcijah v primeru poškodb, odmiranja ali pozebe. Vključevala naj bi tudi razmnoževanje na novo odkritih genskih virov oziroma novih avtohtonih akcesij in akcesij, kjer ni dovolj sadilnega materiala za novo kolekcijo. Novoodkritih avtohtonih akcesij ni bilo, razmnoževanje sadilnega materiala za novo kolekcijo zaradi previsokih temperatur in nedelovanja hlajenja v rastlinjakih pa ni bilo možno.

4. Tehnologija pridelave

V okviru te naloge smo opazovali stanje prehranjenosti rastlin s foliarnimi analizami. V opazovanje smo vključili nasade iz Slovenske Istre, Brd in Goriške, kjer so različni načini pridelave. Na posameznih lokacijah so vključeni nasadi z različno pridelavo (gnojenje, namakanje, obdelava...) in različnimi podlagami (potaknjenci, sejanec, Črnica). V vseh nasadih smo ocenili rodnost po metodi RESGEN. Spremljanje je potekalo v na 40 vzorcih sorte 'Istrska Belica'. V vsakem nasadu smo odbrali pas z petimi do desetimi drevesi, na katerih smo v poletnem času opravili vzorčenje listov in foliarno analizo. Podatke smo zbrali v tabelah.

Na 16 do 22 lokacijah smo tedensko (od 14. julija do 6. oktobra) spremljali napadenost plodov sorte 'Istrska Belica' z oljčnim moljem, marmorirano smrdljivo in poškodovanost semen zaradi drugih abiotičnih dejavnikov. Preverjanja smo opravili v trinajstih terminih na skupno 11.928 vzorcih plodov.

V poskusu foliarnega gnojenja pri sortah 'Istrska Belica' in 'Leccino' (4 obravnavanja, 3 bloki, 3 drevesa) smo na petnajstih poganjkih na treh drevesih pri 4 obravnavanjih v treh blokkih (24) preverjali oploditev, stehali pridelek na drevo (72), vsebnost olja v laboratorijski oljarni, težo, obarvanost in trdoto plodov ter okuženost z oljčno muho, marmorirano smrdljivo in oljčnim moljem ter ugotavljali poškodovanost semen (3 termini, 2 sorti, 4 obravnavanja, 3 bloki – 72 vzorcev). V juliju smo opravili foliarne analize (24). Podatke smo statistično obdelali.

Na podlagi zbranih podatkov izvedenih preučevanj v predhodnem obdobju smo zastavili poskus rezi pri sortah 'Istrska Belica' in 'Leccino' (3 obravnavanja, 3 bloki, 4 drevesa). V prvem obravnavanju, ki služi kot kontrola, smo izvajali običajno spomladansko rez, v drugem obravnavanju smo poleg običajne spomladanske rezi opravili še letno rez, pri zadnjem obravnavanju pa smo v prvem letu izvedli obnovitveno rez na polikonično gojitveno obliko, ki smo ji dodali tudi letno rez. V naslednjih letih bomo v tem obravnavanju izvajali spomladansko rez na rodnost skupaj z letno rezjo – odstranjevanje bohotivk. Preverili smo pridelek in oljevitost, izračunali pridelek olja na drevo ter med seboj primerjali posamezna obravnavanja.

V nasadu Purissima smo spremljali oploditev, prirast in rodnost na poganjkih šestnajstih sort, sorto 'Itrana' smo opazovali v nasadu na Ronku, ker je v kolekcijah ni. V nasadu Šempeter pa smo spremljali oploditev, prirast in rodnost na poganjkih sedmih sort. Podatke smo obdelali in pripravili zbirko podatkov za osemletno obdobje.

5. Ugotavljanje vrednosti oljk za predelavo – spremljanje dozorevanja

Vsebnost olja se v plodovih v jesenskem času hitro spreminja. Za doseganje primerno visokega pridelka, hkrati pa tudi dobre kakovosti oljčnega olja je za določanje primerne časa obiranja zelo pomembno spremljanje obarvanosti plodov in vsebnosti olja v plodovih. Plodove za izvajanje analiz smo za sorto 'Istrska Belica' jemali na šestih lokacijah v Slovenski Istri (Ankaran, Strunjan, Sveti Peter, Baredi, Purissima, Bivje), na dveh na Goriškem (Kromberk, Šempeter) in dveh z Goriških Brd (Kozana, Gradno). Za sorto 'Leccino' smo vzorčili na petih lokacijah v Slovenski Istri (Ankaran, Baredi, Strunjan, Sveti Peter, Purissima), na Goriškem na dveh (Kromberk, Šempeter), v Goriških Brdih pa na eni lokaciji (Gradno). Sorto 'Maurino' smo vzorčili na štirih lokacijah (Baredi, Purissima, Strunjan, Šempeter). Vzorce smo tedensko pobirali enakomerno po krošnji petih do desetih dreves na vsaki lokaciji. V 2025 smo začeli s pobiranjem vzorcev obeh sort konec avgusta. S pobiranjem vzorcev smo končali ob običajnem času obiranja posameznih pridelovalcev z izjemo dveh lokacij. Tako smo preverjali dozorevanje in oljevitost v laboratorijski oljarni pri 59 vzorcih sorte 'Leccino', 80 sorte 'Istrska Belica' in 31 vzorcih sorte 'Maurino', skupaj torej pri 170 vzorcih.

Ob vsakem obiranju smo preverjali povprečno maso ploda, izmerili trdoto naključno izbranih plodov ter določili indeks zrelosti po metodi, ki so jo razvili v Estacion de Olivicultura y Elaiotecnica de Jaen (Španija), kot jo opisuje Piedra (1987). Ob vsakem vzorčenju smo spremljali tudi vidne okužbe z oljčno muho, marmorirano smrdljivo in preverjali prisotnost poškodb zaradi oljčnega molja in drugih poškodb semena. V laboratoriju

smo pri vzorcih iz nasada v Ankaranu in Strunjanu določili vsebnost vode in s Soxhletovo metodo določili vsebnost olja ter izračunali % olja na suho snov skupno (20).

Pri tolmačenju rezultatov smo si pomagali s hidrometeorološkimi podatki ARSO. Informacije o dozorevanju so bile objavljene na spletni strani zavoda. Poleg tega smo informacije o dozorevanju pošiljali po elektronski pošti na več kot 250 naslovov.

Priprava olja za spremljanje kakovosti je potekala pri treh sortah na dveh lokacijah ('Istrska Belica', 'Leccino' - Ankaran, Strunjan, 'Maurino' – Strunjan, Purissima) v petih terminih. Število pripravljenih vzorcev za analizo je bilo enako planu.

6. Izobraževanje, sodelovanje z inštitucijami in ostalo delo

Organizacija in planiranje dela ter spremljanje finančnega stanja centra je naloga, ki zaseda velik delež časa, saj le tako lahko najboljše speljemo zadane naloge. Pomemben del so tudi povezovanje znotraj zavoda (kolegiji), s kmetijsko svetovalno službo ter zunanjimi inštitucijami (MKGP, UP FAMNIT, ZRS – IZO, KIS...) in oljgarskimi društvi. Z Društvom oljkarjev Slovenske Istre (DOSI) smo sodelovali pri pripravi glasil, pripravi podlag za obiranje Oljke županov – oljke povezovanja...

V jesenskem času smo na terenu in v laboratorijski oljarni predstavili oljkarstvo in delo centra študentom Biotehniške fakultete, Oddelka za agronomijo in študentom mariborske fakultete. S pomočjo literature (gnojenje, prehrana, obdelava tal, sorte in svetovne sorte oljk, kakovost, razmnoževanje, varstvo, oljčna muha, prisotnost virusov, rez, rodnost, alternanca) in udeležb na različnih prireditvah in posvetih (»Mediterranski posvet o oljki in drugih mediteranskih kulturah« v organizaciji KGZS, prireditvi »Mlado olje«, 5a Giornata tecnica olivicoltura delle regioni produttive Nord Italia e Slovenia – Arco, »Varnost pri delu«, »Varstvo podatkov«) smo se med letom izobraževali in izmenjevali izkušnje.

Tekom leta smo pridelovalcem svetovali glede varstva (pavje oko, oljčna muha, molj...), postavitve nasadov, gnojenju, odpadanju plodov in diferenciaciji, sort, olja (kakovost, shranjevanje olja, čas obiranja, vsebnost olja v plodovih, prodaja olja...) in drugega. Pripravili smo podlage za izračunavanje količine gnojil za pridelavo. Na 4. tradicionalnem posvetu o oljki in drugih mediteranskih kulturah smo predstavili svoje delo s predstavitvijo »Kaj vpliva na vsebnost olja v plodovih oljk?«. V glasilu DOSI Oljka smo v mesecu marcu objavili strokovne prispevke »Preučevanje sort«, »Spremljanje prehranjenosti oljk« in »Kaj vpliva na vsebnost olja v plodovih oljk?«, v mesecu septembru pa »Kdaj bomo začeli z obiranjem oljk?«, »Tri desetletja piramide mediteranske diete«, »Prednosti in slabosti superintenzivnih nasadov« in »Katere sorte so primerne za vlaganje«. V okviru dogodka »Obiranje oljke županov – oljke povezovanja« smo v sodelovanju z OKS in OVR pripravili izjavo za javnost. Sodelovali smo pri pregledu in podajanju pripomb pri sprejemanju nove zakonodaje.

Sodelovali smo na sestankih z ZRS-IZO, UP-FAMNIT, kjer smo se odgovarjali o poročilu, programih, svetovnem dnevu oljk in strategiji oljkarstva. Preko medijev smo informirali o delu centra in rezultatih.

7. Investicije

Nabavili smo električne škarje in žago ter omarico za tehnološki laboratorij.

Projektni oddelek

Projektni oddelek je v letu 2025 sodeloval pri pripravi novih projektnih predlogov ter vsebinski in tehnično-administrativni podpori pri izvajanju projektov. V projekte so vključeni sodelavci različnih oddelkov, ki imajo zahtevane strokovne kompetence za izvedbo aktivnosti.

V letu 2025 je s strani oddelka koordiniranih več evropskih projektov:

- LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji

Akronim projekta: LIFE-IP NATURA.SI

Vodilni partner: Ministrstvo za naravne vire in prostor

Trajanje projekta: 5. 9. 2018 - 31. 12. 2026

Skupna vrednost projekta: 17.007.204 €

Vir financiranja: Evropska unija v okviru programa LIFE (60 %), MNVP (30 %), lastni delež (10 %) Cilji projekta so okrepljena implementacija Programa za upravljanje z Naturo 2000 v Sloveniji (PUN 2000), izboljšanje stanja ohranjenosti izbranih Natura vrst in habitatnih tipov, dolgoročna vzpostavitev k rezultatom usmerjenega upravljanje z Naturo, dobro sodelovanje in redno komuniciranje med oblikovalci politik in inštitucijami odgovornimi za implementacijo ukrepov PUN 2000 vključno z dobro razvito svetovalno službo ter okrepljeno sodelovanje z lastniki zemljišč, raziskovalnimi ustanovami, strokovnjaki, prostovoljci, NVO (iz deležnikov v partnerje).

- **Promocija zelene in modre infrastrukture za nov okoljski razvoj**

Akronim projekta: POSEIDONE

Program: INTERREG VI-A Italija-Slovenija

Vodilni partner: VEGAL – Razvojna agencija vzhodne Benečije, Italija

Trajanje projekta: 1. 1. 2023 – 1. 1. 2026

Skupna vrednost projekta: 4.375.000,00 €

Vir financiranja: EU iz sklada ESRR (80 %), lastni delež (20 %)

Glavni cilji projekta POSEIDONE so spodbujanje lokalnega razvoja s podpiranjem varstva narave in biotske raznovrstnosti, razvoj zelene in modre infrastrukture v območjih Natura 2000, zmanjšanje turističnega pritiska na naravne parke in območja z visoko naravno vrednostjo ter spodbujanje biotske raznovrstnosti v kmetijstvu, kar bi omogočilo izboljšanje krajine, zaščito avtohtonih vrst in širjenje znanja.

- **Podpora podeželskim skupnostim v Sloveniji pri zmanjšanju konfliktov z medvedi in volkovi z institucionalnim sodelovanjem, politiko in izobraževanjem**

Akronim projekta: LIFE VARNA PASA

Vodilni partner: Zavod za gozdove Slovenije

Trajanje projekta: 1.1.2024 – 31.12.2029

Skupna vrednost projekta: 4.991.613,75 €

Vir financiranja: Evropska unija v okviru programa LIFE (75 %), MNVP (20 %), lastni delež (5 %)

Glavni cilj projekta LIFE VARNA PAŠA je izboljšati sprejemanje in sobivanje med človekom, sivim volkom in rjavim medvedom ter tako zagotoviti dolgoročno obstojnost obeh vrst v krajini Slovenije, kjer prevladuje človek. Projekt se bo tega problema lotil tako, da se bo osredotočil na ublažitev konfliktov, ki izhajajo iz napadov volkov in medvedov na živino in drugo lastnino ljudi.

- **Napredni in trajnostni pristopi k preprečevanju erozije tal**

Akronim projekta: Ero-STOP

Program: INTERREG VI-A Italija-Slovenija

Vodilni partner: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Trajanje projekta: 15. 4. 2024 – 14. 4. 2026

Skupna vrednost projekta: 983.410,00 €

Vir financiranja: EU iz sklada ESRR (80 %), lastni delež (20 %)

Skupni izziv projekta: prilagajanje podnebnim spremembam in preprečevanje tveganj nesreč ter odpornosti ob upoštevanju ekosistemskih pristopov. V projektu specifično rešujemo problematiko erozije na neurbanih področjih, ki do sedaj ni bila izrazita, s spremembami podnebja pa postaja pereč problem.

- **Woolshed: Nova doba za alpsko volno**

Akronim projekta: Woolshed

Program: INTERREG Alpine Space

Vodilni partner: IUAV – Univerza v Benetkah

Trajanje projekta: 1. 9. 2024 – 31. 8. 2027

Skupna vrednost projekta: 1.787.875 €

Vir financiranja: EU iz sklada ESRR (75 %), lastni delež (25 %)

Projekt se sooča s tem ključnim izzivom spodbujanje inovacij in sodelovanja med različnimi deležniki, da bi to odpadno volno preoblikovali v dragocen vir. Osredotoča se na dostopne, odprtokodne in uporabniku prijazne tehnologije, ki pomagajo malim predelovalcem volne in drugim podjetjem pri vključevanju v volnarsko industrijo. Poleg tega njegov poudarek na mreženju in oblikovanju potrjuje nove gospodarske priložnosti za alpsko regijo.

V letu 2025 je bil oddan projektni predlog na programu INTERREG Italija-Slovenija, Sklad za male projekte GO! 2025, katerega prijava žal ni bila uspešna. V teku je priprava projektne naloge JAVOR-NIK in sicer na Operativnem programu za izvajanje Evropske kohezijske politike 2021-2027. Usmeritev Zavoda za sodelovanje v obsežnih evropskih projektih je spodbujanje trajnostnega razvoja kmetijstva s prenosom znanja, implementacijo razvitih naprednih rešitev ter povečanjem odpornosti sektorja na podnebne izzive, kar nedvomno prispeva k dolgoročni rasti tako zaposlenih kot ključnih deležnikov - kmetovalcev.

Drevesnica Bilje

Poročilo o delu za leto 2025

Leto 2025 je bilo za Drevesnico Bilje precej bolj mirno kot nekaj preteklih sezon. Po zahtevnejših letih smo uspeli delo dobro organizirati, pridelavo stabilizirati in kupcem ponuditi lepo količino kakovostnih sadik.

Zaposleni in organizacija dela

V letu 2025 je bilo v drevesnici skupaj z vodjo oddelka redno zaposlenih 7 delavcev za polni delovni čas, 1 delavka za deset mesecev in 1 delavec za pet mesecev. V času cepljenja in izkopa smo si pomagali še z delavci po pogodbi. Delo je potekalo usklajeno in brez večjih zapletov. Z dobro razporeditvijo dela smo poskrbeli, da so bila opravila narejena pravočasno in kakovostno.

Pridelava sadik

Puljene sadike

Spomladi 2025 smo posadili približno 41.000 različnih podlag. Prijem je bil zelo dober, skoraj 100-odstoten pri breskovih koščicah, jablanovih podlagah in kutini MA, BA 29. Nekaj več težav smo imeli pri podlagah češenj, kjer so na rast vplivali slabše zemljišče, vremenske razmere in škoda zaradi zajcev. Parcelo smo že zgodaj spomladi zaščitili z električno ograjo in s tem preprečili nadaljnjo škodo.

Poleti smo pocepili okoli 30.000 podlag različnih sadnih vrst. Del češnjevih podlag zaradi slabše rasti ni bil primeren za cepljenje (3.900 podlag), zato jih bomo pocepili spomladi skupaj s podlagami kakija (D. lotus).

Jeseni so enoletne sadike pravočasno zaključile rast, delno tudi s pomočjo bakrovih pripravkov, zato smo lahko z izkopom začeli nekoliko prej kot običajno in izkoristili ugodne vremenske razmere, ki nam v mesecu decembru niso bile več naklonjene.

Sadike v loncih

Pridelava sadik v loncih se še naprej povečuje. Spomladi smo posadili 41.500 sadik aktinidije in ostalega jagodičja ter 4.500 sadik drugih sadnih vrst. Ta del proizvodnje postaja vedno pomembnejši, saj omogoča daljšo prodajno sezono in večjo prilagodljivost. Kupci vedno bolj cenijo kakovostno vzgojene sadike v loncih, ki jih lahko sadijo čez vse leto. Kljub višji nabavni ceni sadik v loncih so se trgovine odločale za njihov nakup, saj jim tak način prodaje olajša delo. Prodaja je enostavnejša, dodatno pakiranje ali zasip pa nista potrebna.

Prodaja sadik

Prodaja sadik jagodičja še naprej raste in predstavlja pomemben del prihodkov. Sezono smo začeli že v začetku septembra s prodajo sadik v loncih, skoraj dva meseca pred začetkom prodaje puljenih sadik, kar se je izkazalo kot dobra poteza.

V sezoni 2024/25 smo prodali približno 70.000 sadik. Rezultat je boljši kot leto prej, čeprav še ne dosega najboljših let. Na prodajo puljenih sadik so vplivali zmanjševanje obnov nasadov (zlasti pri češnjah in breskvah), konkurenca na trgu in majhnost slovenskega trga ter vremenske razmere. Kot običajno je prodaja močnejša spomladi.

Opazno se povečuje zanimanje za posebne, zanimive sadne vrste, kot so citrusi, oljke, oreh pekan, granatno jabolko, murva, žižula, asimina, fejoja,... Vedno več kupcev išče nekaj drugačnega in novega za svoj vrt.

Poleg maloprodaje locirane v Biljah, in grosistične prodaje za sadjarje ostaja pomemben del našega prihodka tudi oskrba trgovin po vsej Sloveniji. Z večjo prisotnostjo na terenu smo pridobili nekaj novih strank. Vse več kupcev prihaja tudi iz sosednje Italije, zato smo del oglaševanja usmerili tudi čez mejo.

Dogodki, sodelovanja in promocija

V letu 2025 smo izvedli več aktivnosti, ki so pripomogle k večji prepoznavnosti drevesnice in okrepile stik s kupci:

- tradicionalni februarski prikaz rezi za vrtničarje in ljubiteljske sadjarje, ki je bil ponovno zelo dobro obiskan,
- jesenske dneve odprtih vrat z dodatnimi popusti, praktičnim prikazom sajenja sadik in rezi sadik po sajenju,
- razstavo nekaterih sort jablan, hrušk, kakija in drugih zanimivih sadnih vrst,
- predavanje o jagodičju je bilo nekoliko slabše obiskano, verjetno zaradi slabšega in prepozna oglaševanja, kar bomo v prihodnje izboljšali,
- pri nas so opravljali prakso in terenske vaje dijaki Srednje kmetijske šole iz Nove Gorice, gostili pa smo tudi skupine upokoencev, raznih društev in šol ter jim predstavili pridelavo sadik v mrežnikih in na njivi,
- udeležili smo se sejmov v Kopru, Gornji Radgoni in Komendi ter s tem še povečali prepoznavnost drevesnice.

Investicije in razvoj

V letu 2025 smo nadaljevali s posodobitvijo opreme in izboljšanjem pogojev za pridelavo:

- zamenjava kapljačev v mrežniku za aktinidijo,
- ureditev dodatnih površin za sadike v loncih z namakalnim sistemom,
- nakup stroja za sajenje v lončke in mešalnika substrata,
- podpis dodatne licenčne pogodbe za perspektivne sorte sliv, jablan in marelice,
- razširitev sortimenta sadnih vrst in podlag,
- posodobitev spletne strani in priprava spletne prodaje.

Zaključek

Izboljšali smo organizacijo, povečali obseg pridelave sadik v loncih, nekoliko okrepili prodajo ter investirali v sodobnejšo opremo.

Z zagnanostjo ekipe, strokovnim znanjem in spremljanjem novosti za potrebe kupcev se bomo tudi v prihodnje trudili, da bo Drevesnica Bilje prepoznana kot zanesljiv in kakovosten ponudnik sadnih sadik.

RAČUNOVODSKO POROČILO O POSLOVANJU V LETU 2025

Računovodski izkazi s pojasnili

1. Pojasnila k BILANCI STANJA na dan 31.12.2025

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	1.457.163	1.368.850
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	178.284	183.665
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	166.399	166.104
02	NEPREMIČNINE	004	1.884.471	1.835.303
03	POPRAVEK VREDNOSTI ZGRADB	005	1.002.984	959.233
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	4.124.372	3.936.876
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	3.563.002	3.464.077
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	2.420	2.420
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	1.191.433	1.315.743
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI	013	277	77
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	480.413	592.191
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	202.439	197.009

13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	333	551
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	321.111	280.774
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	17.455	2.670
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	169.405	242.471
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	663.955	601.557
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	14.191	13.702
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA	027	455.854	413.038
34	PROIZVODI	028	78.207	36.637
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	115.703	138.180
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	3.312.551	3.286.150
99	IZVENBILANČNA EVIDENCA	033	86	522
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	690.406	753.223

20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	40.307	34.390
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	315.630	298.838
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	106.125	193.279
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	64.477	56.416
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	23.195	24.938
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	140.672	145.362
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052- 053+054+055+056+057+058-059)	044	2.622.145	2.532.927
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	050	0	0
9411	Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za finančne naložbe	051	0	0
9412	Presežek prihodkov nad odhodki	052	0	0
9413	Presežek odhodkov nad prihodki	053	0	0

96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	2.176.162	2.100.988
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	445.984	431.939
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	3.312.551	3.286.150
99	IZVENBILANČNA EVIDENCA	061	86	522

DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Neopredmetena dolgoročna sredstva

Nabavna vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev znaša na dan 31.12.2025 178.283,92 €, povečala se je za 8.439,16 € zaradi nakupa novih računalniških programov ter zmanjšala za 43.355,12 € zaradi odpisa neuporabnih programov. Popravki vrednosti znašajo 34.746,41 €. Amortizacija znaša 5.505,84 €. Sedanja vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev znaša 11.885,15 €.

Opredmetena osnovna sredstva

Nepremičnine

Nabavna vrednost nepremičnin 31.12.2025 znaša 1.884.470,94 €. V nepremičnine se je investiralo v višini 66.099,77 €, večino investicije predstavlja menjava strehe na objektu stara šola. Vrednost odpisa stare strehe znaša 3.039,94 €.

V poslovnih knjigah zavoda so na dan 31.12.2025 knjižene naslednje nepremičnine:

- Stavbno zemljišče upravna stavba (6.400 m²)
- Stavbno zemljišče ob stari kmetijski šoli (1.569m²)
- Kmetijsko zemljišče Drevesnica (3.786 m²)
- Kmetijsko zemljišče Sadjarski center (4.443 m²)
- Kmetijsko zemljišče ob stari kmetijski šoli (685m²)
- Upravna stavba (573 m²)
- Vzrejališče (1.457m²)
- Stara kmetijska šola (243m²)
- Objekt Bilje (1.292m²)
- Lopa mini Vinska klet STS Vrhpolje

Odpisana vrednost nepremičnin znaša 1.002.983,74 €, sedanja vrednost pa 611.405,08 €.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Nabavna vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev znaša na dan 31.12.2025 4.124.372,13 €. Zaradi nabav novih osnovnih sredstev se je povečala za 208.892,77 €, zmanjšanje zaradi odpisov zastarele opreme pa je znašalo 47.910,50 €. Popravek vrednosti opreme znaša 3.563.001,70 €, v letu 2025 se je

zmanjšal za 12.976,31 € zaradi investicij v dotrajano opremo, prav tako se je zmanjšal zaradi odpisov in amortizacije. Sedanja vrednost opreme se je zaradi odpisov zmanjšala za 157,11 €.

Dolgoročne finančne naložbe znašajo na dan 31.12.2025 2.420,29 € in so se glede na stanje na dan 31.12.2024 niso spremenile. Dolgoročne finančne naložbe predstavljajo delnice Deželne Banke Slovenije, d.d. ter vložek v Inštitut za kontrolo in certifikacijo.

Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

v €

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	700	5.955.844	4.589.414	298.924	0	70.850	88.022	227.783	1.454.743	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	703	183.665	166.105	8.439	0	43.355	34.746	5.506	11.885	0	0
D. Zemljišča	704	270.082	0	0	0	0	0	0	270.082	0	0
E. Zgradbe	705	1.565.220	959.233	66.100	0	16.931	2.405	46.156	611.405	0	0
F. Oprema	706	3.108.475	2.735.034	208.893	0	10.564	50.871	131.429	491.213	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	828.401	729.043	15.492	0	0	0	44.692	70.158	0	0

Amortizacija je v letu 2025 znašala 227.783,11 €. 170.625,71 € amortizacije smo pokrili v breme namenskih znanih finančnih virov, razliko 57.157,40 € pa v breme tekočega rezultata poslovanja.

Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

v €

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801+806+813+814)	800	2.420	0	0	0	0	0	2.420	0	2.420	0
A. Naložbe v delnice (802+803+804+805)											
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	333,83	0	0	0	0	0	333,83	0	333,83	0
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Naložbe v deleže (807+808+809+810+811+812)											
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	2.086,46	0	0	0	0	0	2.086,43	0	2.086,46	0

Iz prikaza stanja in gibanja dolgoročnih kapitalskih naložb je razvidno, da zavod v letu 2025 glede na leto 2024 ni spreminjal višine dolgoročnih finančnih naložb.

KRATKOROČNA SREDSTVA

Kratkoročna sredstva predstavljajo v strukturi sredstev 36,00 % vseh sredstev in so v primerjavi s preteklim letom za 124.309,52 € nižja.

Denarna sredstva so v blagajni in na transakcijskem računu zavoda pri Banki Slovenije in na dan 31.12.2025 znašajo 480.690,19 €. V primerjavi s preteklim letom so nižja za 111.578,00 €. Denarna sredstva so se znižala iz razlogov, ki so razvidni iz izkaza bilance stanja in izkaza denarnega toka.

Terjatve do kupcev

Na dan 31.12.2025 je stanje odprtih terjatev po kontih naslednje:

v €						
konto	kupci	31.12.2025	Valuta do 31.10.2025	Valuta do 31.12.2025	Valuta v 2026	Skupaj neplačano
1200-1210	Kupci v državi in tujini	207.704,77	12.514,80	37.483,73	157.706,24	207.704,77
1290	Popravek vrednosti	-5.265,55	-5.265,55			-5.265,55
1400	KGZS, MKGP	297.572,16		146,11	297.426,05	297.572,16
1401-1410	Drugi posredni uporabniki, proračuna, občine	61,00			61,00	61,00
1420	<i>Posred. pro. upor</i>	23.478,00	301,06	9.951,03	13.225,93	23.478,02

Popravki vrednosti so formirani na osnovi pravilnika o računovodstvu. Popravek vrednosti je oblikovan za terjatve, za katere je na dan 31.12.2025 preteklo več kot 60 dni od zapadlosti in do dneva sestave obračuna še niso bili plačani. To pravilo se ne uporablja za terjatve do mednarodnih institucij za projekte.

Dani predujmi in varščine znašajo na dan 31.12.2025 333 € in predstavljajo predplačilo dobaviteljem za obratna sredstva.

Druge kratkoročne terjatve znašajo 17.250,58 € in jih sestavljajo terjatve do:

- terjatve do ZZS za ref. plač 9.862,77 €
- terjatve za davek od dohodka -4.840,77 € (obveznost)
- terjatve za vstopni ddd 11.158,29 €
- terjatve do zaposlenih 1.070,29 €

Aktivne časovne razmejitev znašajo na dan 31.12.2025 169.405,19 € in predstavljajo:

- nezaračunani prihodki projektov v izvajanju 159.714,31 €
- DDV v prejetih predujmih 41,61 €
- zahtevki za subvencije v kmetijstvu 8.691,27 €
- darilni boni 958,00 €

Zaloge: Vrednost vseh zalog na dan 31.12.2025 znaša 663.954,91 € ali 20,0 % vseh sredstev. Material: zalogo predstavljajo ušesne številke namenjene tiskanju in ušesne številke namenjene porabi kontrolorjev. Vrednost ušesnih znamk na zalogi je 14.190,92 € vrednotenih po nabavni ceni. Trgovsko blago sestavlja zaloga ušesnih številik namenjenih prodaji v vrednosti 12.505,56 €, zaloge pripomočkov za sirarstvo v vrednosti 55.726,22 €, bikovskega semena v vrednosti 18.493,02 € in zaloga sadik v vrednosti 78.206,99 €. Zaloge vrednotimo po nabavnih cenah. Nedokončana proizvodnja spremljamo v drevesnici za sadike in v vzrejališču za bike. Zalogo vrednotimo po proizvajalnih stroških in po plemenski vrednosti živali. Vrednost nedokončane proizvodnje sadik je 351.619,93 €, bikov pa 104.233,79 €. Pri rednem letnem popisu zalog so bila zaznana manjša odstopanja dejanskih količin od knjiženih, zato bomo svetu zavoda predlagali, da se te razlike pokrijejo v breme in dobro zavoda.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti predstavljajo 20,8 % vseh virov sredstev. Kratkoročne obveznosti so na dan 31.12.2025 za 62.817,01 € nižje v primerjavi s stanjem na zadnji dan predhodnega leta.

Prejeti predujmi znašajo 40.307,44 € in predstavljajo prejeta predplačila in preplačila kupcev za blago in storitve zavoda.

Obveznosti do zaposlenih predstavljajo obveznost za obračunano plačo in povračila stroškov delavcem za december 2025. Skupni znesek teh obveznosti je 319.880,05 €. Obveznosti do delavcev predstavljajo 45,7 % kratkoročnih obveznosti.

Obveznosti do dobaviteljev na dan 31.12.2025 znašajo 105.463,32 €.

v €			
konto	vsebina	1.1.2025	31.12.2025
2200	Domači dobavitelji za OS	20.073,47	967,02
2201	Domači dobavitelji za obratna sredstva	87.514,49	86.346,15
2210	Dobavitelji iz EU	82.959,72	18.150,15
	Skupaj	190.547,68	105.463,32

Pri dobaviteljih za osnova sredstva so prikazani računi z zapadlostjo v mesecu januarju 2026. Pri tujih dobaviteljih je zapadlih računov za 18.150,15 €, računi so bili plačani v januarju 2026. Pri domačih dobaviteljih je neplačanih računov z zapadlostjo do 31.12.2025 87.313,17 €.

Druge kratkoročne obveznosti na dan 31.12.2025 znašajo 63.068,26 € in predstavljajo:

- obveznost za prispevke delodajalca, obračunane v decembru in plačane v januarju 46.805,30 €
- obveznost za DDV v višini 12.683,89 €
- obveznost za odtegljaje od plač 1.342,93 €
- obveznosti za podjemne pogodbe 1.341,74 €
- obveznosti za Javni-preživ. sklad 894,40 €

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN znašajo na dan 31.12.2025 23.195,10 €. Nanašajo se na obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države. Obveznosti so zapadle v plačilo v mesecu januarju 2026 in bile tudi poravnane na dan zapadlosti.

Obveznosti iz financiranja imajo konec leta saldo 0. Zavod se je v letu 2025 zadolžil 11-krat pri enotnem zakladniškem računu države in sicer za izplačila plač v obdobju od februarja do decembra 2025 v skupni vrednosti 3.480.000,00 €. Posojila so bila vsa vrnjena na dan zapadlosti in na dan 31.12.2025 ne izkazujemo obveznosti iz tega naslova.

Pasivne časovne razmejitve znašajo na dan 31.12.2025 136.614,07 € in so sestavljene iz:

- 958,00 € obveznosti za izdane darilne bone,
- 4.000,00 € za nefakturirane opravljene storitve,
- 131.656,07 € prejetih sredstev za izvedbo projektov.

Razmejitve predstavljajo uravnavanje prihodkov in odhodkov v obračunskem obdobju glede na dejansko dogajanje in se bodo v naslednjih letih izničile.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Lastni viri sredstev znašajo na dan 31.12.2025 2.622.145,45 € in so za 89.218,82 € višji kot na isti dan predhodnega leta. Povečanje izhaja iz:

1. Presežek prihodkov nad odhodki	+ 128.436,58 €
2. Zmanjšanje za amortizacijo iz namenskih virov	- 114.391,70 €

Rezultat poslovanja-presežek prihodkov znaša 445.983,82 €. V tem rezultatu je vključen tudi rezultat leta 2025 v višini 128.436,58 € **presežka prihodkov nad odhodki. Vodstvo zavoda bo svetu zavoda predlagalo, da se celoten rezultat zavoda iz leta 2025 in predhodnih let, torej 445.983,82 € presežka prihodkov nad odhodki, nameni za investicijsko dejavnost zavoda in pokrivanje morebitnih presežkov odhodkov nad prihodki v naslednjih letih.**

Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje in pripadajoči presežek prihodkov nad odhodki s strani Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije na dan 31.12.2025 znašajo 2.598.320,54 € in so za 89.231,63 € višja kot na dan 31.12.2025 zaradi zgoraj navedenih razlogov.

Konti izvenbilančne evidence izkazujejo 86,11 € sredstev in predstavljajo sredstva in obveznosti za zakupljeno zemljišče od Sklada RS za kmetijska zemljišča.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

od 01.01.2024 - 31.12.2024

v €

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	6.030.301	5.387.515
760	PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	861	5.000.435	4.384.315
	PROIZVODNJE POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	862	84.567	93.944
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	864	945.298	909.256
762	FINANČNI PRIHODKI	865	6.017	8.723
763	DRUGI PRIHODKI	866	55.506	38.598
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	16.447	14.182
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	16.447	14.182
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	6.108.271	5.449.018
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	1.683.706	1.578.207
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	872	380.693	378.150
460	STROŠKI MATERIALA	873	520.236	489.109
461	STROŠKI STORITEV	874	782.777	710.948
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	4.186.249	3.811.472
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	3.129.705	2.854.570
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	877	505.496	438.203
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	551.048	518.699

462	AMORTIZACIJA	879	57.157	61.762
463	REZERVACIJE	880	0	0
465	DRUGI STROŠKI	881	13.799	13.484
467	FINANČNI ODHODKI	882	7.630	6.743
468	DRUGI ODHODKI	883	17.805	1.615
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	7.953	13.624
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	7.953	13.624
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	5.974.300	5.486.907
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	133.972	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	37.889
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	5.535	694
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	128.437	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890)	892	0	38.583
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	105	103
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV KGZS - ZAVOD GO

Naziv podskupine kontov	Plan 2025	Realizacija 2025	Realizacija 2024	Indeks R25/P25	Indeks R25/R24	Absolutna razlika 2025-2024 v €
CELOTNI PRIHODKI	5.700.387,61	6.108.271,48	5.449.018,02	107,16	112,10	659.253,46
PRIHODKI OD POSLOVANJA	5.666.635,09	6.030.300,93	5.387.514,77	106,42	111,93	642.786,16
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	2.354.928,36	2.718.721,35	2.480.107,32	115,45	109,62	238.614,03
Proračun (državni)	3.311.706,73	3.311.579,58	2.907.407,45	100,00	113,90	404.172,13
FINANČNI PRIHODKI	10.291,08	6.017,39	8.722,42	58,47	68,99	-2.705,03
	23.461,44	55.506,17	38.598,42	236,58	143,80	16.907,75
IZREDNI PRIHODKI		16.446,99	14.182,41		115,97	2.264,58
PREVREDNOTOVALNI PRIHODKI						
CELOTNI ODHODKI	5.700.387,61	5.979.834,90	5.487.601,16	104,90	108,97	492.233,74
STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	1.139.924,39	1.303.013,48	1.200.056,90	114,31	108,58	102.956,58
Stroški materiala	506.447,06	520.236,46	489.109,33	102,72	106,36	31.127,13
Stroški storitev	633.477,33	782.777,02	710.947,57	123,57	110,10	71.829,45
STROŠKI DELA	4.105.964,09	4.186.248,76	3.811.471,86	101,96	109,83	374.776,90

Plače	3.139.529,83	3.129.705,00	2.854.570,26	99,69	109,64	275.134,74
Prispevki na plače	489.716,90	505.496,04	438.202,72	103,22	115,36	67.293,32
Regres za LD	144.674,25	218.419,60	135.865,04	150,97	160,76	82.554,56
Povračila stroškov delavcem	276.051,17	274.069,34	327.364,91	99,28	83,72	-53.295,57
Prostovoljno pokojninsko zavarovanje	55.991,94	58.558,78	55.468,93	104,58	105,57	3.089,85
AMORTIZACIJA	90.000,00	57.157,40	61.761,83	63,51	92,54	-4.604,43
DAVEK OD DOHODKA		5.535,21	694,49		797,02	4.840,72
DRUGI STROŠKI	357.393,46	394.491,91	391.633,09	110,38	100,73	2.858,82
FINANČNI ODHODKI	7.105,67	7.630,33	6.743,46	107,38	113,15	886,87
DRUGI ODHODKI		17.805,18	1.615,23		1.102,33	16.189,95
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI		7.952,63	13.624,30		58,37	-5.671,67
PRESEŽEK PRIHODKOV	0	128.436,58				128.436,58
PRESEŽEK ODHODKOV			38.583,14			-38.583,14

Pojasnila k postavkam IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov

ANALIZA PRIHODKOV

Celotni prihodki doseženi v letu 2025 so bili 12,10 % višji od doseženih v letu 2024 in 7,16 % višji od načrtovanih.

Višji prihodki glede na lansko leto so rezultat seštevka višjih prihodkov od prodaje proizvodov in storitev ter trgovskega blaga ter višjih prihodkov iz proračuna v primerjavi s predhodnim letom. Prihodki od prodaje proizvodov in storitev in trgovskega blaga so višji za 9,62 % oziroma za 238.614,03 €. Prihodki iz proračuna so v letu 2025 višji za 13,9 % glede na leto 2024 oziroma za 404.172,13 €.

Prihodki iz poslovanja predstavljajo 98,72 % celotnih prihodkov. Prihodki od poslovanja so bili doseženi z izvajanjem javne službe in tržne dejavnosti. Struktura prihodkov iz poslovanja je bila naslednja: javna služba 63,46 %, lastna dejavnost (prihodki pridobljeni na trgu) 36,54 %. Navedena delitev javne službe in lastne dejavnosti je prikazana v skladu z Pravilnikom o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Ur.l.RS 68/09).

Drugi oz. izredni prihodki so v letu 2025 znašali 55.506,17 €, od tega prihodki med stroškovnimi mesti zavoda znašajo 19.132,79 €, prejete odškodnine v znesku 19.408,00 €, drugi izredni prihodki 15.965,38 €, od tega inventurni viški 11.830,29 €. *Prevrednotovalni prihodki* znašajo 16.446,99 € in predstavljajo unovčene terjatve, za katere smo v preteklih letih oblikovali popravek vrednosti. Finančni prihodki znašajo 6.017,39 € in predstavljajo dividende Deželne banke Slovenije v višini 840,66 € ter obresti Banke Slovenije za sredstva na transakcijskem računu v višini 5.176,73 €.

ODHODKI

Naziv Konta	Plan 2025	Realizacija 2025	Realizacija 2024	Indeks R25/P25	Indeks R25/R24	Absolutna razlika 2025-2024 v €
SKUPAJ STROŠKI MATERIALA	506.447,06	520.236,46	489.109,33	102,72	106,36	31.127,13
Stroški materiala	311.157,35	292.839,40	288.215,64	94,11	101,60	4.623,76
Stroški energije	86.256,53	80.033,61	84.870,10	92,79	94,30	-4.836,49
Nadomestni deli za OS	24.446,55	35.089,47	29.575,06	143,54	118,65	5.514,41
Odpisi DI in embalaže	8.835,24	16.330,97	9.046,88	184,84	180,51	7.284,09
Stroški strokovne literature	2.936,21	3.053,76	3.218,21	104,00	94,89	-164,45
Pisarniški material	16.167,10	11.507,47	17.043,41	71,18	67,52	-5.535,94
Drugi stroški materiala	56.648,08	81.381,78	57.140,03	143,66	142,43	24.241,75
SKUPAJ STROŠKI STORITEV	633.477,33	782.777,02	710.947,57	123,57	110,10	71.829,45
Stroški stor. opravlj. dejavnosti	229.261,14	310.506,14	290.887,39	135,44	106,74	19.618,75

Stroški tek.vzdrževanja	59.887,90	94.699,35	71.436,27	158,13	132,56	23.263,08
Stroški najemnin	99.253,67	104.401,33	105.803,85	105,19	98,67	-1.402,52
Stroški varovanja	12.496,96	13.230,93	12.456,36	105,87	106,22	774,57
Stroški zavarov. in plačil. prometa	37.274,96	55.700,49	27.138,61	149,43	205,24	28.561,88
Stroški intelektualnih storitev	6.714,50	16.063,78	18.814,17	239,24	85,38	-2.750,39
Stroški komunalnih storitev	27.289,20	27.596,81	25.123,23	101,13	109,85	2.473,58
Stroški v zvezi z delom	90.973,25	67.150,87	73.728,88	73,81	91,08	-6.578,01
Stroški storitev fizičnih oseb	37.063,12	52.552,79	45.381,13	141,79	115,80	7.171,66
Reprezentanca	11.605,55	10.169,40	11.151,92	87,63	91,19	-982,52
Stroški drugih storitev	21.657,08	30.705,13	29.025,76	141,78	105,79	1.679,37
AMORTIZACIJA	90.000,00	57.157,40	61.761,83	63,51	92,54	-4.604,43
SKUPAJ STROŠKI DELA	4.105.964,09	4.186.248,76	3.811.471,86	101,96	109,83	374.776,90
Plače	3.139.529,83	3.129.705,00	2.854.570,26	99,69	109,64	275.134,74
Prispevki na plače	489.716,90	505.496,04	438.202,72	103,22	115,36	67.293,32
Regres za Letni dopust	144.674,25	218.419,60	135.865,04	150,97	160,76	82.554,56
Povračila stroškov delavcev	276.051,17	274.069,34	327.364,91	99,28	83,72	-53.295,57
Prostovoljno pokojninsko zavarovanje	55.991,94	58.558,78	55.468,93	104,58	105,57	3.089,85
DRUGI STROŠKI	357.393,46	394.491,91	391.633,09	110,38	100,73	2.858,82
DAVEK OD DOHODKA		5.535,21	694,49			4.840,72
ODHODKI FINANCIRANJA	7.105,67	7.630,33	6.743,46		113,15	886,87
DRUGI ODHODKI		17.648,07	1.615,23		1.092,60	16.032,84
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI		8.109,74	13.624,30		59,52	-5.514,56
SKUPAJ	5.700.387,61	5.979.834,90	5.487.601,16	104,90	108,97	492.233,74

ANALIZA ODHODKOV

Celotni odhodki znašajo 5.979.834,90 €, drugi odhodki 17.648,07 €, prevrednotovalni odhodki 8.109,74 €, finančni odhodki 7.630,33 €. V primerjavi z doseženimi odhodki v preteklem letu so odhodki višji za 8,97 %, v primerjavi z načrtovanimi pa za 4,90 %.

Odhodki iz poslovanja so znašali 5.940.911,55 €. Nastali so pri izvajanju javne službe in tržne dejavnosti in so po glavnih postavkah naslednji:

Stroški materiala so v letu 2025 znašali 282.839,40 € in so 6,36 % višji kot v letu 2024 in 2,72 % višji od načrtovanih za leto 2025. Stroški materiala so višji za 1,6 %.

Stroški storitev so v letu 2025 znašali 782.777,02 € in so bili za 10,10 % višji kot v letu 2024 in 23,57 % višji od načrtovanih za leto 2025. Glede na predhodno leto so višji stroški stroitev opravljanja dejavnosti za 19.618,75 €, stroški tekočega vzdrževanja za 23.263,08 €, stroški zavarovanj in plačilnega prometa za 28.561,88 €. Nižji stroški storitev kot v letu 2024 so stroški najemnin, stroški intelektualnih storitev in stroški v zvezi z delom.

Amortizacija neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2025 v breme odhodkov zavoda znaša 57.157,40 € in je 7,46 % nižja kot v letu 2024. Amortizacija se je gibala v skladu z investicijsko dejavnostjo v letu 2025.

Stroški dela v letu 2025 znašajo 4.186.248,76 € in so 9,83 % oziroma za 374.776,90 € višji kot v letu 2024. Stroški dela predstavljajo 70,0 % vseh odhodkov zavoda. Višji stroški dela so posledica rasti plač po predpisanih obrokih ter izplačila zimskega regresa, ki pa je bil v celoti povrnjen s strani države. V letu 2025 je bilo izplačanih odpravnin v višini 19.411,91 €. V letu 2025 je bilo na zavodu na podlagi delovnih ur 105 zaposlenih.

Drugi stroški, ki predstavljajo nabavno vrednost prodanega trgovskega blaga, vplačila v invalidski sklad, ker zavod ne izpolnjuje kvote invalidov, ter nagrade dijakom in študentom za praktično delo so bili v letu 2025 za 0,73 % višji kot v letu 2024.

Finančni odhodki v letu 2025 znaša strošek obresti od posojil 7.630,33 €.

Drugi odhodki v letu 2025 znašajo 17.805,18 €, od tega je inventurnih manjkov 6.947,90 €, prejetih računov za leto 2024 v višini 10.646,54 €.

Prevrednotovalni odhodki: V letu 2025 je bilo oblikovanih za 8.109,74 € popravkov vrednosti terjatev, ki so bile na dan 31.12.2025 zapadle za več kot 60 dni, torej od 31.10.2025.

Razlika med prihodki in odhodki izkazuje presežek prihodkov v skupnem znesku 128.436,58 €. Zavod je v letu 2025 dosegel presežek odhodkov nad prihodki pri opravljanju javnih dejavnosti zavoda.

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov od 01.01.2025 - 31.12.2025

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	3.480.000	1.800.000
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+557+558)	551	3.480.000	1.800.000
5001	Najeti krediti pri bankah	552	0	0
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0	0
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	3.480.000	1.800.000
del 5003	Najeti krediti pri proračunih občin	555	0	0
del 5003	Najeti krediti pri javnih skladih	557	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0	0
501	ZADOLŽEVANJE V TUJINI	559	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	3.480.000	1.800.000
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+567+568)	561	3.480.000	1.800.000
5501	Odplačila kreditov bankam	562	0	0
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0	0
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	3.480.000	1.800.000
del 5503	Odplačila kreditov proračunom občin	565	0	0
del 5503	Odplačila kreditov javnim skladom	567	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0	0

551	ODPLAČILA DOLGA V TUJINO	569	0	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0	0
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0	0
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	0	0
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	111.574	48.096

Iz izkaza je razvidno, da se je zavod v letu 2025 zadolžil za 3.480.000 € pri Enotnem zakladniškem računu za izplačilo plač v obdobju od februarja do decembra 2025. Zadolžili smo se 11-krat v trajanju meseca dni. Zavod je posojila do konca leta vrnil.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
od 01.01.2025 - 31.12.2025

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			ZNESEK-Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK-Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	4.704.818	1.325.483
760	PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	661	4.482.247	518.189
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	662	0	106.695
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	663	22.127	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	664	244.698	700.600
762	FINANČNI PRIHODKI	665	4.232	1.786
763	DRUGI PRIHODKI	666	17.679	37.828
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	10.901	5.546
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	10.901	5.546
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	4.737.629	1.370.642
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	1.115.154	568.552
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	672	176.278	204.415
460	STROŠKI MATERIALA	673	341.776	178.461

461	STROŠKI STORITEV	674	597.101	185.676
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	3.598.380	587.868
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	2.697.843	431.862
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	677	434.105	71.391
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	466.433	84.615
462	AMORTIZACIJA	679	22.282	34.876
463	REZERVACIJE	680	0	0
465	DRUGI STROŠKI	681	10.411	3.388
467	FINANČNI ODHODKI	682	6.244	1.386
468	DRUGI ODHODKI	683	9.961	7.845
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	4.255	3.698
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	4.255	3.698
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	4.766.686	1.207.614
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	0	163.028
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	29.057	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	5.535
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	0	157.493
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690)	692	29.057	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

PRIHODKI PO VRSTAH DEJAVNOSTI Z VKLJUČENIM FINANČNIM NAČRTOM 2025

	VRSTA PRIHODKA	Plan 2025	Realizacija 2025	Realizacija 2024	Indeks R25/P25	Indeks R25/R24	Absolutna razlika 2025-2024 v €
	JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA	1.969.115,28	2.129.393,22	1.936.035,47	108,14	109,99	193.357,75
131710	Javna služba kmetijskega svetovanja	1.489.423,80	1.489.423,80	1.335.606,81	100,00	111,52	153.816,99
	Ostale naloge po ceniku ministra MKGP	151.712,05	123.774,61	136.726,13	81,59	90,53	-12.951,52
	Ostali prihodki svet.službe (D: drugi prihodki oddelka JSKS, T: tržni del istovrstne dejavnosti)	208.753,02	473.703,41	462.332,36	226,92	102,46	11.371,05
	PRP-JN	119.226,41	42.491,40	1.370,17	35,64	3101,18	41.121,23
	JAVNA SLUŽBA ŽIVINOREJA	1.519.304,34	1.555.306,44	1.331.710,98	102,37	116,79	223.595,46
540610	Strokovne naloge v živin. proizvodnji	785.599,04	785.585,28	686.663,33	100,00	114,41	98.921,95
130029	Identif. in reg. govedi - država	1.063,94	1.074,56	1.115,87	101,00	96,30	-41,31
	Zrejališče plemenskih bikov	212.075,44	209.828,42	175.969,68	98,94	119,24	33.858,74
	Identif. in reg. živali	182.482,44	191.995,16	173.528,15	105,21	110,64	18.467,01
	Laboratorij	217.314,34	236.086,49	210.681,87	108,64	112,06	25.404,62
	Drugi prihodki živinorejske službe	120.769,14	130.736,53	83.752,08	108,25	156,10	46.984,45
	SADJARSKO VINOGRADNIŠKI CENTRI	653.385,00	688.087,60	577.748,83	105,31	119,10	110.338,77
200019	JAVNA SLUŽBA V SADJARSTVU	228.694,87	228.694,86	212.684,31	100,00	107,53	16.010,55
200020	JAVNA SLUŽBA V VINOGRADNIŠTVU	236.039,34	236.039,34	197.448,10	100,00	119,55	38.591,24
	Centri - lastna dejavnost	188.650,79	223.353,40	167.616,42	118,40	133,25	55.736,98
	VARSTVO RASTLIN	581.673,57	591.543,89	500.011,65	101,70	118,31	91.532,24
130050	Analiza vzetih vzorcev inšpekcije in izvedenci	2.000,00	2.000,00	2.000,00	100,00	100,00	0,00
130053	Javna služba zdravstvenega varstva rastlin	318.120,00	318.120,00	218.120,00	100,00	145,85	100.000,00
130036	Javna pooblastila zdravstvenega varstva rastlin	105.820,00	105.820,00	105.820,00	100,00	100,00	0,00
221069	UKREPI ZA VARSTVO RASTLIN 15-20-EU	14.545,00	13.963,33	18.127,00	96,00	77,03	-4.163,67
221070	UKREPI ZA VARSTVO RASTLIN 15-20-SLO	80.595,00	87.572,72	91.473,00	108,66	95,74	-3.900,28
130033	FFS				0,00	#DEL/0!	0,00
	Varstvo rastlin - lastna dejavnost	39.059,46	64.067,84	64.471,65	164,03	99,37	-403,81
	AGŽL	43.409,69	43.285,69	38.349,03	99,71	112,87	4.936,66
142910	Spremljanje dozorevanja grozdja	43.409,69	40.509,69	35.509,69	93,32	114,08	5.000,00
142910	Kontrola kakovosti grozdja za vrhunska vina		2.776,00	2.839,34		97,77	-63,34
	LASTNA DEJAVNOST - TRG	1.197.470,93	1.022.684,09	1.005.173,67	85,40	101,74	17.510,42
	Pogodbe z občinami	2.500,00	0,00	0,00			0,00

	KIS	12.520,13	0,00	0,00	0,00		0,00
	Območne enote	750,16	1.188,75	488,38	158,47	243,41	700,37
	Knjigovodstvo in davčno svetovanje	55.061,40	66.004,98	99.706,98	119,88	66,20	-33.702,00
	Drevesnica	624.000,00	725.650,39	683.521,58	116,29	106,16	42.128,81
	Najemnine in drugo	2.031,60	0,00	0,00	0,00		0,00
	Agroživilski laboratorij	246.293,61	229.839,97	221.456,73	93,32	103,79	8.383,24
	FINANČNI PRIHODKI	10.291,08	6.017,39	7.207,56			-1.190,17
	IZREDNI PRIHODKI	23.461,44	55.506,17	38.598,42	236,58	143,80	16.907,75
	PREVERDNOVOTALNI PRIHODKI	7.053,01	16.446,99	14.182,41	233,19	115,97	2.264,58
	SKUPAJ PRIHODKI	5.700.387,61	6.108.271,48	5.449.018,02	107,16	112,10	659.253,46

Pojasnila k IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti je narejen v skladu z 23. členom pravilnika o letnih poročilih. V tem izkazu podatke o dejavnostih zavoda razvrstimo po vrstah dejavnosti in sicer dejavnosti, ki jih zavod opravlja kot javno službo in tržno dejavnost. Kot kriterij delitve na javno in tržno dejavnost je zavod uporabil pri prihodkih sodila, ki jih je opredelilo resorno ministrstvo pri pripravi finančnih načrtov in letnih poročilih zavodov, ki delujejo v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Prihodki iz izvajanja javne službe so sledeči:

Preko Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije se financirajo dejavnosti:

V €

Javna kmetijsko svetovalna služba	PP 131710	1.489.423,80
Strokovne naloge v živinoreji	PP 546010	785.585,28
Identifikacija in registracija živali	PP 130029	1.074,56
Skupaj		2.276.083,64

Iz proračuna ministrstva za kmetijstvo je zavod pridobil sledeča javna sredstva za izvajanje javne službe, na podlagi izdanih zahtevkov:

Oddelek za varstvo rastlin PP (130053, 130036, 221069, 221070)	527.476,05
Sadjarski center Bilje PP 200019	228.694,86
Selekcijsko trsničarsko središče PP 200020	236.039,34
Spremljanje dozorevanja grozdja in ugotavljanje kakovosti grozdja za vrhunsko vino (PP 142910)	40.509,69
Skupaj	1.032.719,94

Drugi prihodki izvajanja javne službe

Na podlagi pojasnil Ministrstva za kmetijstvo posredovanih preko Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije spadajo med prihodke izvajanja javne službe tudi vsi prihodki prodanih proizvodov in storitev, ki jih sicer plačajo v celoti ali deloma uporabniki storitev, vendar so bile te storitve izvedene v okviru javne službe kmetijskega svetovanja ali javne službe strokovnih nalog v živinoreji. Ti prihodki pa so bili sledeči:

Izpolnjevanje in kontrole obrazcev za plačila v kmetijstvu v okviru Kmetijsko svetovalne službe	123.774,61
Program razvoja podeželja -PRP-ji in JR	42.491,40
Ostali prihodki Kmetijsko svetovalne službe	473.703,41
Vzrejališče plemenskih bikov	209.828,42
Identifikacija in registracija živali	191.995,16
Mlečni laboratorij	236.086,49
Drugi prihodki oddelka živinoreje	130.736,53
Skupaj	1.408.616,02

Po navodilu resornega ministrstva so prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu samo prihodki »Lastne dejavnosti« in lastne dejavnosti centrov in varstva rastlin in so v letu 2025 znašali 1.202.973,17 €.

REZULTATI PO ODDELKIH

NAZIV	PRIHODKI 2025	ODHODKI 2025	REZULTAT 2025
SVETOVALNA SLUŽBA	2.139.135,60	2.238.916,37	-99.780,77
ODDELEK ŽIVINOREJE	1.574.585,30	1.507.157,93	67.427,37
AGROŽIVILSKI LABORATORIJ	294.369,59	290.031,55	4.338,04
STS - VRHPOLJE	313.613,87	269.154,67	44.459,20
SADJARSKI CENTER	277.019,70	280.700,88	-3.681,18
ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN	592.052,64	490.459,48	101.593,16
OLJKARSKI CENTER	107.208,42	109.939,74	-2.731,32
DREVESNICA	740.991,85	692.059,04	48.932,81
OSTALO	69.294,51	101.415,24	-32.120,73
SKUPAJ	<u>6.108.271,48</u>	<u>5.979.834,91</u>	<u>128.436,58</u>

Oddelek za kmetijsko svetovanje

Proračunsko financiranje oddelka ne pokrije vseh nastalih stroškov oddelka pri izvajanju nalog javne službe, tako da je zaračunavanje del nalog, ki jih izvaja oddelek neposrednim uporabnikom teh storitev ter sodelovanje pri projektih nujen pogoj za nemoteno poslovanje oddelka.

Prihodki izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja iz PP 131710 so v letu 2025 znašali 1.489.423,80 € in so bili za 153.816,99 € višji kot v letu 2024, prihodki iz cenika ministra 123.774,61 €. Prihodki »neproračunske« dejavnosti oddelka so znašali 473.703,41 €. Zajemali so prihodke iz projektov, izvedbe tečajev, predavanj, izobraževanj, izdelave poslovnih načrtov in vlog za kandidiranje kmetij na razpisih, vodenje fadn knjigovodstva na kmetijah in drugi prihodki. Odhodki oddelka so znašali 2.238.916,37 € in so bili 223.077,19 € višji kot v letu 2024 zaradi višjih stroškov storitev, materiala in višjih stroškov dela. Presežek odhodkov nad prihodki oddelka je v letu 2025 znašal 99.780,77 € in je za 24.891,29 € slabši od rezultata v letu 2024.

Oddelek za živinorejo

Oddelek živinoreje je dosegel presežek prihodkov nad odhodki v višini 68.826,52 €. Oddelek je rezultat izboljšal za 95.586,40 € v primerjavi z letom 2024. Oddelek je v letu 2025 prejel iz PP 540610 785.585,28 €, kar je za 98.921,95 € več kot v letu 2024. Iz PP 130029 so realizirali 1.074,56 €, »ne proračunski prihodki pa so znašali 768.646,60 €. Oddelek je tako skupaj ustvaril 1.555.306,44 € prihodkov.

Odhodki oddelka živinoreje so v letu 2025 znašali 1.505.758,78 €, kar je za 126.559,21 € več kot v letu 2024. Oddelek živinoreje je posloval z nižjimi stroški storitev kot v letu 2024, predvsem zaradi nižjih stroškov krmil in manj vhlavljenih telet.

Oddelek Sadjarski center Bilje

Sadjarski center v Biljah je dosegel presežek odhodkov v znesku 3.681,18 € zaradi višjih stroškov storitev in dela kot v letu 2024.

Oddelek Selekcijsko trsničarsko središče Vrhopolje

Oddelek je dosegel 45.381,75 € presežka prihodkov nad odhodki kot posledica prodane velike količine cepljenk.

Oddelek Poskusni center za oljkarstvo

Oddelek je dosegel presežek odhodkov v znesku 2.731,32 €.

Oddelek za varstvo rastlin

Oddelek varstva rastlin je ustvaril presežek prihodkov v znesku 103.701,27 €.

Oddelek Agroživilski laboratorij

Agroživilski laboratorij je v letu 2025 realiziral 4.428,06 € presežka prihodkov nad odhodki. Pozitiven rezultat je posledica dviga rasti prihodkov in padca stroškov kot rezultat aktivnega pristopa k reševanju večletne problematike negativnega rezultata oddelka.

Oddelek Drevesnica Bilje

Drevesnica Bilje je v letu 2024 dosegla 49.948,19 € presežka prihodkov.

Pri *ostali dejavnosti*, ki obsegajo tržno dejavnost oddelka finance in računovodstvo, delovanje območnih enot ter nepokrite odhodke projektnega oddelka, smo dosegli presežek odhodkov za 32.120,74 €. Pri tržni dejavnosti oddelka finance in računovodstvo smo ustvarili 8.645,93 € presežka prihodkov.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

od 01.01.2025 - 31.12.2025

v EUR s centi

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekečega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	5.728.570	5.328.689
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	4.781.486	4.445.798
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	3.620.408	3.540.017
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	3.401.210	3.200.645
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	3.280.548	3.093.574
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	120.662	107.071
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	26.047	7.132
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	16.032	7.132
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	10.015	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov, javnih agencij in javnih zavodov (414+415+416+417)	413	18.564	44.995
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za tekočo porabo	416	18.564	44.995
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za investicije	417	0	0
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU IN IZ DRUGIH DRŽAV	419	174.587	287.245
	B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+488+489+490+429+430)	420	1.161.078	905.781

del 7102	Prihodki od obresti	422	4.232	7.855
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	841	0
7103	Prihodki od premoženja	487	2.755	2.032
7141	Drugi nedavčni prihodki	424	1.153.251	895.894
72	KAPITALSKI PRIHODKI	425	0	0
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	426	0	0
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	427	0	0
782	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV	488	0	0
783	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ KOHEZIJSKEGA SKLADA	489	0	0
784	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU ZA IZVAJANJE CENTRALIZIRANIH IN DRUGIH PROGRAMOV EU	490	0	0
786	OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU	429	0	0
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ IN IZ DRUGIH DRŽAV	430	0	0
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	947.084	882.891
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	945.298	882.891
del 7102	Prihodki od obresti	433	1.786	0
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	5.840.144	5.376.785
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	4.460.322	4.441.666
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	2.702.129	2.799.500
del 4000	Plače in dodatki	440	1.936.085	1.859.722
del 4001	Regres za letni dopust	441	109.142	126.275
del 4002	Povračila in nadomestila	442	360.854	510.838
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	55.645	54.828
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	0
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	240.404	247.837
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+491+452)	447	344.054	408.053

del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	160.320	190.977
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	118.836	167.060
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.087	1.295
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	1.812	2.357
del 4014	Prispevek za dolgotrajno oskrbo	491	18.115	0
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	43.884	46.364
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+463)	453	1.199.968	1.114.504
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	639.447	599.516
del 4021	Posebni material in storitve	455	47.191	47.060
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	133.508	125.603
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	70.768	75.317
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	64.416	71.744
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	73.398	50.532
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	100.440	94.533
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	70.800	50.199
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	464	0	0
404	PLAČILA TUJIH OBRESTI	465	0	0
410	SUBVENCije	466	0	0
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	467	0	0
412	TRANSFERI NEPRIDOBITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	468	0	0
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	469	0	0
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	214.170	119.609
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	895	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	40.480	15.116
4202	Nakup opreme	473	82.389	48.181

4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	29.630
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	475	61.844	24.320
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	18.558	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	8.077	2.362
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	479	1.928	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	1.379.822	935.119
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	816.283	433.985
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	129.228	81.666
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	434.311	419.468
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	0	0
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	111.574	48.096

Pojasnila k postavkam IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Presežek odhodkov nad prihodki po načelu denarnega toka v letu 2025 znaša 111.574 €.

Notranja revizija:

Revizijo finančno računovodskega poslovanja zavoda bo opravila družba M revizija in svetovanje, d.o.o. V letu 2025 bodo predmet revidiranja sledeča področja:

1. Letno poročilo 2025
2. Davčno tveganje z vidika davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2025
3. Notranje kontrole na področju:
 - Notranje kontrole na področju evidenčnega knjiženja

Zaključek

1. Ostanek presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2025 in preteklih let bodo zavodu omogočili investicijsko dejavnost zavoda in pokritje morebitnega presežka odhodkov.
2. Zavod mora izvajati mednarodne in domače projekte ter povečati tržne prihodke za nemoteno poslovanje zavoda v letu 2025.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljih v primerjavi z načrtovanimi cilji iz finančnega načrta za leto 2025, doseženimi cilji v letu 2025 ter ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja po oddelkih

ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE

Za oddelek svetovalne službe je bilo v letu 2025 načrtovano 1.969.115,28 € rednih prihodkov, uresničeno pa jih je bilo 2.129.393,22 €. Minimalni odhodki oddelka (zakonsko določeni stroški dela ter minimalni stroški materiala in storitev, ki omogočajo delovanje oddelka), pri sedanjih organizacijskih

sestavi znašajo v letu 2025 2.238.916,37 €. Odhodki oddelka so se v letu 2025 pokrivali s sledečimi prihodki oziroma viri sredstev:

1.489.423,80	Javna služba kmetijskega svetovanja
123.774,61	Izpolnjevanje in kontrola obrazcev-cenik ministra
473.703,41	Ostali prihodki - projekti
42.491,40	PRP in JR
2.129.393,22	Skupaj

V oddelku že od leta 2012 nastaja strukturno neskladje med odhodki in prihodki, ki se je letos pokrilo z izvedbo projektov in drugimi prihodki iz neproračunske dejavnosti oddelka, 99.780,77 € pa so pokrili drugi oddelki zavoda.

ODDELEK ŽIVINOREJE

Oddelek živinoreje je načrtoval 1.519.304,34 € prihodkov iz poslovanja za leto 2025, od tega iz PP 540610 za opravljanje javne službe 785.599,04 €, 1.063,94 € iz PP 130029 za registracijo živali ter 768.646,60 € drugih »neproračunskih« prihodkov (projekti, prodaja ušesnih znamk za govedo in drobnico, bikcev, bikovskega semena, pripomočkov za sirarstvo ter storitev mlečnega laboratorija). Načrtovano je bilo uresničeno na javnem in tržnem delu delovanja oddelka.

ODDELKI CENTROV

Za javno financirano delovanja Sadjarskega centra, Seleksijsko trsničarskega središča in je bilo v finančnem načrtu za leto 2025 predvideno 464.734,21 €, ki so bila glede na vsa opravljena dela tudi v celoti izkoriščena. Centri so za leto 2025 načrtovali 188.650,79 € prihodkov iz lastne dejavnosti, realizirali pa so jih 188.650,79 €.

ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN

Finančni načrt oddelka za varstvo rastlin je za delovanje oddelka v letu 2025 predvideval 560.139,46 € prihodkov iz proračunskih postavk 130050, 130036, 221069, 180041, 130033 in 130053 ter lastne dejavnosti. Oddelek je zadane mu naloge v celoti tudi realiziral.

LASTNA DEJAVNOST

V sklopu lastne dejavnosti je Drevesnica preseгла načrtovane prihodke za 16,29 % od načrtovanih. Agroživilski laboratorij je v letu 2025 načrtoval 246.294 € rednih prihodkov, dosegel pa jih je 229.839,97 € ter dosegel pozitiven rezultat.

ZAKLJUČEK

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica je leto 2025 zaključil s presežkom prihodkov nad odhodki v skupnem znesku **128.436,58 €**.

KAZALNIKI GOSPODARNOSTI

a) kazalnik gospodarnosti (v €)

	Leto 2025	Leto 2024	indeks
Prihodki	6.108.271,48	5.449.018,02	112,10
Odhodki	5.979.834,90	5.487.601,16	108,97
Kazalnik	1,02	0,99	102,87

b) stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov (v €)

	Leto 2025	Leto 2024	indeks
Stroški dela	4.186.248,76	3.811.471,86	109,83
Prihodki od posl.	6.030.300,93	5.387.514,77	111,93
Kazalnik	0,69	0,71	98,13

c) stopnja materialne stroškovnosti posl. prihodkov (v €)

	Leto 2025	Leto 2024	indeks
Stroški materiala in storitev	1.697.505,39	1.591.689,99	106,65
Prihodki od posl.	6.030.300,93	5.387.514,77	111,93

Kazalnik	0,28	0,30	95,28
----------	------	------	-------

Iz kazalnikov je razvidno, da se je zavodu v letu 2025 izboljšala gospodarnost poslovanja, kot tudi delovna učinkovitost ter materialna učinkovitost. Kljub rasti stroškov je zavod povečal učinkovitost.

Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora posrednega uporabnika

Notranjo revizijo je v letu 2024 opravila revizijska hiša M-Revizija in svetovanje, d.o.o., ki je revidirala Letno poročilo 2022, davčno tveganje z vidika davka od dohodkov pravnih oseb, ter notranje kontrole na področju izdajanja računov za Mlečni laboratorij, Oddelek živinoreje. Iz revizijskega poročila je razvidno, da nepravilnosti in pomanjkljivosti na revidiranih področjih niso bile ugotovljene.

Nastanek morebitnih nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa

Nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa v letu 2025 ni bilo.

Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi in zakaj niso bili doseženi

Zastavljene cilje smo dosegli.

Dosegli smo cilj pozitivno poslovne zavoda.

Cilj povečanja proračunskega financiranja oddelka za kmetijsko svetovanje in oddelka za živinorejo za opravljanje javne službe in nalog smo dosegli. Na obeh oddelkih smo zagotovili dodatna sredstva, ki so pomembno prispevala končnemu rezultatu zavoda.

Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem na kmetijstvo, gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora

Ekonomski položaj kmetijstva se še vedno poslabšuje. Delovanje zavoda pa je neposredno povezano z uspehom gospodarjenja kmetijskih gospodarstev. Ekonomski in socialni problemi vedno bolj postajajo osrednji problem podeželja. Prav na teh področjih se zavod s svojimi strokovnimi službami aktivno vključuje, predvsem z različnimi razvojnimi programi, kot tudi z nudenjem pomoči kmetom pri pridobivanju subvencij in izvajanjem ukrepov kmetijske politike.

V Tabeli 1 je za Zavod prikazano št. sistemiziranih delovnih mest po veljavni sistemizaciji na dan 31.12.2025, po notranje organizacijski strukturi, število zaposlenih na dan 31.12.2025 ter izobrazbena struktura v letu 2025 in viri financiranja.

TABELA 1: Zaposleni na Zavodu po notranji organizacijski strukturi

Organizacijska struktura	Število sistemiziranih delovnih mest	Število zaposlenih 31.12.2025	Število planiranih zaposlenih 1.1.2027	Izobrazbena struktura zaposlenih v letu 2025	Predvideni vir financiranja v letu 2025
Vodstvo Zavoda	3				
Direktor		1	1	1-VIII	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Namestnik direktorja					
Oddelek Splošni posli	11	3	3	1-VII/2, 1-VII/1 1-IV	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Oddelek Finance in računovodstvo	7	4	4	1-VII/2, 1-VII/1, 2-V	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Oddelek za kmetijsko svetovanje	100	42,05	42,05	0,8-X, 2-VIII, 30,25-VII/2, 8-VII/1, 1-VI	PP-131710, delno iz lastnih prihodkov

Oddelek za živinorejo	45	19,125	19,125	4,75-VII/2, 1,50-VII/1, 0,5-VI, 8,875-V, 3,50-IV	PP-540610, PP-130029, delno rejci, delno lastna sredstva
Oddelek za gozdarsko svetovanje	4				
Računovodstvo kmetij		1,75	1,75	1,75-V	lastna dejavnost
Oddelek Sadjarski center Bilje	10	4,75	4,75	1,75-VII/2, 1-VII/1, 1-V, 1-IV	PP-200019, delno lastna sredstva
Oddelek Seleksijsko trsničarko središče Vrhpolje	11	3	3	2-VII/2, 1-VII/1	PP-200020, delno lastna sredstva
Oddelek Poskusni center za oljkarstvo	4	1,7	1,7	0,2-X, 1-IX, 0,5-VII/2	PP-140026, delno lastna sredstva
Oddelek Drevesnica Bilje	23	9,0	9,0	1-VII/2, 2-VII/1, 1-VI, 3-V, 2-IV	lastna dejavnost
Raziskovalni oddelek	9				
Projektni oddelek	22	4,75	4,75	2-IX, 1-VIII, 1,75-VII/2	lastna dejavnost
Oddelek za varstvo rastlin	18	10	10	3-IX, 4-VII/2, 2-VII/1, 1-V	PP 130053, 130036, 130050, 180040, 180041, delno lastna sredstva
Oddelek Agroživilski laboratorij	11	4,25	4,25	2-VII/2, 0,75-VII/1, 1,5-V	lastna sredstva, delno PP200021
SKUPAJ	278	108,375	108,375		

Pojasnila k Tabeli 1: Podatki prikazujejo polne delovne moči. V tabeli so prikazane polne delovne moči kar pomeni, da zaposleni za polovični delovni čas predstavlja samo polovico delovne moči. Zajete so tudi zaposlitve, pri katerih gre za popolnitev delovnega časa zaposlenega, ki dela krajši delovni čas od polnega na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali ki za določen čas nadomešča začasno odsotnega zaposlenega zaradi starševskega varstva ali bolniške nad 30 dni.

Manjša opravila, za katera ni možno skleniti pogodbe o zaposlitvi, vključno s sezonskimi deli v kmetijstvu, bodo opravljena s pogodbo o delu ali z delom preko študentskega servisa. Tudi v bodoče bomo skrbno pristopali k varovanju zdravja zaposlenih in potrebnemu funkcionalnemu izobraževanju.

Investicijska vlaganja

V letu 2025 je zavod aktiviral za **302.226,15 €** neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev.

Viri aktiviranih sredstev so bili sledeči (v €):

ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE-PP131710	12.123,50
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE-NAKAVO	2.213,08
ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN-PP130053	17.944,87
ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN-MNOŽIČNO LOVLJENJE	1.621,80
ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN-PP130053	6.758,80
ODDELEK ZA ŽIVINOREJO-MONG	6.015,00

SCB in STS PP 200019 in 200020 in PCO	80.000,00
DREVESNICA – OBČINA MIREN-KOSTANJEVICA	4.000,00
LASTNA DEJAVNOST-amortizacijska sredstva	171.501,61
Skupaj	302.226,15

Sredstva smo namenili za (v €):

1. Službeno vozilo, sonda za vzorčenje tal	KSS	18.407,11
2. Stroj za polnjenje lončkov, mešalec substratov, namakanje mrežnik, zunanja ureditev	DRE	44.525,44
3. Menjava strehe stara šola, računalniška oprema, druga oprema	UPR	52.327,56
4. Popravilo tekočinski kromatograf, druga oprema	AŽL	8.006,14
5. Urejanje dodatne pisarne – laboratorija, vlaganja v bazni vinograd in vinograd Pouzelce	STS	31.199,23
6. Prikolica, urejanje vzrejališča, druga oprema	ŽIV	33.269,64
7. Samohodna obiralna ploščad – delno, investicije v mrežnik II, komora, druga oprema	SCB	45.504,72
8. Službeno vozilo, svetlobne vabe, meteorološke postaje, prognostični modul, druga oprema	OVR	64.923,37
9. Službeni mobilni telefon	PROJEKT	36,60
10. Infaco škarje, laboratorijska omara, druga oprema	PCO	4.026,34
Skupaj		302.226,15

Uprava

Delo uprave je potekalo skladno s sprejetim programom dela in finančnim načrtom ob upoštevanju vse predmetne zakonodaje ter v tesnem sodelovanju z vodstvom ustanovitelja.

Pri vodenju smo upoštevali sklepe kolegija direktorice ter sveta zavoda. Osredotočili smo se na zniževanje stroškov, zagotavljanje tekoče likvidnosti za poravnavo vseh obveznosti in redno izplačilo plač. Za izvajanje nabav materiala in storitev smo vodili potrebne postopke skladno z Zakonom o javnem naročanju. Za izvedbo vseh potrebnih investicij smo pripravljali potrebne finančne ocene za zagotavljanje potrebnih finančnih sredstev. Uprava je, poleg svojih rednih nalog, zagotavljala podporo vsem organizacijskim delom zavoda, zbornici in območnim enotam zbornice na vodstvenem, finančno-računovodskem, splošno-kadrovskem in pravnem področju.

Oddelek finance in računovodstvo je po pogodbi izvajal še finančno računovodske storitve za dve zunanji pravni osebi ter šestindvajset kmetij. Direktorica je po funkciji opravljala še vodenje OE KGZS Nova Gorica ter usklajevala delo in sodelovala na sestankih OE Koper in OE Postojna.

V veliki meri je bilo delo uprave, skupno z odgovornimi nosilci vodstvenih funkcij, usmerjeno v povezovanje in sodelovanje s sorodnimi domačimi in tujimi institucijami, državnimi organi in lokalnimi skupnostmi. Uspešno vodimo številne evropske projekte, preko katerih je naše sodelovanje z drugimi institucijami še tesnejše.

Uprava je sproti pripravljala vsa potrebna gradiva za svet zavoda. Svet zavoda se je v letu 2025 sestal na dveh rednih sejah. Na rednih sejah je svet zavoda sprejel Letno poročilo za leto 2024 in sprejel Program dela Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica za leto 2026. Veliko dodatnega dela je bilo potrebnega za sprotne poročanje na KGZS in MKGP po metodologiji za spremljanje dela in poslovanja posameznih javnih služb.

ZAKLJUČEK

Poslovno leto 2025 je bilo za Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica uspešno, saj smo leto zaključili s pozitivnim poslovnim rezultatom v višini 133.971,79 EUR pred davkom od dohodka pravnih oseb, kar predstavlja pomembno utrditev finančne stabilnosti zavoda ter potrjuje učinkovitost sprejetih poslovnih ukrepov in dosledno izvajanje sanacijskega načrta izpred dveh let.

V letu 2025 smo uspeli povečati obseg sredstev na vseh javnih službah, kar je pomembno prispevalo k izboljšanju poslovnega rezultata. Povečana so bila tudi sredstva za investicije v javnem delu, pri čemer smo vse načrtovane investicije izvedli skladno s programom dela. S tem smo dodatno okrepili pogoje za strokovno in učinkovito izvajanje javnih nalog.

Kljub izboljšanemu financiranju na nekaterih področjih na javnem delu Oddelka za kmetijsko svetovanje še vedno zaznavamo strukturni primanjkljaj sredstev. Na navedeno problematiko smo opozorili tudi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki primanjkljaj prepoznava, vendar dodatna sredstva za njegovo pokritje niso bila zagotovljena, čeprav je bil program javne službe v celoti realiziran.

Podobno stanje ostaja na Oddelku za živinorejo, kjer javna sredstva ne zadostujejo za nemoteno delovanje vzrejališča, zato se razlika še naprej pokriva s prihodki iz tržne dejavnosti oddelka. Takšen način financiranja dolgoročno zahteva premišljeno uravnoteženje med javno službo in tržno dejavnostjo.

Prenova plačnega sistema v javnem sektorju je v letu 2025 prinesla dva dviga plač, in sicer s 1. januarjem in 1. oktobrom 2025, kar je vplivalo na rast stroškov dela. Leto je zaznamovala tudi uvedba zimskega regresa, ki pa je bil v celoti pokrit z dodatnimi sredstvi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, zato ni dodatno obremenil poslovanja zavoda.

Posebej izpostavljamo izrazito izboljšanje poslovanja na tržnem delu zavoda. Z aktivnim pridobivanjem projektov, povečevanjem tržnih prihodkov ter večjo organizacijsko učinkovitostjo smo pomembno prispevali k doseženemu pozitivnemu poslovnemu izidu.

Ob hkratni racionalizaciji stroškov in iskanju učinkovitejših organizacijskih rešitev smo izvedli več investicij, usmerjenih v izboljšanje pogojev dela, posodobitev opreme ter nakup vozil. S tem ustvarjamo trdne temelje za nadaljnji strokovni razvoj in dolgoročno stabilnost poslovanja.

Naš temeljni cilj ostaja ohranjanje delovnih mest, krepitev strokovne usposobljenosti zaposlenih ter zagotavljanje stabilnega in kakovostnega izvajanja javnih služb. Le z odgovornim upravljanjem, razvojnim pristopom in aktivnim pridobivanjem dodatnih virov bomo lahko tudi v prihodnje zagotavljali strokovne, zanesljive storitve našim uporabnikom.

Nova Gorica, 20. 2. 2026

**Direktorica:
mag. Jana Čuk**

**JANA
ČUK** Digitalno
podpisal JANA
ČUK
Datum:
2026.02.19
12:38:18 +01'00'